

Meningsfuld procesfacilitering?

- En undersøgelse af et lokalt forsøg på at opstarte en Natteravnforening -

Sociale Interventionsstudier, specialeafhandling

Efterår 2018

Studerende: Mille Hoffgaard Møller Hansen

Studienummer: 49467

Vejleder: Silas Harrebye

Anslag: 173.371

Abstract

Meaningful process facilitation?

This thesis examines a specific attempt to create a local union amongst parents in the small town of Asnæs; a local union with the goal of creating a safer environment for the community's kids and youngsters. The thesis ask the questions of whether or not the facilitation of the process was meaningful, and concludes, that the facilitation of the process has left little room for the parents to experience their involvement as meaningful.

The main purpose of the thesis is to answer the question “Why does a local union of parents still not exist in Asnæs, nine months after ten motivated parents, with the support of a municipal institution and a union from a neighboring town decided to create a union?”. To answer this main question, I have worked with the following three research questions:

- What characterizes the facilitation of the proces?
- What framework does the facilitation of the process create, in regards to the parents possibility of experiencing their involvement as meaningful?
- How does the facilitation of the process influence the future of the union?

Empirically this thesis is based on observations, interviews and documents gathered throughout 2018, and written based on the concept of social constructivism. My method of analysis has been working with different concepts and theories of facilitation, organisation and sensemaking in regard to the emiri.

I have concluded, that the process is actually characterized by its lack of facilitation. As a result of this, the parents have trouble navigating in the process, and are not aware of which rules they have to follow, and what roles they are supposed to play. The way the process is organized, leaves little room for the parents to make sense of their participation. They do, however, get the opportunity to experience themselves as responsible parents and responsible citizens, which seems to be their main motivation to keep trying to get the union working. My analysis points to the fact, that at least one parent is able to navigate in the process and its

lack of clarity regarding rules and roles, which indicates some chance of future success, though the future of the union generally seems challenged at best.

My recommendation for future attempts of creating a union, is that the facilitation roughly follows this simple model, that I have created based on my analysis:

entrepreneurial logic → bureaucratic logic → entrepreneurial logic

The important point here is that neither entrepreneurial logic, where the participants are expected to take ownership, be innovative and show a high degree of motivation (Keat 1990, du Gay 2000), or bureaucratic logic, where participants are expected to follow a specific set of rules and solve tasks in a specific way (du Gay 2000, Weber 2003 & 2015), on their own seems to hold the key to a successful organisation of a process of change. It seems to me that both logics are important in regards to facilitating a successful intervention, but that it is important not to mix the two, just as the order of when the process is based on which logics are important. To me it seems that a process of change must start by appealing to the volunteers wish to engage and be a part of something, quickly followed by the next phase, based on a more bureaucratic logic, where the rules and expectations are made (very) clear. Only when the participants are aware of the framework of their participation, the process can move on to its final phase, which is based on the participants engagement, their knowledge about the process and their ownership of the process in general.

Abstract	1
Meaningful process facilitation?	1
1. Indledning	5
1.1 Sociale Interventioner	5
1.2 Natteravnene	8
1.2.1 Natteravnenes formål og regler	8
1.3 Natteravnene i Odsherred	9
1.3.1 Den tidligere forening - Natteravnene i Odsherred	9
1.3.2 Introduktion til den spirende forening - Natteravnene i Asnæs	10
1.4 Afhandlingens problemfelt	11
1.4.1 Afhandlingens problemformulering og forskningsspørgsmål	12
2. Metode	12
2.1 Socialkonstruktivisme	12
2.2 Valg af teori	14
2.3 Empiri og empiriindsamling	15
2.3.1 Observationer	15
2.3.1.1 De indledende observationer	16
2.3.1.2 De senere observationer	17
2.3.2 Spørgeskemaundersøgelsen	18
2.3.3 Dokumentanalyse	19
2.3.4 Interviews	20
2.3.5 Brug af sekundær empiri	22
2.3.6 Ønsker til, og afgrænsning fra, yderligere empiri	24
3. Teori	24
3.1 Meningsfuld facilitering	25
3.1.1 Facilitering af forandring	25
3.1.2 Meningsfuldhed	27
3.1.3 Det meningsfulde, frivillige arbejde	28
3.1.4 Natteravnene	30
3.1.4.1 Natteravnene nu	32
3.2 Teorivalg	32
3.2.1 Organisering og ejerskab	33
3.2.2 Proces og facilitering	34
3.2.3 Meningsskabelse i organisationer	39
3.2.3.1 Weicks videnskabsteoretiske baggrund	40
3.2.3.2 Kritik af Weick og min brug af Weicks begreber	41
3.2.3.3 Meningsskabelsens syv elementer	42

4. Analyse	45
4.1 Facilitering, organisering og ejerskab	45
4.1.1 Forældremødet	46
4.1.2 Infomødet	47
4.1.3 Fra mødelokalet til facebook	50
4.1.4 Natteravnene i Asnæs - En underafdeling til Natteravnene i Holbæk?	52
4.1.5 Natteravnene i Asnæs - En underafdeling til Ung i Odsherred?	55
4.1.6 Opsamling og delkonklusion	57
4.3 Meningsskabelse	57
4.3.1 Den sociale kontekst - Opfordrer formen til samtale?	58
4.3.2 Den personlige identitet - Giver formen folk en tydelig, stabil oplevelse af, hvem de er, og hvad de repræsenterer?	59
4.3.3 Den retroperspektive meningsskabelse - Giver formen plads til en accept af det, der allerede er sket, og plads til at bruge dette i den fremtidige proces?	59
4.3.4 De fremtrædende stikord - Forstærker formen synligheden af ledetråde?	60
4.3.5 At være 'midt i' noget - Gør formen det muligt for folk at være modstandsdygtige over for afbrydelse?	61
4.3.6 Sandsynligheden - Gør formen det muligt for folk at skabe og dele plausible historier?	62
4.3.7 At skabe i handling - Opfordre formen til handlen eller tøven?	63
4.3.8 Opsamling og delkonklusion	64
5. Diskussion	65
5.1 Entreprenante bureaukrater og bureaukratiske entreprenører	65
5.2 Natteravnene i Asnæs' tilknytning til UiO	69
5.3 En meningsfuld fremtid?	73
6. Konklusion	76
7. Litteraturoversigt	78
7.1 Bilagsoversigt	87

1. Indledning

Den 30. december 2018 eksisterer der ikke nogen Natteravnforening i Asnæs. Ikke rigtig, i hvert fald. For præcis elleve måneder siden præsenterede Lederen og en Medarbejder fra kulturinstitutionen Ung i Odsherred(UiO), som driver to ungekulturhuse i Asnæs og Nykøbing Sjælland, og laver aktiviteter, events og arrangementer for unge i Odsherred i alderen 13-25 år, ellers den idé, at der skulle oprettes en Natteravnforening i Asnæs. Der lod umiddelbart her til at være stor tilslutning til dette blandt forældrene til forældremødet. Elleve måneder senere kæmper en lille gruppe forældre for at holde liv i det, som de opfatter, som en forening. Dette selvom foreningen ikke er registreret nogle steder, og derfor ikke officielt eksisterer.

Jeg har fulgt forsøget på at skabe en intervention i Asnæs i hele 2018, fra Lederen og Medarbejderen fra UiO for første gang præsenterede ideen for en gruppe forældre til et forældremøde den 30. januar. I denne afhandling undersøger jeg processen, og præsenterer mit bud på en forklaring på, hvorfor der nu, næsten et år efter processen blev startet, ikke officielt eksisterer en Natteravnforening i Asnæs. De involverede frivillige oplever selv at være en del af en forening, hvorfor jeg vælger at referere til deres sammenslutning i Asnæs som en forening.

1.1 Sociale Interventioner

Interventioner har i en bredere, international kontekst overordnet været beskrevet som statslig indgriben over for andre stater. Brendan Peter Simms, professor på institut for politik og internationale studier på Cambridge Universitet og David J. B. Trim, historiker specialiseret i europæisk militærhistorie beskriver ‘humanitarian interventions’ som;

actions by governments (or, more rarely, by organisations) to prevent or to stop governments, organisations, or factions in a foreign state from violently oppressing, persecuting, or otherwise abusing the human rights of people within that state(Simms & Trim 2011: 1).

Simms og Trim definerer, at ‘intervention’ altid indebærer en eller anden form for tvang, oftest udført af en stat over for en anden, og afgrænser dermed begrebet fra mere generel

‘humanitarian action’, som kan udføres af ikke-statslige organisationer, eksempelvis religiøse grupper(Simms & Trim 2011). I en nyere dansk kontekst ser begrebet intervention noget anderledes ud. Hos Gyldendal defineres interventioner som;

i samfundsvidenskab og socialt arbejde et bredt spektrum af foranstaltninger, blandt andet forebyggende arbejde, kriminalitetsbekæmpelse, krisehjælp, sociale hjælpeprogrammer og mere omfattende socialpolitiske indsatser. Social intervention rettes fx mod særligt udsatte grupper af personer eller belastede lokalområder(Jørgensen 2018).

At Gyldendals definition af begrebet ‘intervention’ fremstår noget blødere end Simms og Trims ‘humanitarian intervention’, skal forstås i en historisk kontekst. Interventioner som metode til social forandring har været kritiseret for ikke at tage hensyn til brugernes eller borgernes egne ønsker, muligheder og social virkelighed(Jørgensen 2018). Især fra slutningen af 1900-tallet har interventionistiske projekter udviklet sig inden for et aktionsforsknings-paradigme, hvor fokus har været på at udvikle modtagergruppens kontrol over egen tilværelse, og især sikre at interventioner ikke tager form af social kontrol(Dupret, Krøjer & Nielsen 2016). Således bliver fokuset for interventionerne at bidrage til, at de involverede kan udvikle mere handlekraft og modstandskraft, og på den måde selv skabe de fornødne forandringer i deres liv(Berliner, Refby & Hakesberg 2005).

Jeg vil i denne afhandling undersøge en flok forældres forsøg på at oprette en Natteravnforening i Asnæs. Natteravnene som initiativ er i sig selv en intervention, med det formål at “bidrage til øget livsglæde, trivsel og gode fællesskaber især blandt børn og unge. Derudover ønsker Natteravnene at skabe øget social værdi og være forebyggende gennem voksen tilstedeværelse, ansvarlighed, engagement og omsorg”(Natteravnene 2018: ¶Om os). Mit fokus vil her ikke være at undersøge interventionen i forhold til slutbrugere, altså de unge. Jeg vil i stedet kigge på den del af processen, hvor forældrene inviteres til at blive en del af interventionen, når UiO opfordrer dem til at tage mere ansvar for deres børn og unge i aften- og nattetimerne(bilag a).

For at noget kan kaldes en intervention, må det nødvendigvis indebære et “brud med en ellers given eller selvfølgelig udvikling - eller et ellers oplagt udfald - i en igangværende proces”(Dupret, Krøjer & Nielsen 2016:11). Det er netop dette brud, som lederen af UiO

forsøger at skabe. Hendes formål er at bryde den udvikling, der har været i lokalområdet, hvor selv helt unge ned til 12-13-års alderen drikker sig fulde på gaden, samtidig med at hærværk og uønsket adfærd er stigende blandt de lokale unge (Nielsen 2018a, Andersen 2016). På samme tid må der nødvendigvis ske et brud i forældrenes adfærd, således at de fremover begynder at tage ansvar for deres børn og unges opførsel og alkoholkultur i byrummet. Den ønskede ændrede adfærd skal her blandt andet forstås som, at forældrene begynder at afsætte tid til at gå ture som Natteravn (bilag d: l. 6-8). Et andet aspekt som nødvendigvis må være til stede, for at man kan betegne noget som en intervention, er, at der må være en form for "rationel planlægning af indsatsen, der omfatter problemanalyse, målsætning, opstilling af program, gennemførelse og afsluttende evaluering" (Jørgensen 2018). Hvor specifikt udformet en given intervention er, vil naturligt afhænge af det givne formål, samt den kontekst som interventionen sker i, men ikke desto mindre vil der altid være tale om en eller anden form for ønske til, eller styring af, processen (Dupret, Krøjer, & Nielsen 2016). I dette tilfælde består planlægningen og målsætningen i, at UiO forsøger at bidrage til, at en gruppe forældre opstarter en lokal Natteravnforening i Asnæs. Hvordan selve gennemførelsen af denne intervention forløber, vil netop være afhandlingens fokuspunkt.

Med tilføjelsen af 'social' til interventions-begrebet, markeres vigtigheden af altid at have blik for "de allerede eksisterende menneskelige relationer" og forsøge at "skabe det gode eller omgængelige samkvem" (Dupret, Krøjer & Nielsen 2016:12). Netop det sociale aspekt ved interventioner rummer potentialet for succes eller fiasko, da relationer og sociale forståelser ofte udgør de bagvedliggende forklaringer på en interventions udfordringer. Interventioner vil ofte "rumme konflikter, og konflikterne handler i høj grad om forskellige opfattelser af, hvad der er meningsfuldt i en given social sammenhæng" (Dupret, Krøjer & Nielsen 2016:10). Meningsfuldhed bliver i relation til interventioner, og de som deltager heri, et helt essentielt begreb, da "meningsfuldhed i en given intervention er en betingelse for, at de betragter det som et værdifuldt bidrag til deres hverdagsliv og dermed eventuelt også som noget, der er værd at involvere sig i" (Dupret, Krøjer & Nielsen 2016:9). Denne afhandling tager udgangspunkt i dette perspektiv. Når jeg undersøger UiO og en gruppe forældres forsøg på at oprette en lokal Natteravnforening i Asnæs, bliver det således ud fra den forståelse, at interventionen nødvendigvis må faciliteres på en måde, så forældrene kan opleve deres deltagelse deri som meningsfuld.

1.2 Natteravnene

Da 'Natteravnene' som koncept er en vigtig del af rammesætningen af denne rapport, præsenteres i dette afsnit Natteravn-konceptets historie, samt de bagvedliggende principper som Natteravnene er oprettet på baggrund af og arbejder ud fra.

1.2.1 Natteravnenes formål og regler

Det er Natteravnenes primære formål, at bidrage til øget livsglæde, trivsel og gode fællesskaber især blandt børn og unge. Derudover ønsker Natteravnene at skabe øget social værdi og være forebyggende gennem voksen tilstedeværelse, ansvarlighed, engagement og omsorg(Natteravnene 2018: ¶Om os).

Natteravne er sammenslutninger af lokale frivillige voksne, som i hold af tre går ture i det offentlige rum, oftest i aften- og nattetimerne. Her fungerer Natteravnene som synlige voksne, og tilgængelige for en snak med de unge, som selv ønsker at tale med Natteravnene(Natteravnene 2018: ¶Hvem er Natteravnene). Natteravnene skal altid overholde *De 5 gyldne regler*:

1. Natteravnene er synlige og observerer, de blander sig aldrig fysisk i uroligheder o. lign. - men tilkalder professionel hjælp om fornødent.
2. Natteravnene går altid i hold på tre i den karakteristiske gule beklædning. Helst med deltagelse af begge køn og forskellig baggrund, også etnisk.
3. Natteravnene færdes altid i det offentlige rum (på gaden, i bus eller tog)- aldrig inde, hvor de unge morer sig, i ungdomsklubber, værtshuse, diskoteker.
4. Natteravnene giver sig tid til at lytte og tale med børn og unge (på de unges initiativ), men uden at yde egentlig rådgivning. Det overlades efter situationen til professionelle i det lokale netværk eller de unges forældre, familie og bekendte.

5. Natteravnene hjælper "forulykkede" børn og unge - helst gennem deres venner og familie. Holdet følger ikke nogen hjem alene og låner aldrig penge ud(Natteravnene 2018: ¶De 5 Gyldne).

Der er i dag 144 Natteravne-foreninger i hele Danmark med 4000 frivillige Natteravne(Natteravnene 2018: ¶20 års jubilæum). Disse frivillige kan deltage i det omfang, de har tid og lyst. En Natteravn deltager normalt i vandringer en til to gange i kvartalet, og er i gennemsnit Natteravn i tre år. Der er dog også flere som oplever det at være Natteravn som en livsstil, og er med i mange år. Mange Natteravne er forældre med teenagere, men også bedsteforældre og pensionister er stærkt repræsenteret(Natteravnene 2018: ¶Hvem er Natteravnene).

1.3 Natteravnene i Odsherred

I dette afsnit vil jeg kort introducere Natteravnene i en mere lokal kontekst. Først vil jeg præsentere den tidligere forening som eksisterede i Odsherred Kommune i 15 år, og efterfølgende redegøre for opstartsforløbet til den nye, spirende forening i Asnæs.

1.3.1 Den tidligere forening - Natteravnene i Odsherred¹

Den 1. august 2017 lukkede Natteravnene i Odsherred ned, efter at have eksisteret som forening i 15 år(Nielsen 2018b). Natteravnene i Odsherred gik primært ture i Nykøbing Sjælland. Her var der tidligere var flere velbesøgte diskoteker, hvor især helt unge mennesker kom. Dette skabte et behov for en lokal Natteravneforening, som i starten havde over 80 medlemmer. Foreningen kæmpede, ligesom mange andre foreninger, med at rekruttere og fastholde deres medlemmer, og i løbet af de første 4 år forsvandt langt de fleste medlemmer, til der i 2006 kun var 15 medlemmer tilbage. På dette tidspunkt startede en ny Natteravn, som senere skulle gå hen og blive formand. Hun havde valgt at blive Natteravn, fordi hun selv havde teenagere, og gerne ville gøre en aktiv indsats, for at der blev passet på dem og deres jævnaldrende i nattelivet. Hun fortæller, at allerede efter et år som Natteravn blev hun bestyrelsesmedlem, ganske enkelt af den grund, at stort set alle de tilbageværende Natteravne var nødt til at påtage sig bestyrelsesposter, for at foreningen kunne løbe rundt. UiO hjalp

¹ Afsnit 1.3.1 Den tidligere forening - Natteravnene i Odsherred er skrevet på baggrund af et interview med den tidligere formand for Natteravnene i Odsherred(bilag d). Interviewet foregik den 3. september 2018.

Natteravnene i Odsherred med lån af lokaler til opbevaring af jakker, bolcher og andet Natteravne-grej, samt plads til at holde møder. Hun fortæller, at foreningens største udfordring var at rekruttere nye ravne, da de simpelthen ikke var nok til at dække de ture, de ønskede at gå. Således lukkede foreningen i 2017, efter kun en håndfuld dedikerede Natteravne havde holdt foreningen i live i adskillige år.

1.3.2 Introduktion til den spirende forening - Natteravnene i Asnæs

Den 13. december 2017 skriver lederen af UiO “En lille julehilsen til teenageramte forældre”(bilag a) på UiOs facebookside. Hun skriver, at der i særlige grupper er en kultur, hvor unge mennesker fra 7., 8. og 9. klasse drikker sig “meget fulde”. Lederen pointerer især faren for de unge piger, som trods årstiden render rundt uden særligt meget tøj på, som risikerer at “gå kold” og falde i søvn i kulden. Hendes pointe i opslaget er, at det ikke er en kommunal opgave at sikre, at de unge mennesker kan færdes og feste trygt i nattelivet, men at det derimod er et “Forældreansvar”. Opslaget fik 523 ‘likes’ på facebook, blev delt 338 gange og ifølge lederen læste 30.000 personer opslaget inden for en uge efter, at opslaget blev offentliggjort(bilag a, bilag b).

Den 27. december 2017 skriver lederen igen på UiOs facebookside, at det er forældrenes ansvar, når de unge drikker på gaden, og skriver i forlængelse heraf, at UiO i 2018 har fået bevilget 250.000 kroner til at lave kriminalpræventiv undervisning på kommunens skoler, og at denne undervisning vil blive suppleret med forældremøder. De første klassetrin der vil blive besøgt er 8. klasserne, hvor emnet for undervisningen er “god festkultur”(bilag c).

Efter at have besøgt alle 8. klasserne på kommunens skoler, afholdes det første forældremøde den 30. januar 2018 i Asnæs for forældre med børn i 8. klasse på Sydsolen i Asnæs. I slutningen af mødet præsenterer lederen for første gang hende og UiOs ønske om, at forældrene skal starte en lokal Natteravnforening, og på den måde i fællesskab tage ansvar for de unges færden på gaden i aften- og nattetimerne. Generelt er der til forældremødet rigtig god stemning omkring forslaget, og da lederen sender en seddel rundt, hvor interesserede i at opstarte en Natteravnforening kan skrive sig på, og dermed blive inviteret til et infomøde, skriver flere end 20 forældre sig på(bilag d: l. 45-55). Efter dette forældremøde ligger UiO den 5. marts 2018 en invitation ud på deres facebookside, som inviterer alle interesserede til

et infomøde om oprettelsen af en Natteravnforening med base i Asnæs den 19. marts 2018 i UiOs lokaler i Asnæs. Til dette møde tilkendegiver ti forældre, at de vil være Natteravne, og starte en Natteravnforening op i Asnæs.

1.4 Afhandlingens problemfelt

Den 19. marts deltager jeg i det infomøde, som UiO afholder for de forældre, som er interesserede i at starte en Natteravnforening op. Gennem hele mødet er én ting meget tydeligt: Der mangler ordentlig facilitering. Mødet er planlagt af UiO, det bliver afholdt i UiOs lokaler i Asnæs, og der er en medarbejder fra UiO med. Formanden for Natteravnene i Holbæk, nabokommunen, er også til stede. Som noget af det første skriver jeg i mine observationsnoter: “Medarbejderen siger til Formanden fra Holbæk, at han bare kan begynde. Formanden griner, og siger til Medarbejderen, at det da er hans show. Det hele virker meget uorganiseret”(bilag f: l. 9-11). Kort efter noterer jeg, at “Jeg er meget i tvivl om, hvem der ‘ejer’ dette arrangement”(bilag f: l. 20-21). Denne oplevelse af, at der ikke er nogen ordentlig facilitering omkring processen med at opstarte en ny Natteravnforening, samt at det er svært at gennemskue, hvem der egentlig ‘ejer’ processen, går igen i hele den del af forløbet, som jeg følger. Otte måneder efter infomødet har gruppen af forældre endnu ikke formelt stiftet en forening, og giver udtryk for i deres fælles facebookgruppe, og på den Nattevandring jeg deltog i, at de ikke er så meget på gaden, som de gerne ville være(bilag g: udklip 8, bilag o: l. 41-42). Når jeg i løbet af disse otte måneder kigger på deres facebookgruppe og deres interne kommunikation, kan jeg se de samme udfordringer, som jeg identificerede til infomødet: Nemlig en manglende facilitering/organisering, herunder manglende klarhed over ejerskab og roller. Afhandlingen rammesættes således først og fremmest af en nysgerrighed på de faciliteringsproblemer, jeg identificerede allerede til infomødet, og som fortsatte i den efterfølgende proces. Jeg vil først og fremmest undersøge, hvad der karakteriserer faciliteringen, og hvad denne betyder for foreningens mulighed for at etablere sig som en bæredygtig, frivillig forening i lokalområdet. I forlængelse heraf vil jeg belyse, hvilke rammer faciliteringen sætter for forældrenes mulighed for at skabe mening med deres deltagelse heri. En nærmere teoretisk rammesætning af afhandlingen findes i afsnit ‘3.1 Meningsfuld facilitering’.

1.4.1 Afhandlingens problemformulering og forskningsspørgsmål

Jeg vil i denne afhandling besvare følgende problemformulering:

Hvorfor eksisterer der fortsat ikke en lokal Natteravnforening i Asnæs, ni måneder efter ti engagerede forældre, med støtte fra både en kommunal institution samt nabokommunens Natteravnforening, besluttede sig for at oprette en forening?

For at besvare denne problemformulering, vil jeg undersøge om forsøget på at oprette en lokal Natteravnforening i Asnæs, og hele processen omkring dette forsøg, er forløbet på en meningsfuld måde. I forbindelse med besvarelsen af problemformuleringen vil jeg løbende forholde mig til følgende forskningsspørgsmål:

- Hvad karakteriserer faciliteringen af opstartsprocessen?
- Hvilke rammer sætter faciliteringen af opstartsprocessen for de frivilliges mulighed for at skabe mening med deres deltagelse heri.
- Hvilken betydning har faciliteringen af opstartsprocessen for foreningens fremtid?

2. Metode

I dette afsnit præsenteres min metodiske, herunder videnskabsteoretiske, tilgang til besvarelse af afhandlingens problemformulering.

2.1 Socialkonstruktivisme

Denne afhandling er produceret i et socialkonstruktivistisk perspektiv. Når jeg arbejder med at forstå, hvorfor processen omkring oprettelsen af en Natteravnforening i Asnæs er forløbet som den er, gør jeg det ud fra en forståelse af, at dette specifikke forløb ikke er en uafhængig objektiv størrelse, som kan observeres på afstand, men en social konstruktion. Forløbet er således skabt i samspillet mellem de deltagende parter, ligesom jeg selv konstruerer et specifikt billede af processen i denne afhandling. Jeg tillægger mig her det videnskabsteoretiske perspektiv der betoner at "Virkeligheden, der fremstår objektiveret, er resultatet af menneskers samfundsskabte fortolkninger"(Justesen og Mik-Meyer 2010:27).

Gergen og Gergen (2005) beskriver hvordan vi “mens vi kommunikerer med hinanden, konstruerer den verden, vi lever i”(Gergen & Gergen 2005: 10). Den socialkonstruktivistiske videnskabssteoretiske tilgange betoner således, hvordan mennesker er aktive medskabere af deres liv og forståelse heraf, og hvordan traditioner og relationer er med til at opretholde gængse og accepterede forståelser af virkeligheden.

Inden for socialkonstruktivismen er der en række forskellige kvalitetskriterier for videnskabelige undersøgelser. Ifølge Justesen og Mik-Meyer vil det være forskelligt fra situation til situation, hvilke kvalitetskriterier der stilles til forskellige videnskabelige produktioner(Justesen og Mik-Meyer 2010: 48-49). Justesen og Mik-Meyer beskriver, at et af de mere kontekstafhængige kvalitetskriterierne er, at “hvis undersøgelsen bidrager med relevant og interessant viden i forhold til en defineret målgruppe, så har den høj kvalitet”(Justesen og Mik-Meyer 2010:49). Mit fokus i afhandlingen har netop været at skabe relevant viden, om den specifikke proces jeg undersøger. For at den producerede viden også kan bruges i andre sammenhænge, har jeg haft fokus på, gennem mine metodiske refleksioner, at give læseren mulighed for at tage kritisk stilling til min konklusion(Tanggaard og Brinkmann 2015a). På samme måde har jeg efterstræbt gennemsigtighed i alt fra min tilgang til feltet samt min indsamling og brug af empiri til mit teorivalg og analyse(ibid).

I det socialkonstruktivistiske perspektiv ligger også den klassiske humanistiske idé om at forholde sig kritisk til de rådende samfundsforhold, da den måde samfundet er bygget op på, aldrig kan accepteres som naturgivent(Collin 2006:249). Det gør sig blandt andet gældende for kønsforskelle, som traditionelt har været forstået som biologiske, så som at kvinder af natur er svage, emotionelle og så videre mens mænd fra naturens side er rationelle og ufølsomme(Collin 2016:248). Det er en vigtig pointe, at “disse roller tjener bestemte gruppers interesser, såsom det herskende patriarkat”(Collin 2006:248). Således må man altid i et socialkonstruktivistisk perspektiv diskutere, om det ville være mere hensigtsmæssigt, hvis virkeligheden blev konstrueret på en anden måde, eller som Collin skriver:

I og med at vi erkender, at en ting ikke er autonom eller naturgiven, men i stedet skabt af os, af kollektivet, er det nærliggende at tage op til vurdering, om dette fænomen

fortjener at blive videreført, eller om vi skulle beslutte os til at ændre eller ophæve det(Collin 2006:249).

I socialkonstruktivismen ligger altså en iboende kritisk refleksion over tingenes tilstand. Således må man socialkonstruktivistisk altid forholde sig til, hvorfor nogle ting rent diskursivt præsenteres på en bestemt måde, og hvilke andre konstruktioner der ellers var mulige. Med mit udgangspunkt som studerende på sociale interventionsstudier, ligger mit kritiske fokus især på problematikker omkring inddragelse og deltageres indflydelse i interventioner(Dupret, Krøjer & Nielsen 2016). Dette vil i afhandlingen især fremgå ved mit fokus på forældrenes muligheder for at opnå ejerskab over interventionen, og spørgsmålet om, hvem der skal tage ansvar for hvilke aspekter af interventionen. Det socialkonstruktivistiske udgangspunkt for denne afhandling skal ligeledes ses som en overordnet ramme for besvarelsen af min problemformulering, da jeg undersøger, hvordan processen konstrueres, herunder hvilke aktører i processen der konstrueres som ejere af projektet, som beslutningstagere og som handlekraftige.

2.2 Valg af teori

Denne afhandling tager udgangspunkt i den empiri, jeg selv har indsamlet, fra jeg deltog i det første infomøde den 30. januar 2018 og ti måneder frem². De teorier og begreber jeg har udvalgt til brug i min analyse, er udvalgt på baggrund af deres relevans i forhold til besvarelsen af min problemformulering, og min analysemetode er således, at forstå og bearbejde min empiri ud fra et teoretisk perspektiv. Afhandlingen skal forstås som en empirisk og meget praktisk orienteret afhandling. I min brug af begreber vedrørende facilitering har jeg fundet inspiration i teoretikere som generelt anvendes til at forstå facilitering indenfor mit felt, sociale interventionsstudier. Jeg har inden for rammen af socialkonstruktivismen arbejdet ud fra en forståelse af, at det genstandsfelt jeg undersøger, er en social konstruktion, der således kunne have set anderledes ud på et andet historiske tidspunkt, eller for en anden studerende end jeg selv. Mit formål med afhandlingen er at undersøge et specifikt, afgrænset fænomen, nemlig forsøget på at oprette en Natteravnforening i Asnæs i 2018. Jeg gør ikke brug af nogen 'grand theory', og inddrager

² Jeg har i bearbejdningen af min empiri gjort brug af materiale der strækker sig ud over denne periode, eksempelvis tidligere facebookopslag fra UiO og nyere jobopslag fra Natteravnenes sekretariat.

således ikke en overordnet samfundsvidenskabelig forklaringsmodel, inden for hvilken afhandlingen skal læses. Jeg har i stedet udvalgt enkelte teorier og begreber, som jeg vurderer, bidrager til undersøgelsen af netop denne specifikke intervention. Afhandlingen er således et case-studie (Flyvbjerg 2015, Stakes 1995), og heri ligger endnu en anerkendelse af, at viden er kontekstafhængig (Flyvbjerg 2009), og at en intervention altid må forstås i relation til de specifikke begivenheder og relationer, som den bryder ind i (Dupret, Krøjer & Nielsen 2016). Jeg vil løbende, især i min diskussion, forholde mig til, hvordan den specifikke viden jeg frembringer, skal forstås i relation til interventionens bredere kontekst, dette være sig Natteravnene som organisation i Danmark, og hvilke problemstillinger Natteravnenes sekretariat med fordel kan forholde sig til, i forhold til andres fremtidige forsøg på at opstarte en lokal Natteravnforening.

2.3 Empiri og empiriindsamling

Når jeg bruger min empiri i opgaven, forsøger jeg at gøre det på en måde, som bedst muligt præsenterer den processuelle fremgang i forandringsprocessen, således at læseren igennem afhandlingen overvejende introduceres til elementer fra processen i kronologisk rækkefølge. Således præsenteres den indledende del af processen, et forældremøde og et infomøde, allerede i indledningen af afhandlingen, mens også analysen starter med at tage udgangspunkt i disse møder, for efterfølgende at bearbejde processen som den skrider frem. Slutteligt præsenteres teoretisk og analytisk funderede bud på, hvilke udfordringer der ligger i foreningens nære fremtiden.

I de følgende afsnit præsenteres de forskellige metoder, jeg har brugt til at indsamle empiri. Flere af metoderne er blevet brugt flere gange, på forskellige tidspunkter i processen. De præsenteres her i den rækkefølge, de først blev brugt.

2.3.1 Observationer

Observationer spiller en stor rolle i denne afhandling, da det netop var mine observationer til et forældremøde og et efterfølgende infomøde for interesserede i oprettelsen af en Natteravnforening i Asnæs, der har dannet grundlag for mit valg af teori samt den videre empiriindsamling.

2.3.1.1 De indledende observationer

Mine to indledende observationer til et forældremøde og et infomøde har først og fremmest åbnet feltet op for mig, og gjort mig i stand til at stille de ‘rigtige’ spørgsmål (Szulevicz 2015:86). Observationerne har både været mit udgangspunkt for udformningen af mit spørgeskema (se 2.3.2 Spørgeskemaundersøgelse) og for de efterfølgende interviews (se 2.3.4 Interviews), samtidig med at mine observationsnoter i sig selv bruges i analysen.

Observationerne bruges her som en beskrivelse af den praksis, der foregik til møderne³. Mine observationer må nødvendigvis karakteriseres som deltagerobservationer “hvor forskeren under sine observationer deltager i eller indgår i de forskellige praksisser, som observeres” (Szulevicz 2015:83). Det skal her understreges, at jeg ikke deltog på lige fod med forældrene, da jeg ikke deltog med intentionen om at blive Natteravn, men alene for at indsamle empiri. Ikke desto mindre må det forstås som deltagerobservationer, da jeg reelt set deltog i mødet. Jeg kunne have sat mig ude langs væggen, og dermed have været mere passivt observerende, men jeg valgte at placere mig ved det bord, hvor forældrene også sad, og indtog dermed en mere aktiv rolle. Således præsenterede jeg også mig selv og baggrunden for min deltagelse i præsentationsrunden, på lige fod med forældrene, men forholdt mig derudover passivt. “Ofte bruges netop omfanget af deltagelse i en social praksis til at skelne mellem forskellige typer af deltagerobservationer. Således kan forskeren bevæge sig fra at være primært observerende og dermed marginalt deltagende til at være fuldt deltagende i de aktiviteter, som studeres” (Szulevicz 2015:83). Jeg var således primært observerende og marginalt deltagende, men anerkender selvfølgelig, at min deltagelse i sig selv har været med til at forme forældrenes konstruktion og oplevelse af mødet.

Da jeg alene havde en forventning om, at de indledende observationer skulle kvalificere mit valg af fremtidig empiriindsamling, havde jeg på daværende tidspunkt ikke noget konkret design af min undersøgelse (Szulevicz 2015:91). Jeg gik således ikke til feltet med en særlig teoretisk tilgang, hvilket jeg blandt andet ønsker at understrege, når jeg beskriver min afhandling som værende empirisk: At den indsamlede empiri har været udgangspunktet for mit valg af teori, mit analysearbejde, min diskussion og således afhandlingen.

³ Observationsnoter fra forældremødet og infomødet er vedlagt som henholdsvis bilag d og bilag f.

2.3.1.2 De senere observationer

For at opnå en forståelse for, om den dårlige facilitering af infomødet generelt var karakteristisk for møder i Natteravnforeninger, tog jeg kontakt til Natteravnene i Roskilde, og fik lov til at deltage i et basiskursus for nye frivillige hos dem⁴. Mødet var meget velorganiseret, og afkræftede min tese om, at samtlige møder i Natteravnforeninger var præget af dårlig facilitering. Da formanden her var meget mere inddragende i sin facilitering af mødet, deltog jeg mere aktivt. Jeg vil fortsat understrege, at jeg ikke var fuldt deltagende, da jeg ikke deltog på samme vilkår som de egentlige frivillige. Mine observationer til basiskurset i Roskilde var mere kvalificerede, da jeg her kiggede specifikt efter hvordan mødet blev faciliteret, og hvordan de fremmødte frivillige blev involveret. Deltagelsen i basiskurset gav mig også mulighed for at snakke med Formanden for Natteravnene i Roskilde, og det er primært mine samtale med ham i løbet af og efter kurset, frem for observationer vedrørende selve kurset, der bliver brugt som empiri i analysen. Da samtalen forløb løst i løbet af basiskurset, var ustruktureret og er dokumenteret i mine observationsnoter, har jeg valgt at karakterisere dette som observationer, frem for som et interview.

Senere i processen har jeg fået mulighed for at gå med på en reel Nattevandring sammen med to Natteravne fra Asnæs⁵. Jeg var her iført en gul Natteravn-jakke, og var således meget aktiv i min deltagende observation (Szulevicz 2015:83). Dette gav mig mulighed for at opleve en egentlig vandring, og snakke med to Natteravne, mens de udførte den praksis, som vi talte om, altså var aktive Natteravne. Netop denne Nattevandring gav mig mulighed for at spørge de to Natteravne, som begge har været med fra begyndelsen, og som udgør to af de tre frivillige forældre, der har været absolut mest aktive i foreningen, hvordan de konkret har oplevet processen. Dette gav mig således mulighed for forsøgsvist at efterprøve nogle af mine antagelser og konklusioner, og jeg anser dette for at være et vigtigt bidrag til afhandlingens kvalitet. Samtalen med de to Natteravne forløb løst i løbet af vandringen, var relativt ustruktureret og er dokumenteret i mine observationsnoter, og jeg har derfor ligeledes valgt at karakterisere dette som observationer, frem for som et interview.

⁴ Observationsnoter er vedlagt som bilag n.

⁵ Observationsnoter er vedlagt som bilag o.

2.3.2 Spørgeskemaundersøgelsen

Efter infomødet blev jeg nysgerrig på de forældre der havde deltaget, og hvad deres motivation var⁶. Jeg udsendte derfor et spørgeskema den 30. marts til forældrene via deres facebookside. På det tidspunkt var der ti forældre i facebookgruppen, og disse ti forældre udgjorde mine respondenter. Jeg fik ti besvarelser retur, og har således fået besvarelser fra hele min population (Bay og Rathlev 2017:31-34). Det skal selvfølgelig understreges, at en population på ti er ekstremt begrænset, men bruges i analysen i samspil med anden empiri, og har givet mig mulighed for at få et indblik i forældrenes umiddelbare ønsker og holdninger til det at være Natteravn. For at forholde mig kritisk til min begrænsede population, relaterer jeg mine ti besvarelser til det generelle billede af frivillige og frivillighed i afsnit '3.1.3 Det meningsfulde, frivillige arbejde'.

Jeg vurderede, at mine spørgsmål kunne klassificeres som 'ikke-sensitive', og mit fokus i udformningen af spørgsmålene var derfor, at spørgsmålene skulle være klare, så der ikke opstod misforståelser (Clement 2017:116). Det er et vigtigt argument at "Når alt kommer til alt, er det selve spørgsmålene, der er afgørende for, hvorvidt man ender med brugbar feedback eller ej, altså om man får svar på det, man ønsker viden om" (Clement 2017:115). Da jeg udformede spørgeskemaundersøgelsen havde jeg en forventning om, at min afhandling ville have et stort fokus på forældrene og frivillighed generelt. I processen udviklede afhandlingen sig dog til primært at omhandle de rammer, der blev sat op for de frivillige, og hvilke muligheder de har haft for at handle og skabe mening inden for disse rammer. Jeg har ved flere af spørgsmålene stillet åbne spørgsmål, og bedt respondenterne indtaste deres svar selv. Dette skyldes, at jeg ikke havde behov for at kvantificere svarene, men alene ønskede et indblik i respondenternes personlige oplevelser. Ved spørgsmål hvor respondenterne skulle vælge en svarmulighed, har de fået mulighed for at svare 'ved ikke', såfremt de enten ikke kender svaret, eller ønsker at svare. Til spørgsmål hvor respondenterne er blevet spurgt, hvor enige de er i et udsagn, har de haft mulighed for at vælge en midterværdi (Clement 2017:130-133).

⁶ Spørgeskemaet som forældrene har modtaget og besvaret er vedlagt som bilag t. En samlet oversigt over besvarelserne er vedlagt som bilag h.

Langt de fleste spørgsmål som bliver stillet i spørgeskemaet er ‘holdningsspørgsmål’, og jeg var her særligt opmærksom på ikke at stille ledende spørgsmål (Clement 2017:121-122). Især med spørgsmålet om, hvad respondenterne syntes om infomødet, var det vigtigt for mig, at spørgsmålet var så åbent så muligt, så jeg så vidt muligt modtog respondenternes umiddelbare tanker om mødet. Med det åbne spørgsmål var der mulighed for, at respondenterne kunne forholde sig til det, som havde haft betydning for dem. Flere af besvarelserne på netop dette spørgsmål inddrages i analysen. Man kan diskutere, om mit spørgsmål har været for uklart (Clement 2017:116), siden flere har valgt at beskrive mødet som “Det var godt” og “super godt” (bilag h: Figur 5.2 “Hvad synes du om opstartsmødet?”) uden nærmere beskrivelse af, hvad det var, der var “godt”. De to vigtigste ting for mig var dog her, 1) ikke at påvirke respondenternes opfattelse af infomødet, hvorfor jeg ikke ville spørge specifikt ind til elementer af mødet, da dette kunne opfattes som ledende, og 2) at få respondenternes umiddelbare opfattelse af mødet, hvad end den var negativ, positiv, overordnet eller specifik.

2.3.3 Dokumentanalyse

Jeg inddrager i min afhandling dokumenter i form af facebook-opslag med dertilhørende kommentarer⁷. Formålet hermed er at vise hvordan processen forløber, hvilket er en klassisk brug af dokumentanalyse: “Ofte vil dokumentanalysen således have et fokus på en udvikling over en vis tidsperiode med henblik på at identificere stabilitet og forandring inden for et givent undersøgelsesområde(…)” (Lynggaard 2015:153). Jeg vælger at kategorisere facebook opslagene som dokumenter, da “et dokument udgøres af sprog, der er nedskrevet og fastholdt som sådant på et givent tidspunkt (Lynggaard 2015:154). Herunder hører blandt andet mødereferater, blogs og personlige breve (ibid). De dokumenter jeg inddrager, er primære dokumenter, og således dokumenter der er “cirkuleret blandt et afgrænset sæt af aktører på et tidspunkt i umiddelbar nærhed af den begivenhed eller situation, dokumentet refererer til” (ibid). Jeg har fået mulighed for at være med i denne facebookgruppe, og bruge de opslåede opslag i min afhandling, men det formål at skabe viden, der kan komme foreningen til gode. Selvom der ikke er besluttet personfølsomme data, har jeg valgt at anonymisere de frivillige. Ligeledes er Medarbejderen fra UiO anonymiseret, da personen alene fremgår som “Medarbejderen”. Formanden fra Natteravnene i Holbæk, Formanden fra Natteravnene i

⁷ Facebook opslagene er vedlagt som bilag g.

Roskilde og den tidligere Formand for Natteravnene i Odsherred nævnes ikke ved navn, men kan selvfølgelig identificeres ud fra deres nuværende eller tidligere funktion som formand. Jeg har valgt at anonymisere deltagerne i processen, fordi identifikation af de enkelte deltagere ikke bidrager til afhandlingen, og for hverken nu eller senere at overskride EU's persondataforordning(GDPR). Forældrene har selv fuld adgang til facebookgruppen, og kan således altid selv se, hvem der står bag de enkelte opslag, som jeg har inddraget. På den måde er de ikke anonyme overfor hinanden. Det er vigtigt her at understrege, at opslagene netop er blevet lavet i gruppen, med det formål at dele tanker, spørgsmål og deslige med de andre forældre.

Jeg har udvalgt og inddraget de opslag, som jeg har fundet relevante, i forhold til de processer jeg har valgt at analysere. Min udvælgelse af opslag har en stor betydning for min konstruktion af processen og denne afhandling. Jeg har ikke haft fokus på at udvælge opslag der var hverken særligt underbyggende eller særligt kritiske, i forhold til den viden, som jeg ellers har produceret. Min fokus har alene været på at udvælge og inddrage de opslag, som for mig fremstod mest essentielle i forhold til processen og de emner jeg belyser i analysen. På et tidspunkt i analysen refererer jeg til et opslag, hvor en forælder stiller et spørgsmål til Formanden fra Holbæk, og aldrig får svar(bilag g: udklip 5). Jeg valgte her, under min vandring med de to Natteravne, at spørge om de havde nogen kontakt til Formanden fra Holbæk eller Medarbejderen fra UiO andre steder end i facebookgruppen. Det svarede de begge nej til, ligesom de ikke mente, at den føromtalte forælder havde fået noget svar andetsteds fra Formanden fra Holbæk(bilag o: l. 76-79). Jeg har efterfølgende valgt at tage direkte kontakt til denne forælder, som forklarede mig, at Formanden fra Holbæk faktisk havde svaret hende; "men først efter jeg selv havde fabrikeret en ansøgning og ledt på nettet efter Natteravnens vedtægter osv."(bilag t). Således har jeg løbende forholdt mig kritisk til brugen af min empiri, for så vidt muligt at sikre, at denne bliver brugt på en gyldig måde.

2.3.4 Interviews

Jeg har i forbindelse med denne afhandling udført to interviews; et med den tidligere formand for Natteravnene i Odsherred, og et med chefkonsulent for Natteravnene Leif Christiansen⁸.

⁸ Transskription af interview med den tidligere formand for Natteravnene i Odsherred er vedlagt som bilag m. Transskription af interview med chefkonsulent for Natteravnene Leif Christiansen er vedlagt som bilag k.

Begge interviews er udført som semistrukturerede interviews (Tanggaard & Brinkmann 2015:37-38). Jeg havde således, inden interviewet, planlagt en interviewguide med spørgsmål, da jeg allerede inden de enkelte interviews var bevidst om mit 'hvad' (Tanggaard & Brinkmann 2015:37), altså hvilken viden jeg ønskede at få ud af interviewet⁹. Som det fremgår af de respektive interviewguides (bilag m, bilag k), var mit interview med den tidligere Formand fra Natteravnene i Odsherred mere struktureret, end mit interview med chefkonsulent Leif Christiansen. Ved begge interviews var der mulighed for, at samtalen kunne gå i andre retninger end planlagt: "At på forhånd fastlagte forskningsspørgsmål fungerer som styrende for de interviewspørgsmål, man planlægger at stille i interviewet, betyder det dog ikke, at man ikke kan afvige fra dem" (Tanggaard & Brinkmann 2015:38). Således var jeg ved begge interviews åben for, at mine respondenter i løbet af interviewet ville bringe emner på banen, som jeg ikke selv havde forberedt. Interviewet med den tidligere Formand for Natteravnene i Odsherred foregik ansigt til ansigt, mens interviewet med chefkonsulent Leif Christiansen foregik over telefonen.

I interviewet med den tidligere Formand for Natteravnene i Odsherred var jeg primært interesseret i at få viden om den praktiske drift af deres forening, og hvordan den tidligere Formand havde oplevet sin deltagelse heri. Mine spørgsmål var her hovedsageligt af indledende og opfølgende (Tanggaard og Brinkmann 2015:41) karakter, da jeg med disse typer spørgsmål kunne få den tidligere formand til at fortælle mig historier om hendes tid som Formand for Natteravnene i Odsherred, og som frivillig i foreningen generelt. Jeg stillede således spørgsmål som "Når du kigger tilbage nu, er der så noget du ville have gjort anderledes/eller ville ønske, at foreningen havde gjort anderledes?" og "Kan du fortælle mig om opstartsfasen og eventuelle udfordringer?" (bilag m: s. 25-27). På denne måde forsøgte jeg at give plads til, at den tidligere Formand for Natteravnene i Odsherred kunne give fyldige svar på de spørgsmål jeg stillede, og lægge vægten på det, der fremstod særligt vigtigt for min respondent at fortælle om. Derudover fyldte direkte spørgsmål (Tanggaard & Brinkmann 2015:41) også en del, da disse gav mig mulighed for at spørge ind til specifikke aspekter af foreningslivet og den daglige drift, eksempelvis "Hvor havde i foreningslokale?" og "Hvor ofte mødtes bestyrelsen?" (bilag m: s. 25-26).

⁹ Begge interviewguides findes i bilagene med de respektive transskriptioner, bilag m og bilag k.

Interviewet med chefkonsulent Leif Christiansen bar i endnu højere grad præg af direkte spørgsmål, da mit formål med interviewet her var, at få konkrete svar vedrørende specifikke rammer og regler i Natteravn-konceptet. Derudover stillede jeg også mere fortolkende spørgsmål (Tanggaard og Brinkmann 2015:42), når jeg forsøgte at få ham til at sætte hans mere overordnede svar om Natteravn-konceptets rammer i relation til det specifikke forsøg på at oprette i forening i Asnæs, med spørgsmål som eksempelvis “Må en medarbejder fra UiO indkalde til møder på vegne af foreningen?” (bilag k: s. 15).

2.3.5 Brug af sekundær empiri

Jeg inddrager i denne afhandling flere undersøgelser for at belyse mit genstandsfelt. Jeg inddrager to undersøgelser vedrørende Natteravnene i Danmark samt to undersøgelser vedrørende frivillighed (se afsnit 3.1.3 Det meningsfulde, frivillige arbejde).

Den ene undersøgelse vedrørende Natteravnene i Danmark er en evaluering af Natteravnene som indsats, og er betalt af Trygfonden og lavet af KORA¹⁰, mens den anden undersøgelse er en kendskabsmåling, lavet af konsulentfirmaet advice/Epinion. KORA-rapporten er lavet af tre forskere: 1) Britt Østergaard Larsen, forsker og ph.d. der har sit speciale i forebyggelse af kriminalitet og primært arbejder med kvantitative analyser baseret på registerdata, 2) Leif Olsen, programleder og ph.d. med indgående kendskab til forskning og evaluering, særligt inden for social-, uddannelses- og sundhedsområdet samt 3) Jacob Ladenburg, ph.d. og nu seniorforsker i Rockwoolfonden, der forsker inden for blandt andet arbejdsmarked, sundhed og kriminalitet. Denne evaluering er således et videnskabeligt produceret og gennemarbejdet produkt, herunder med et ganske udførligt metodeafsnit, og jeg anser derfor evalueringens resultater og konklusion som brugbare. Anderledes ser det ud med Natteravnenes nye Kendskabsmåling, som er udført af kommunikations- og reklamebureauet advice/Epinion i 2017. Undersøgelsen er lavet på et lidt sparsomt grundlag på 220 respondenter betegnet som den primære målgruppe (unge på 16-24 år), samt 319 forældre med børn i alderen 16-24 år. Respondenterne er ifølge advice/Epinion nationalt repræsentativt fordelt på køn, alder og region (bilag r: 3). advice/Epinion konkluderer, at kendskabet til Natteravnene i 2017 er 75%

¹⁰ KORA og SFI har slået sig sammen og er blevet til VIVE - Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.

for de unge og 98% for forældrene(ibid). Evalueringen fra KORA konkluderede i 2013, at kendskabet til Natteravnene lå på 74% for de unge og 94% for forældre(Larsen et al 2013: 60). Datagrundlaget for KORA-rapporten er 1338 besvarelser fra unge mellem 16 og 19 samt 1594 besvarelser fra forældre(ibid). Det skal her bemærkes, at hos advice/Epinion betegnes unge som "16-24 årige", mens de i KORA-rapporten defineres som "16-19-årig". På trods af den lidt ændrede målgruppe, samt den lidt sparsomme andel af respondenter, har jeg valgt at inddrage Kendskabsmålingen som udtryk for, at Natteravnene i 2017 stadig er et velkendt brand.

Evalueringen fra KORA inddrager jeg derudover især i forhold til dens konklusioner om, hvilke udfordringer Natteravnforeningerne står over for, en konklusion der er lavet på baggrund af besøg i 14 lokale Natteravnforeninger(Larsen et al 2013:8-9). Det er især interessant i forhold til min diskussion og konklusion, at en af de helt store udfordringer for en Natteravnforening ifølge evalueringen er rekruttering og fastholdelse af medlemmer, hvilket også bekræftes af mit interview med den tidligere Formand for Natteravnene i Odsherred(bilag m), mine observationer til basiskurset hos Natteravnene i Roskilde(bilag n: l. 76-81) samt af min samtale med to Natteravne under en Nattevandring(bilag o: l. 49-52, 93-95). Som det fremgår af afsnit '5.3 En meningsfuld fremtid?' sætter jeg dog spørgsmålstegn ved, hvorvidt rekruttering og fastholdelse kan forstås som det primære problem i netop foreningen under oprettelse i Asnæs.

I forbindelse med frivillighed i Danmark har jeg valgt at inddrage to rapporter som belyser netop dette. Den første rapport, *Tal om det frivillige Danmark - Analyse af befolkningens frivillige engagement* er en del af Frivilligrapporten 2016-2018. Rapporten er lavet af Center for Frivilligt Socialt Arbejde af Mette Hjære, der har mere end 20 års erfaring med projektudvikling, dokumentation og evaluering af frivilligt socialt arbejde samt af Helene Elisabeth Dam Jørgensen, som arbejder med analyser og undersøgelser af frivilligheden i Danmark. Da rapporten er så ny, tilbyder den nyere tal vedrørende frivilligheden i Danmark, men da den ikke er udformet af forskere, mener jeg ikke, at den kan stå alene. Jeg har derfor også inddraget *Udviklingen i frivilligt arbejde 2004-2012*, som er redigeret af Torben Fridberg, seniorforsker ved VIVE og Lars Skov Henriksen, ph.d. og professor ved Aalborg

Universitet¹¹. Jeg bruger de to rapporter om frivillighed til at introducere til frivillighed som koncept i Danmark, men holder også rapporterne op mod resultaterne fra min egen spørgeskemaundersøgelse, for at se om de svar jeg selv har fået fra mine respondenter med hensyn til motivationen til at lave frivilligt arbejde, stemmer overens med det generelle billede.

2.3.6 Ønsker til, og afgrænsning fra, yderligere empiri

Jeg har i løbet af processen adskillige gange forsøgt at få interviews med de involverede forældrene i Asnæs, men ingen har ønsket at stille op til et interview. Jeg antager, at dette både skyldes, at de i forvejen skal til at ligge frivillige timer i foreningen, og ikke har lyst til også at afsætte tid til et interview, og samtidig, at ingen af forældrene i løbet af processen er blevet trykke nok ved processen, eller føler ejerskab nok over foreningen, til at udtale sig om dette i et interview. Jeg lægger derfor særlig vægt, på de facebook opslag jeg inddrager, samt samtalen med to Natteravnne på vores fælles Nattevandring, da de derigennem, til en hvis grad, kommer til orde.

Jeg har afgrænset mig fra at lave interviews med både Medarbejderen fra UiO og Formanden for Natteravnene i Holbæk. Som tidligere nævnt har jeg i afhandlingen et stort fokus samt i og for sig et kritisk blik på, at forældrene ikke bliver mere inddraget i processen, og aldrig får ejerskab over denne. Jeg mener, at det at lave et interview med Medarbejderen fra UiO eller Formanden for Natteravnene i Holbæk ville bidrage til konstruktionen af processen som eget og styret af netop disse to.

3. Teori

I afsnittet '3. Teori' præsenterer jeg mit teoretiske afsæt for at skrive denne afhandling. Først præsenteres relevant viden og litteratur inden for de felter, jeg beskæftiger mig med, og på baggrund heraf præsenteres efterfølgende de teorier og begreber jeg anvender i min analyse.

¹¹ Langt de fleste kapitler i rapporten er skrevet af Fridberg og Henriksen selv. Jeg refererer her i afhandlingen alene til kapitler, som er skrevet af enten Fridberg og Henriksen.

3.1 Meningsfuld facilitering

I dette afsnit præsenteres relevant viden og forskning inden for områderne facilitering og organisering, meningsfuldhed, frivillighed samt om Natteravnene. Først præsenteres facilitering, da netop problemer med facilitering af opstartsprocessen af Natteravnforeningen i Asnæs er udgangspunktet for denne afhandling. Dernæst præsenteres begrebet meningsfuldhed, da netop meningsfuldhed og meningsskabelse danner rammen for min analyse af, hvordan forældrene navigerer i faciliteringen, og hvilken betydning dette har for den fremtidige proces. Herefter introduceres til frivillighed, da oprettelsen af foreningen i Asnæs nødvendigvis må forstås inden for disse rammer, og slutteligt præsenteres to undersøgelser, der er lavet vedrørende Natteravnforeningerne i Danmark.

3.1.1 Facilitering af forandring

Et helt centralt tema i denne afhandling er facilitering (Armenakis & Harris 2012, Ejlskov 2017, March 2008, Sinek 2013). En af de mest kendte danske forskere i facilitering er Ib Ravn (2011), ph.d. og lektor på Aarhus Universitet, hvis primære fokus er mødefacilitering. Ravn pointerer, at vi danskere er antiautoritære, og det derfor virker unaturligt for os, at bede nogen om at lede vores møde - Det mener vi, ifølge Ravn, at vi sagtens selv kan styre. Ravn skelner mellem den klassiske 'mødeleder' og en 'facilitator'. Her er mødelederen en, der kan "sikre, at vi sidder med en dagsorden foran os, taler efter tur og får et referat sendt ud i morgen, men ikke så meget mere (Ravn 2011:14). En facilitator har et meget bredere sigte, nemlig at "skabe mening for deltagerne(...)" (Ravn 2011: 15). Ravn beskriver at: "*Mening* oplever man, når man træder i relation med andre mennesker og yder sit bidrag til, at helheden fungerer, og det er facilitators ansvar at sikre, at det sker på møder" (ibid). Ifølge Ravn er det således facilitatorens rolle at sikre rammerne for, at deltagerne på et møde kan opleve mødet som meningsfuldt. Facilitering skal derfor ses som et kvalificeret og aktuelt bud på, hvordan man kan takle den hastige udvikling og øgede kompleksitet der sker i samfundet, og arbejde med konstante forandringer på en måde, som bidrager til personlig udvikling, trivsel og effektiv opgaveløsning (Borgmann og Ørbeck 2013):

Facilitatorrollen har sit primære fokus på at sikre en effektiv proces med klarhed om mål og retning og at få skabt en engagerende dynamik i gruppen, der understøtter, at

alle samarbejder om at løse eller indgå i opgaven bedst muligt(Borgmann og Ørbech 2013:39).

I det forandringsteoretiske felt er der en vigtig skillelinje mellem det klassisk-rationelle perspektiv og det procesorienterede perspektiv(Mac 2017). Det klassisk-rationelle perspektiv er grundlæggende funderet i de to præmisser, at forandringens mål forfølges gennem processer, og at mål kan nedbrydes i delmål, som kan realiseres trinvist. Inden for dette perspektiv er en central teoretiker John P. Kotter, professor emeritus ved Harvard Business School, som har udviklet en ottetrinsmodel for forandringer. Denne ottetrinsmodel er en klassisk-rationel model, hvor forandringsbehovet samt forandringens indhold og retning er defineret fra start. De otte trin i Kotters model er følgende:

1) Establishing a Sense of Urgency, 2) Forming a Powerful Guiding Coalition, 3) Creating a Vision, 4) Communicating the vision, 5) Empowering Others to Act the Vision, 6) Planning for and Creating Short-Term Wins, 7) Consolidating Improvements and Producing Still More Change, 8) Institutionalizing New Approaches(Kotter 1995: 61).

Det første trin i modellen omhandler vigtigheden af at vise behovet for forandringen, mens trin to til seks har til formål at give forandringen legitimitet i organisationen. Med de sidste to trin sættes fokus på at forankre forandringen i organisationens praksis. Den klassisk-rationelle tilgang til forandringer kritiseres ofte for ikke at være tidssvarende, og således ikke brugbar i en tid præget af konstante forandringer, hvor medarbejderne oftest forventer at blive involveret i forandningsprocesserne(Mac 2017). Det procesorienterede perspektiv fremstår her som en løsning på problemerne, med sit fokus på deltagernes "forståelse, fortolkning og meningsskabelse i relation til forandringerne"(Mac 2017: 29). En forandringsproces er ikke altid udformet efter enten klassisk-rationelle eller procesorienterede perspektiver, men kan indeholde elementer af begge. Dette er ikke nødvendigvis en dårlig ting, men en forandringsproces præget af modsatrettede logikker kan føre til forvirring blandt de involverede, hvilket igen kan føre til, at forandringen ikke bliver succesfuld(Krøjer og Dupret 2016).

3.1.2 Meningsfuldhed

Meningsfuldhed er et andet centralt begreb i denne afhandling. Meningsfuldhed har helt grundlæggende betydning for vores deltagelse i diverse sociale situationer, da det at opleve ens hverdag som meningsfuld er afgørende for, om vi finder vores tilværelse værdifuld (Dreier 2011, Dupret, Krøjer og Nielsen 2016, Gergen 1991, Weick 1995 & 2001, Wenger 1998). Også inden for organisationsforskning har meningsfuldhed som begreb fået en stor betydning (Mills 2012, Thurlow 2012, Weick 1995 & 2001). Meningsfuldhed har en særlig funktion i relation til frivilligt arbejde, da et bærende vilkår her er, at det frivillige arbejde skal give mening for den enkelte. Når frivillige organisationer er særligt afhængige af meningsskabelse, stiller dette særlige krav til ledelsen af disse organisationer og de frivillige deri (Kreiner-Møller 2012, Liao-Troth & Dunn 1999):

Dette betyder, at vi i ledelsen af frivillige må bruge nogle lidt andre metoder og tænkninger, end man typisk gør i ledelsen af professionelle. Vi er som frivillige organisationer i større grad afhængige af denne meningsskabelse (Kreiner-Møller 2012:33).

En kendt teoretiker inden for den procesorienterede perspektiv, som arbejder med udgangspunkt i meningsfuldhed, er Karl E. Weick, professor emeritus ved University of Michigan's Ross School of Business. Weicks forståelse og fortolkning af meningsfuldhed er af mere aktiv karakter, da han beskæftiger sig med meningsskabelse (sensemaking) (Weick 1995 & 2001). Weick skriver sig ind i det organisationsteoretiske felt, men bryder på flere måder med den klassiske forståelse af organisationer. Han er her især kendt for sin teoretisering af organisationer som løst koblede systemer (Weick 1982). En organisations delelementer er således ifølge Weick konstant i bevægelse mellem at koble sig til og fra hinanden (Glassman 1973, Marchs 1994). Forskellige meningsskabelsesprocesser er således forbundet, da de foregår i samme organisation og har indflydelse på hinanden, uden at være fuldstændig sammenkoblede. Et andet brud med den klassiske forståelse af organisationer ses hos Weick i hans interesse for de gensidigt betingede handlinger, mennesker foretager sig, herunder hvad der tematiseres i handlingerne, og hvordan handlingerne og tematiseringerne ændrer sig. Netop de mønstre af relationer som eksisterer i organisationer, er en af grundene

til, at organisationer nødvendigvis må forstås som dynamiske frem for stabile. Således er magtfordelingen i en organisation betinget af relationer, frem for statisk og på forhånd defineret som i en klassisk bureaukratisk organisationsforståelse(Weber 1979). Især med sin teoretisering af selektionsprocesser i organisationer begyndte Weick at arbejde med meningsskabelse. Her finder han inspiration i symbolsk interaktionisme(Mead 1967, Blumer 1986), når han beskriver, hvordan naturlig selektion er en selektionsproces hvorigennem organisationer på baggrund af det de har sagt og gjort, bliver til de organisationer, som de ser sig selv som(Weick 1979).

Weicks forfatterskab og begrebsliggørelse af meningsskabelse kritiseres for at være ukonkret og aldrig præsentere en endegyldig definition af begrebet meningsskabelse, hvilket gør begrebet ubrugeligt(Hammer og Høpner 2018, Mullarky 2010). Begrebet tager ikke i høj nok grad hensyn til den omgivende samfund, den historiske og institutionelle ramme(Weber & Glynn 2006), og der hersker en forståelse af, at begrebet ikke kan stå alene, men må videreudvikles, især i forhold til at udvikle en mere kritisk forståelse og brug af begrebet(Klein, Moon & Hoffman 2006, Mills 2008).

3.1.3 Det meningsfulde, frivillige arbejde

Der er i nyere tid skrevet meget om frivillighed, og den rolle som frivillighed spiller i det danske samfund såvel som i hele skandinavien(Boje 2017, Fridberg og Henriksen 2014, Habermann 2013, Hjære & Jørgensen 2017, Klausen & Selle 1996, Musick & Wilson 2007, Wulff 2013). Anledningen til danskernes frivillige engagement skal ofte findes i livsomstændigheder, for eksempel at man bliver forælder, og bliver engageret i en skolebestyrelse. En anden hyppig forklaring er, at man engagerer sig i det, der interesserer en(Hjære 2016). 39% af danskerne har i marts måned 2017 deltaget i frivilligt arbejde inden for de seneste 12 måneder. Inkluderer man dem, som tidligere har været frivillige, er tallet 63%. Over halvdelen af den danske befolkning har således været engageret i frivilligt arbejde(Hjære & Jørgensen 2017). Den totale frivillige indsats i Danmark har været stort set konstant de sidste mange år(Hjære & Jørgensen 2017, Boje 2017), men især inden for områderne religion og på bolig- og lokalsamfundsområdet er der sket en betydelig stigning i antallet af brugte timer på årsbasis(Boje 2017). Dette kan meget vel have en sammenhæng med centralisering gennem etableringen af større kommuner i 2007, hvilket har bevirket, at

der organiseres stærkere lokale netværk, for at sikre, at de lokale interesser bliver varetaget i det kommunale bureaukrati(Boye 2017:288-289).

I min egen spørgeskemaundersøgelse er alle respondenterne enige eller meget enige i udsagnet “Jeg er blevet Natteravn, fordi jeg gerne vil tage ansvar for mit lokalområde”(bilag h: Figur 4.2 ‘Jeg er blevet Natteravn, fordi jeg gerne vil tage ansvar for mit lokalsamfund’). For næsten alle frivillige, 85%, har det betydning ‘at gøre en forskel’. For 75% har det en stor betydning, at det frivillige arbejde skal være sjovt, og at man skal blive en del af et fællesskab(Hjære og Jørgensen 2017:10). Knap 20% af de frivilliges engagement “udsprang af børns aktiviteter” og 13% af de frivillige blev engageret i frivilligt arbejde fordi “det var nødvendigt, nogen måtte gøre det”(Fridberg & Henriksen 2014: 109-110). I min spørgeskemaundersøgelse kan man forstå alle respondenternes aktivitet som Natteravn som udsprunget af deres børns aktiviteter, da de allesammen har børn i 7. - 9. klasse(bilag h: Figur 1.7 ‘Hvilke udsagn passer på dig’). Det er netop vedrørende denne aldersgruppe, at UiO afholder forældremøder, og opfordrer forældrene til at udvise ‘forældreansvar’. I min spørgeskemaundersøgelse er det ligeledes gennemgående, at forældrene har valgt at lave frivilligt arbejde som Natteravn for at “Støtte op om en god sag” og “For at passe på de unge og vores samfund”(bilag h: Figur 5.1 - ‘Hvorfor har du valgt at blive Natteravn?’). På den måde fremstår de 10 forældre som tidligt i opstartsprocessen udgjorde Natteravnene i Asnæs, som typiske eksempler på den frivillige dansker.

I denne afhandling defineres frivilligt arbejde som en aktivitet, der:

- Er ulønnet (dog med mulighed for kompensation)
- Er frivillig (eksempelvis ikke aktivering)
- Udføres i en organisatorisk sammenhæng, som godt kan være offentlig eller privat
- Er til gavn for andre end én selv og den nærmeste familie
- Er aktiv (Det vil sige medlemskab af en organisation er ikke i sig selv nok)(Fridberg & Henriksen 2014: 29).

Som tidligere nævnt er der inden for det frivillige arbejde en særlig forventning om meningsfuldhed, og ledelse af frivillige kræver derfor andre redskaber en traditionel

ledelse(Kreiner-Møller 2012, Liao-Troth & Dunn 1999). Lederens opgave skal således forstås som det at skabe motiverende rammer, og motivere deltagerne til at opleve begejstring og tage ejerskab over en process. Her skal ejerskab forstås som det ypperste en frivillig kan opleve, hvilket kræver en høj grad af indflydelse og medbestemmelse, og at deltagelsen i det frivillige arbejde opleves som en naturlig del af livet(Skårhøj og Rygaard 2014).

3.1.4 Natteravnene

I 2003 laver Det Nationale Institut for Kommuners og Regioners Analyse og Forskning(KORA) evalueringen *Evaluering af Natteravnene i Danmark - Udbredelse, indsatser og udvalgte effekter*. Formålet med rapporten er at “dokumentere og evaluere udvalgte effekter” og at “beskrive Natteravnene og deres arbejde med henblik på læring”(Larsen, Ladenburg & Olsen 2013). Evalueringen er delt i fire del-evalueringer, og jeg vil kort præsentere resultaterne fra hver af disse.

Natteravn-foreningerne i Danmark

Denne del-evaluering tager udgangspunkt i et elektronisk spørgeskema som blev udsendt til alle daværende formænd i de dengang 170 eksisterende Natteravn-foreninger i Danmark. 128 (75%) af formændene besvarede spørgeskemaet. Denne devaluering viste, at den gennemsnitlige Natteravn-forening har mellem 10 og 30 frivillige, hvor “21 % går mere end én tur om måneden, 60 % går mellem 3 - 12 ture årligt, og 19 % går mindre end tre ture årligt”(Jensen et al. 2013: 7). Størstedelen af foreningerne har sjældent (1-3 gange årligt) kontakt med SSP-medarbejdere, lokale folkeskoler og det lokale forenings- og erhvervsliv, og 60% af Natteravn-foreningerne har ingen kontakt med det kommunale område, som for eksempel dækker over socialforvaltning, ungdomsuddannelsessteder og boligforeninger(Jensen et al. 2013: 7-8).

Besøg i udvalgte foreninger og sammenligningsområder

I denne del-evaluering besøger forskerne 14 Natteravn-foreninger, og får derigennem viden om det praktiske arbejde ude i Natteravn-foreningerne. Her er de med på Nattevandringer og taler med de frivillige. På baggrund heraf identificerer forskerne seks udfordringer, som er vigtige at diskutere og håndtere, for at Natteravn-foreningerne skal fungere godt i fremtiden:

- a) Rekruttering af nye medlemmer

- b) Fastholdelse af medlemmer
- c) Motivering til at gå ture
- d) Økonomi og sponsorer
- e) Relationer og samarbejde med andre aktører
- f) Neutral kontra aktiv rolle(Jensen et al. 2013: 8)

Natteravnenes tryghedsskabende betydning for unge og forældre

I denne del-evaluering er der udsendt 4004 spørgeskemaer til 16-19-årige unge samt til den ene af deres forældre. Af svarene fremgår det tydeligt, at forældrene tillægger Natteravnene en større værdi i forhold til deres tryghedsskabende effekt, end de unge gør: "På en skala fra 1 (slet ikke mere tryk) til 10 (meget mere tryk) angiver forældrene gennemsnitlig en tryghedsværdi på 7,9, mens de unge giver en tryghedsværdi på 6,2"(...)(Jensen et al. 2013: 9). I spørgeskemaet bedes de unge og forældrene om at forestille sig en situation, hvor den unge befinder sig ude foran et diskotek eller lignende klokken 01.00 om natten. I denne situation tillægger de unge det at kunne se en Natteravn den samme tryghedsskabende værdi, som hvis der er en ekstra af deres venner til stede. Forældrene tillægger her Natteravnens tilstedeværelse tre gange større effekt, end hvis der er en ekstra af den unges venner tilstede. Delkonklusionen viste ligeledes, at unge piger og mødre tillægger Natteravnene større betydning end unge drenge og fædre, og at unge der i forvejen har tillid til politiet og fremmede, tillægger Natteravnene større betydning for deres tryghed(Jensen et al. 2013: 9-10).

Udviklingen i kriminalitet i områder med og uden Natteravne

I den fjerde del-evaluering laver forskerne en kvantitativ registeranalyse, og sammenligner udviklingen i alle områder med aktive Natteravn-foreninger med udviklingen i områder uden Natteravne i forhold til anmeldt kriminalitet. Analysen undersøger følgende former for kriminalitet: Hærværk, indbrud i beboelse mv., tyveri fra borger, tyveri fra personbil mv.,

røveri og personfarlig kriminalitet.¹² Analysen viser, at der ikke er forskel på kriminalitetsniveauet i områder med og uden Natteravnene¹³(Jensen et al. 2013: 10-11).

3.1.4.1 Natteravnene nu

En Kendskabsmåling fra 2017 udfærdiget af advice/Epinion viser, at forældrene fortsat oplever Natteravnene som værende mere gavnlige end de unge selv gør. Målingen viser, at 98% af de adspurgte forældre kender Natteravnene, mens tallet for de unge er 75%. 96% af de adspurgte forældre mener, at Natteravnene i høj eller meget høj grad har betydning for omsorg og hjælp til berusede unge. Tallet for de unge er her 82%. Ligeledes mener 90% af de adspurgte forældre, at Natteravnene i høj eller meget høj grad har betydning for deres oplevelse af tryghed, mens tallet for de unge her er 83%. Det er her interessant, at Natteravnene bidrager til mere tryghed for forældrene, end det gør for de unge, hvilket jeg vil berøre i afsnit '5.3 En meningsfuld fremtid?'

Der er således ingen tvivl om, at Natteravnene er en velkendt og anerkendt organisation. Ved regeringens finanslovsudspil i sensommeren 2018 står FSA dog til at miste sin driftsbevilling fra satspuljemidlerne. Dette betyder ifølge direktør for FSA, Thit Aaris-Høeg, at Natteravnene på længere sigt er lukningstruet(Løppenthin 2018). Efter et opråb fra blandt andet bestyrelsen bag FSA, besluttede partierne at bevillige 5 millioner kroner til fonden i 2019(Mortensen 2018). Efterfølgende har Tuborgfondet og Natteravnene indgået et 5-årigt partnerskab, der sikrer Natteravnene 2,4 millioner kroner om året i de første to år(Fonden for Socialt Ansvar 2018).

3.2 Teorivalg

I dette afsnit præsenteres det udvalg af teorier og begreber, som jeg arbejder specifikt med i min analyse.

¹² Der er i undersøgelsen taget forbehold for forskelle i baggrundskarakteristika for områderne med og uden Natteravnforeninger, og der er således inddraget en række informationer i analysen om for eksempel antallet af cafeer, værtshuse, diskoteker og så videre(Jensen et al 2013: 11).

¹³ Forskerne gør her opmærksomme på, at der med det specifikke datagrundlag anvendt i analysen er metodiske begrænsninger. Natteravnene kan således godt have kriminalitetsdæmpende effekter, som ikke kan indfanges i registeranalysen.

3.2.1 Organisering og ejerskab

Den bureaukratiske organisationsform er af en af de mest velkendte organiseringsformer, og dets grundprincip er sikring af retfærdighed, rimelighed og lighed i behandlingen af borgerne. Baggrund for opkomsten af denne organiseringsform var ønsket om at skabe en samfundsmæssig ressourceallokering der sikrede demokratiske og gennemsigtige beslutningsprocesser (Krøjer og Dupret 2016). Det var en forudsætning, at det offentlige/organisatoriske skulle afgrænses fra det private liv. På den måde var formålet med den bureaukratiske organisationsform at skabe forudsigelighed, demokrati og gennemsigtighed gennem efterlevelsen af fastlagte regler, og der er i organiseringsformen en indbygget stræben mod at opretholde status quo. I den bureaukratiske organiseringsform ses en centraliseret ledelse og styring af projekternes delelementer, ligesom budgettering er centralt fastlagt og allokeres fra centralt hold (du Gay 2000, Weber 2003 & 2015). Denne organiseringsform modvirker direkte deltagerinvolvering, fordi der på forhånd er en detaljeret plan for, hvordan arbejdet skal udføres, hvem der skal gøre hvad hvornår, ligesom der er retningslinjer for arbejdets indhold og form. Den bureaukratiske organiseringsform trækker således på mange af de samme logikker som det klassisk-rationelle forandringsperspektiv.

I nyere tid er en mere entreprenant organiseringsform opstået, som henter sine væsentligste principper i New Public Management (Gruening 2001), men også i høj grad beror på forståelsen af organisationer som værende dynamiske og uforudsigelige. Med den entreprenante organiseringsform er der en forståelse af, at forandring kræver frie rammer, og at drivkraften for at forandre findes i den enkeltes kreativitet og konstante motivation for at skabe noget nyt (Keat 1990, du Gay 2000). Den entreprenante organiseringsform har på den måde mange lighedspunkter med de ideer, som ligger bag det procesorienterede perspektiv. Når en proces organiseres entreprenant, tilskyndes den enkelte projektdeltager til netop at opføre sig entreprenant, altså at vise initiativ, risikovillighed og evnen til at påtage sig ansvar for sig selv og sine handlinger (Keat 1990). Den enkeltes motivation og engagement bliver således vigtig, da projektet afhænger heraf. Den entreprenante organiseringsform står således i stærk kontrast til den bureaukratiske organiseringsform, hvor formålet netop er, at medarbejderen skal være så objektiv og upersonlig som overhovedet mulig. Når en forandringsproces er kendetegnet ved at indeholde elementer fra både den bureaukratiske og den entreprenante organiseringsform, kan der opstå forvirring blandt de deltagende, om hvad

der forventes af dem, samt hvilke rammer de har for handling, hvilket kan føre til, at en forandringsproces ikke kan gennemføres på en meningsfuld måde (Krøjer og Dupret 2016).

3.2.2 Proces og facilitering

Meningsfuldhed er vigtigt i forandringsarbejdet, men ikke nødvendigvis en tilstrækkelig betingelse for, at en forandringsproces bliver succesfuld. Morten Ejlskov, uddannet psykolog ved Københavns Universitet med 20 års erfaring som erhvervspsykolog, har udviklet ni principper for “hvordan man som facilitator kan tilrettelægge og udføre menings- og forandringsskabende processer” (Ejlskov 2017: 135). Disse ni principper er et forsøg på at lave en praktisk anvendelig tilgang til faciliteringsopgaven, baseret på forskellige teoretiske tilgange. Ifølge Ejlskov er pointen med facilitering at involvere deltagerne i at forme og forankre planlagte og målsatte forandringer. Facilitering er et redskab til at simplificere processer, til at “gøre vanskelige processer lettere(...)” (ibid). Derudover er facilitering, ifølge Ejlskov, et teoretisk forsøg på at forhindre, at processer hverken betragtes som noget ensidigt top-down orienteret, eller som fuldstændig ustyrlige:

“Altså at balancere mellem på den ene side det rationelle perspektiv og på den anden side det procesorienterede perspektiv. (...) facilitators opgave er at facilitere skabelse af mening og resultater - et sted imellem de to faldgruber” (Ejlskov 2017:135-136).

Facilitering som teoretisk og praktisk disciplin har udviklet sig i relation til det procesorienterede perspektiv, og indeholder dermed en naturlig orientering mod “forståelse, fortolkning og meningsskabelse i relation til forandringerne” (Mac 2017: 29), men ifølge Ejlskov rummer facilitering netop også nøglen til at inkorporere rationaler fra det rationelle perspektiv i den meningsfulde proces. Der er tre hovedpointer ved Ejlskovs arbejde med facilitering, nemlig at 1) forandringer ikke sker af sig selv: “Nogen må gøre noget” (Ejlskov 2017:139), 2) at ‘facilitering’ kommer af det latinske ‘facilis’ som betyder ‘let at gøre’ (ibid) og 3) ejerskab er et af faciliteringsteoriens kernebegreber. På baggrund heraf definerer Ejlskov at: “Facilitering er, at vi ved at bruge dynamiske metoder skaber ejerskab for proces og resultat i forandringsprocessen” (ibid). Han uddyber:

Ejerskab skabes gennem involvering af de rigtige mennesker på de rigtige tidspunkter. *Dynamik* skabes gennem variation og brud på etablerede vaner. *Resultaterne* er det overordnede sigtepunkt for at sætte forandringsprocesserne i gang. Vi laver ikke processer for processernes skyld - vi laver processer for at skabe bestemte resultater - og undgå andre(Ejlskov 2017:139).

Ejlskovs ni principper er rodfæstet i tre overordnede opgaver. Ifølge ham skal en facilitator 1) være sparringspartner på “hvorfors”, 2) tage deltagernes perspektiv og 3) designe og implementere konkrete aktiviteter. Disse tre opgaver er gensidigt overlappende. (Ejlskov 2017:139-141). Hver af disse tre opgaver er igen delt i tre principper.

Facilitatorens første opgave er at være sparingspartner på forandrings “hvorfors”. Denne første opgave har til formål at sikre facilitator allerede fra processens start lægger et stærkt fokus på formål og mandat(Ejlskov 2017).

Princip nr. 1: Start med et “hvorfors”

Det første princip omhandler vigtigheden af fra starten af en forandringsproces at skabe en forståelse for, hvorfor der er brug for en forandring. Ejlskov tager her udgangspunkt i Simon Sinek(2013), uddannet etnograf og forfatter, når han pointerer vigtigheden af, at facilitatoren sørger for, at det er tydeligt for de deltagende, hvorfor der er brug for en forandring. Paradoksalt beskriver Sinek at “Kun få ledere vælger at motivere andre ved at inspirere i stedet for at manipulere”(Sinek 2013:49), og man kunne sætte spørgsmålstegn ved, om det er motivation eller manipulation når Ejlskov beskriver, at hvis processens “hvorfors” er truffet af en ledelse, der ikke er lydhør over for medarbejdernes input, er det facilitators rolle at engagere medarbejderne, og få dem til at gå i dialog om deres forståelse af ‘hvorfors’, og hvordan forandringerne rent faktisk kan gennemføres i praksis(Ejlskov 2017:143-144). Ikke desto mindre er der med Ejlskovs først princip fokus på, at det er facilitatorens rolle at engagere deltagerne i forandringens ‘hvorfors’. Dette kan eksempelvis gøres med spørgsmål som “Hvorfors er dette her en god ide?”, “Hvad var der i vejen med den gamle måde at gøre tingene på?” og “Hvilke resultater håber I at opnå?”(Ejlskov 2017:143). Når først processens ‘hvorfors’ er på plads, kan man arbejde videre med at forstå, hvad problemet der skal løses er, og hvad løsningen kan være.

Princip nr. 2: Få styr på roller og legitimitet i forandringsprocessen

Facilitatoren har en essentiel rolle i at beslutte, hvem der er relevante aktører, og på hvilke tidspunkter i forandringsprocessen de skal inddrages, da eksklusion af relevante parter i forandringsprocessen er en hyppig årsag til manglende succes ved forandringsprocesser (Bennebroek og Veld 2004). Ejlskov beskriver, at det her er en fordel at forankre forandringsprocessen i organisationens strategiske målsætning, så forandringsprocessen derigennem opleves som legitim. Med denne beskrivelse fremstår Ejlskov mere interesseret i strategisk ledelse end i medarbejdernes egentlige indflydelse, men pointen for nærværende er, at det er facilitatorens opgave at sikre, at de rigtige mennesker bliver inddraget på de rigtige tidspunkter i forandringsprocessen. Det er en vigtig pointe, at når Ejlskov her skriver om roller og legitimitet i forandringsprocessen, refererer han til ledere, mellemledere, styregruppemedlemmer og lignende. Involveringsniveauer i forhold til de egentlig deltagene omtales først i det fjerde princip, hvilket understreger, at Ejlskov anser det for vigtigt i første omgang at have fokus på ledelsen før medarbejderne.

En anden vigtig pointe, som Ejlskov nævner i forbindelse med dette princip er, at: “De aktører, der søsætter en forandringsproces, bærer ansvaret for at formulere forandringen “hvorfor”” (Ejlskov 2017:145):

Princip nr. 3: Husk omverdensperspektivet, når processen skal faciliteres

Det tredje princip omhandler vigtigheden af at kigge ud over sin egen organisation, og således altid være opmærksom på, om den søsatte forandring er tidssvarende og meningsfuld i forhold til det omgivende samfund. Ejlskov nævner Blockbuster som et eksempel, da Blockbuster ignorerede den digitale udvikling, og derfor mistede store dele af sin markedsandel til tjenester som Netflix (Ejlskov 2017:146).

Den næste opgave i processen er, at facilitatoren sikrer, at der både er ‘beslutningskraft’ og ‘udførelskraft’ blandt de involverede i forandringsprocessen. Herunder er det facilitatorens opgave at udfordre den organisatoriske vanetænkning, og eksempelvis arrangere, at møder ikke bliver holdt på den samme måde, som de plejer, hvor chefen byder velkommen og giver medarbejderne information, mens medarbejderne lytter passivt (Ejlskov 2017:140-141).

Princip nr. 4: Husk involveringsniveauerne

Ifølge Armenakis og Harris(2009) er involvering et vigtigt greb i forhold til at skabe succesfulde organisationsforandringer. Det er dog her essentielt at forholde sig kritisk til involvering, og tænke i adækvat involvering(Bennebrok og Veld 2004), da ikke alle deltagere nødvendigvis ønsker en stærk involvering, ligesom involveringen aldrig må blive et strategisk værktøj til at give et projekt legitimitet, hvor involveringen alene har symbolsk værdi(Harrebye 2014). Den helt store udfordring for facilitatoren består således i at tage stilling til 1)hvem der skal involveres og 2)hvordan - eller på hvilket niveau, de skal involveres. Ejlskov præsenterer en oversigt med en teoretisk skelnen mellem niveauer af involvering:

Navn	Beskrivelse	Involveringsniveau
Information	Lederen orienterer om en beslutning, som er truffet	Lav
Medindflydelse	Lederen træffer en beslutning - efter at have hørt medarbejdernes mening	Medium
Medbestemmelse	Lederen og medarbejderne træffer en beslutning i fællesskab	Høj

Figur 1. Involveringsniveauer (Egen gengivelse af Ejlskovs "Figur 7.3 Involveringsniveauer" i Ejlskov 2017:148)

Som det fremgår af figuren er det laveste niveau information, hvor interessenter i forandringsprocessen alene bliver informeret om de beslutninger, der er blevet truffet vedrørende processen. Det midterste involveringsniveau, medindflydelse, svarer til en høring. Her bliver interessenter således taget med på råd, men det er i sidste ende beslutningstagerne der træffer afgørelserne. De øvrige interessenter er således ikke med til at træffe beslutningen, kun til at kvalificere den. På det højeste involveringsniveau, medbestemmelse, får gruppen af relevante interessenter medbestemmelse, og skal således i fællesskab træffe en beslutning.

Princip nr. 5: Forandringen opleves forskelligt

I løbet af en forandringsproces påvirkes medarbejdernes attitude af processen, samtidig med at processen også påvirkes af medarbejderes attitude (Lines 2005). Man kan her tale om, at medarbejderne udvikler et "forandringsberedskab" (Ejlskov 2017:149). Det centrale parameter i dette forandringsberedskab er spørgsmålet om, hvor indgribende den specifikke forandring vil være for personens (arbejds)liv. Forandringer kan her opleves som særligt problematiske eller særligt meningsfulde, alt afhængigt af hvordan de spiller ind i personens (arbejds)liv.

Princip nr. 6: Sørg for, at forandringen (det nye) ikke opfattes som skjult kritik af det eksisterende (det gamle)

En facilitator skal altid sikre, at man i forandringsprocessen har fokus på de gode vaner, rutiner og metoder som allerede fungerer. Mennesker vil nemlig nemmere acceptere forandringer, hvis de føler sig anerkendt for det bidrag, som de i forvejen har leveret (Ejlskov 2017). Med dette princip sikrer man således både, at det der i forvejen fungerer godt, ikke forsvinder i forandringsprocessen, og man arbejder aktivt med at sikre, at de deltagende oplever deres deltagelse, både nuværende og tidligere, som meningsfuld (Weick 1995).

Den tredje og sidste opgave facilitatoren har i en forandringsproces, er at designe selve forandringen: "Procesplaner skal laves, datamateriale skal analyseres, workshops skal gennemføres, prioriteringsmøder skal ledes og processer skal evalueres" (Ejlskov 2017:141).

Princip nr. 7: Processen skal altid understøtte indholdet

Det er vigtigt, at en facilitator altid faciliterer forandringsprocessen på en måde, som passer til den forandring, man ønsker at opnå (Ravn 2011). Hvis målet med en forandringsproces at:

(...)skabe innovationskraft og kreativitet(...), kan det give god mening at vælge mere udfordrende faciliteringsmetoder, der bringer deltagerne ud i nye situationer, hvor vildskab og læring kan gå hånd i hånd" (Ejlskov 2017:153).

Princip nr. 8: Ikke for langt, ikke for kort

Det ottende princip betoner vigtigheden af, at forandringsprocessen hverken igangsættes for hurtigt eller for langsomt. Faren ved at vente for længe med at lade de nye forandringer træde i kraft er ifølge Ejlskov at “man kan blive fastholdt i et forandringslimbo, hvor hverken den gamle virkelighed eller den nye rigtigt gælder”(Ejlskov 2017:153). Risikoen ved at igangsætte en forandringsprocess for hurtigt er derimod, at der her medfølger en risiko for, at medarbejderne ikke bliver tilstrækkeligt inddraget i processen, hvilket er vigtigt i forhold til medarbejdernes følelse af ejerskab over processen og målet(Armenakis & Harris 2009).

Princip nr. 9: Handling giver forvandling

Ejlskov beskriver at:

En af de store udfordringer ved mange forandringsprocesser er, at fra det øjeblik, hvor de overordnede ideer er meldt ud, rejser der sig en mængde (tit meget konkrete) spørgsmål, som de involverede medarbejdere søger svar på(Ejlskov 2017: 154).

Han præsenterer en løsningsmodel, hvor facilitatoren hjælper ledelsen med at præsentere de svar, som de rent faktisk kan svare på, og derudover lave en procesplan der beskriver, hvornår de vil være i stand til at svare på yderligere spørgsmål. Helt optimalt ville det dog være, hvis de involverede i forandringsprocessen selv deltog aktivt i løsningen af de konkrete problemstillinger der opstår i relation til forandringerne(Armenakis og Harris 2009).

3.2.3 Meningsskabelse i organisationer

Jeg vil i dette afsnit præsentere Karl E. Weicks syv elementer for meningsskabelse, elementer jeg senere vil anvende i min analyse. Weick forklarer, at disse syv elementer skal forstås som overordnede retningslinjer for hvad meningsskabelse er, hvordan det virker, og hvor meningsskabelsen kan gå galt(Weick 1995: 18). Hvis en organisation designes med fokus på disse syv elementer, vil de involverede, ifølge Weick, kunne skabe mening med de udfordringer de møder. Er en organisation derimod designet på en måde, som underminerer de syv elementer, vil de involverede miste deres greb om, hvad der foregår(Weick 2001:463). Inden jeg introducerer disse syv elementer, vil jeg kort redegøre for Weicks videnskabsteoretiske baggrund samt min brug af hans begreber.

3.2.3.1 Weicks videnskabsteoretiske baggrund

Weick fik sit akademiske gennembrud med bogen *The Social Psychology of Organizing* i 1969, og han placerede sig således i et felt af organisationsteoretikere og forskere. Hans bog udmærkede sig ved at have fokus på det processuelle i sit studie af organisationer, og så således ikke organisationer som strukturelle og statiske systemer, som så mange andre i feltet gjorde. Dette skyldtes i høj grad hans videnskabelige udgangspunkt i psykologien (Hammer og Høpner 2014:17-18). Med Karl E. Weick var en overvejende socialkonstruktivistisk organisationsteori således født.

I relation til det socialkonstruktivistiske felt er det vigtigt at pointere, at Weick skiller sig ud fra eksempelvis Berger og Luckmann (2004) ved at tale om meningsskabelse i organisationer i stedet for samfundsskabt virkelighed, og ved at lade betydningen af institutioner og legitimitet fylder meget lidt i sit forfatterskab. Weick skiller sig samtidig ud fra en del socialkonstruktivister, ved at have et stort fokus på hvordan organisationer skaber deres egne omgivelser, frem for det mere klassisk socialkonstruktivistiske fokus på, hvordan organisationer fortolker deres omgivelser. På den måde er Weicks videnskabsteoretiske tilgang mere aktivt orienteret, da det 'at skabe' er en mere aktiv process end at 'fortolke' (Hammer og Høpner 2014:19). Weick kan dog ikke entydigt klassificeres som socialkonstruktivist, da han ikke alene anser verden som værende socialt konstrueret, men også som eksisterende uafhængigt og objektivt. Weicks tilgang er således inspireret af to videnskabelige tilgange, som traditionelt opfattes som modpoler, ved at referere til Czarniawska-Joerges med beskrivelsen af, at en sten eksisterer uafhængigt af mennesker, men at mennesker 'kalder den til live' og konstruerer den socialt via menneskets koncept om, hvad en sten er (Weick 1995:3). Weick er derudover inspireret af George Herbert Mead og Herbet Blumers symbolske interaktionisme (Mead 1967, Blumer 1986) og John Deweys ideer om meningsskabelse (Dewey 2012).

Selvom socialkonstruktivismen fylder mest hos Weick, er han på den måde tilhænger af en pluralistisk tilgang til videnskab og forskning. Således påvirker også pragmatismen Weicks forfatterskab. Pragmatismen har fokus på konkrete handlinger frem for intentioner og ideologi, og det er netop herfra Weick har sit fokus på, at alt ikke er socialt konstrueret og til

diskussion, men at der foregår objektive handlinger, ud fra hvilke det er muligt at skabe mening; “Meningen kommer altid lidt efter at vi har handlet. Handlingen er derfor det, der er det mest interessante at kigge efter”(Hammer og Høpner 2014:22).

3.2.3.2 Kritik af Weick og min brug af Weicks begreber

Hammer og Høpner(2018) beskriver, hvordan Weick kan kritiseres for at være uspecifik i sin definition og brug af egne begreber. I denne afhandling præsenteres først en analyse på baggrund af begreber fra det forandrings- og faciliteringsteoretiske felt. Her er begreberne mere specifikke, og enkeltstående begivenheder i processen kan således beskrives og analyseres meget konkret. Denne første analyse peger på, at forsøget på at opstarte en lokal Natteravnforening i Asnæs er faciliteret relativt dårligt. Alligevel er der, ti måneder efter processen blev iværksat, stadig enkelte forældre der forsøger at drive foreningen videre. Jeg undersøger i denne afhandling, hvorfor nogle af forældrene fortsat er del af processen, trods den relativt dårligt facilitering, og har derfor haft brug for at inddrage nogle begreber, med hvilke jeg kunne ligge et andet syn på opstartsprocessen. Jeg har derfor valgt at inddrage Weick som teoretiker, da hans teori og begreber vedrørende meningskabelse i organisationer giver mig en mulighed for at fokusere på, hvordan forældrene har valgt at agere i processen, som den er blevet faciliteret. Hvor begreberne fra det forandrings- og faciliteringsteoretiske felt bruges til at beskrive, hvad der skete i processen, og hvad der gik galt, bruges Weicks begreber bruges til at undersøge, hvilke muligheder dette skabte for handling hos de involverede forældre, og hvilke muligheder der blev skabt, eller ikke skabt, for at forældrene kunne finde deres involvering i processen meningsfuld.

For at imødekomme kritikken af, at Weick kan have tendens til at være lidt uspecifik i sin definition og brug af egne begreber, har jeg valgt at gøre to ting. 1)Jeg har i min læsning af Weick støttet mig op af bogen *Meningskabelse, organisering og ledelse* af Sverri Hammer, uddannet cand.scient.pol og lektor på Danmarks Tekniske Universitet, og James Høpner, cand.merc og efteruddannelseschef i Praktiserende Lægers Organisation, i forsøget på at sikre, at jeg ikke misforstod eller brugte nogle af Weicks begreber forkert. 2)Derudover har jeg i begrebsliggørelsen, af de begreber jeg bruger i min analyse, taget udgangspunkt i nogle helt konkrete spørgsmål, som Weick anbefaler, at man stiller til en organiseringsform, med henblik på at undersøge, om den skaber gunstige rammer for meningskabelse.

I det følgende vil jeg præsentere de syv elementer for meningskabelse, sammen med det spørgsmål, som Weick selv har opstillet på baggrund hvert element.

3.2.3.3 Meningskabelsens syv elementer

De syv elementer for meningskabelse indgår altid, i mere eller mindre grad, i en meningskabende proces, og forekommer ikke i en kronologisk rækkefølge. I sin beskrivelse af hvert enkelte element forklarer Weick, at hvis elementet mangler, vil “one’s grasp of what is happening begins to loosen” eller “people begin to lose their grasp”(Weick 2001:461-462). De syv elementer skal således alle forstås som vigtige, og som noget der nødvendigvis må være til stede, for at den enkelte person kan opleve sit liv og sin hverdag som meningsfuld.

1. Meningskabelse er en social proces (Social context)

Meningskabelse altid er en social proces. Mennesker handler altid socialt, hvad end det er direkte, eksempelvis når de indgår i en samtale, eller indirekte, når de køber et nyt hus, og tænker over hvad venner og familie vil synes om huset, hvilke sociale relationer de geografisk flytter tættere på og længere væk fra og så videre. Weick beskriver kort at “Sensemaking is influenced by the actual, implied, or imagined presence of others”(Weick 2001:461). Det sociale har således afgørende betydning for, hvad der kan opfattes som meningsfuldt: “Sensible meanings tend to be those for which there is social support, consensual validation, and shared relevance”(ibid). Weick præsenterer spørgsmålet: “Opfordrer formen til samtale?”(Egen oversættelse, Weick 2001:464) i forbindelse med dette første element.

2. Meningskabelse tager udgangspunkt i identitet (Personal identity)

Mennesker har brug for at have en positiv og sammenhængende forståelse af dem selv. Ifølge Weick er det netop ud fra en persons selvforståelse, at denne person agerer(Weick 2001:461). Som Hammer og Høpner beskriver det: “Er vi i ‘forældre-mode’, så lægger vi mærke til alle farer på skolevejen, vi agerer, tænker og taler som forældre og er optagede af vores børns velbefindende, deres skolegang mv”(Hammer og Høpner 2018:98). Til dette element stiller

Weick spørgsmålet: “Giver formen folk en tydelig, stabil oplevelse af hvem de er, og hvad de repræsenterer?”(Egen oversættelse, Weick 2001:464)

3. Meningsskabelse sker retropektivt (Retrospect)

Mennesker kan først skabe mening, og tolke det de oplever, når de har oplevet det. På den måde sker meningsskabelse altid retropektivt, hvad end det omhandler en hændelse der skete for et sekund siden, eller en oplevelse man har haft for flere år siden. Weick beskriver at: “The perceived world is actually a past world in the sense that things are visualized and seen *before* they are conceptualized. (...)people know what they have done only after they do it”(Weick 2001:462). Spørgsmålet til at undersøge, om en organiseringsform giver plads til dette element, er: “Giver formen plads til en accept af det, der allerede er sket, og plads til at bruge dette i den fremtidige proces?”(Egen oversættelse¹⁴, Weick 2001:464).

4. Meningsskabelse sker på baggrund af ledetråde (Salient cues)

Når mennesker forsøger at skabe mening, gør de det ud fra ledetråde. Weick beskriver, hvordan mennesker finder små ledetråde, og forbinder disse til en samlet mening. Dette gøres ofte for at underbygge en forståelse, som personen havde i forvejen, som man kender det fra selvopfyldende profetier(Weick 2001:462). Hvilke ledetråde der vil opfattes som særligt fremtrædende, afhænger af konteksten. Weick præsenterer spørgsmålet: “Forstærker formen synligheden af ledetråde?”(Egen oversættelse, Weick 2001:464) i forbindelse med dette fjerde element.

5. Meningsskabelse er en kontinuerlig proces (Ongoing projects)

Meningsskabelse sker hele tiden, og som mennesker er vi altid i gang med at skabe mening. Som tidligere nævnt sker meningsskabelse retropektivt, og mennesker kan således ikke skabe mening i deres handlinger, før de har handlet. På den måde tvinges mennesker til konstant at handle relativt ureflekteret, da de aldrig har mulighed for at få det fulde billede af situationen, og aldrig kan vide, hvordan deres handlinger vil blive oplevet af andre. Weick beskriver at “The experience of sensemaking is one in which people are thrown into the middle of things and forced to act without the benefit of a stable sense of what is

¹⁴ “Retrospect: Does the form preserve elapsed data and legitimize the use of those data?” - Egen omskrivning på baggrund af Weick 2001:464.

happening”(Weick 2001:462). Når man altid er ‘midt i’ noget, vil man konstant blive afbrudt, og mennesker vil her forsøge at skabe mening med disse afbrydelser. Hvis en afbrydelse, eksempelvis en intervention, bidrager med noget positivt i personens liv, eksempelvis hvis interventionen er en effektivisering, der hjælper medarbejderen med at blive hurtigere færdig med et projekt, vil den retrospectivt forstås som meningsfuld. Omvendt vil en afbrydelse, som ikke opleves positivt, i forhold til det personen var ‘midt i’ opleves som noget negativt. Det er en vigtig pointe i begge henseender, at afbrydelsen forstyrrer den meningsskabelse, der ellers foregår i en kontinuerlig proces, hvilket i sig selv bidrager til meningsskabelsen. Weick beskriver sammenhængen mellem den kontinuerlige meningsskabelse og afbrydelser således:

Experience is a continuous flow, and it becomes an event only when efforts are made to put boundaries around some portion of the flow, or when some interruption occurs. Thus, sensemaking is constrained not only by past events, but also by the speed with which events flow into the past and interpretations become outdated(Weick 2001:462).

Til dette element stiller Weick spørgsmålet: “Gør formen det muligt for folk at være modstandsdygtige over for afbrydelse?”(Egen oversættelse, Weick 2001:464).

6. Meningsskabelse er drevet af plausibilitet (Plausibility)

To make sense is to answer the question “What’s the story here?” To answer the question, people usually ask a slightly different question: “What’s a story here?”(Weick 2001:246).

Meningsskabelse handler ikke handler om at skabe den helt rigtige historie, men om at skabe en plausibel historie. Dette skal ses i forlængelse af det fjerde element: Da vi aldrig har det fulde billede af en situation, er vi nødt til at skabe mening, ud fra det vi har. På samme måde er den plausible mening(Plausible sense - Weick 2001:464) der skabes afhængig af de andre elementer. Denne plausible meaning “is constrained by agreements with others, consistency with one’s own stake in events, the recent past, visible cues, projects that are demonstrably under way, scenarios that are familiar, and actions that have tangible effects”(Weick

2001:462). Spørgsmålet til at undersøge, om en organiseringsform giver plads til dette element, er: "Gør formen det muligt for folk at skabe og dele plausible historier?"(Egen oversættelse¹⁵, Weick 2001:464).

7. At skabe i handling er centralt i meningsskabelse (Enactment)

Mennesker skaber selv aktivt deres betingelser og omgivelser, når de handler i disse. En person vil handle på baggrund af hendes fortolkning af en situation, hvilket igen vil påvirke personens fortolkning af situationen og så videre. Mening skabes altså ikke bare i valget af, hvordan vi vælger at handle i en situation, men også i valget af, hvilke situationer vi overhovedet handler på. På den måde er meningsskabelse en meget aktiv proces, og mennesker forstås i dette perspektiv som medproducenter af de omgivelser de oplever(Weick 1995). For at beskæftige sig med, om en organiseringsform understøtter dette element, kan man med fordel stille spørgsmålet "Opfordre formen til handlen eller tøven?"(Weick 2001:464).

4. Analyse

Analysen er for overskuelighedens skyld opdelt i to. I den første analyse, '4.1 Facilitering, organisering og ejerskab', undersøger jeg facilitering og organiseringen af processen, og viser hvad der kendetegner opstartsprocessen. I den efterfølgende analyse, '4.2 Meningsskabelse', trækker jeg på disse konklusioner, når jeg undersøger, hvilke rammer faciliteringen og organiseringen sætter for de involverede forældres mulighed for at skabe mening med processen og deres deltagelse deri.

4.1 Facilitering, organisering og ejerskab

Den første delanalyse er struktureret kronologisk. Jeg vil således i analysen præsentere de forskellige delelementer af processen, som den har udfoldet sig for de involverede forældre. Dette er et forsøg på at give læseren et overskueligt indblik i processen, som den rent faktisk udfoldede sig.

¹⁵ "Retrospect: Does the form preserve elapsed data an legitimize the use of those data?" - Egen omskrivning på baggrund af Weick 2001:464.

4.1.1 Forældremødet

Til forældremødet i Asnæs den 30. januar 2018, hvor ideen om at danne en lokal Natteravnforening for første gang præsenteres for forældrene, tager lederen af UiO og Medarbejderen fra UiO et stort ejerskab for processen. Lederen fortæller at “Ung i Odsherred kan hjælpe med at facilitere det”(bilag d: l. 16), mens Medarbejderen fortæller at “Ung i Odsherred gerne vil hjælpe med at facilitere noget lokalet”(bilag d: l. 17-18). Senere siger Medarbejderen mere konkret at “Ung i Odsherred gerne vil facilitere det hele, men at det bare handler om at få samlet dem, der gerne vil, og så kan de lægge et større arbejde i den egentlige facilitering, når folk er engagerede”(bilag d: l. 30-32). Lederen og Medarbejderen påtager sig allerede inden mødet ansvaret for at formulere forandringens “hvorfor”, ved at fortælle forældrene, at der må ske en forandring, i forhold til de helt unge der fester og drikker sig fulde i Asnæs by i aften- og nattetimerne, og at det er forældrene, der skal tage ansvar(bilag a, bilag b, bilag c, bilag d: l. 4-9). De går dog aldrig i dialog med forældrene om forældrenes oplevelse af problemet, selvom flere forældre ellers er villige til at diskutere, om en Natteravnforening overhovedet er den bedste løsning på problemet. En forælder “begynder at tale om, at det ville være bedre, hvis forældrene i fællesskab hjalp med at holde fester ved eksempelvis at stille lokaler til rådighed”(bilag d: l. 36-37). Forældrene inddrages således her på det laveste involveringsniveau, og informeres kun om beslutninger, der allerede er truffet. Det fremstår for mig ikke som adækvat involvering, at de forældre som frivilligt skal løfte interventionen, ikke inddrages i beslutningen om, hvilken intervention der skal laves, især ikke når der er forældre, der har alternative ideer til løsningen. Allerede her opstår den helt store udfordring ved forandringsprocessen, nemlig at forældrene aldrig inviteres til at tage ansvar for interventionen, men alene inviteres til at deltage i en intervention, hvor UiO allerede har defineret både problemet og løsningen.

Det er ikke i sig selv et problem, at UiO deltager i oprettelsen af en Natteravnforening. På Natteravnene hjemmeside kan man læse at:

Med Natteravnenes Landssekretariat og flere *offentlige myndigheder som "fødselshjælper"*, etablerer interesserede frivillige en lokalforening, hvor ansvarlige voksne på frivillig basis, planlægger og gennemfører vandringer på dage, tidspunkter

og steder, hvor foreningen finder det relevant(Natteravnene 2018:

¶Lokalforeningerne, egen kursivering),

Udfordringen består i, at UiO ikke agerer “fødselshjælpere” og hjælper “interesserede frivillige” med at opstarte en lokalforening, men i stedet påtager sig ansvaret for både at motivere forældre til at blive “interesserede frivillige” og opstarte en forening. Interessen og motivationen er således udsprunget i UiO, ikke hos forældrene selv.

4.1.2 Infomødet

Til infomødet den 19. marts 2018 har jeg som noget af det første skrevet i mine observationsnoter at “Det hele virker meget uorganiseret”(bilag f: l. 11). Til mødet deltager Medarbejderen fra UiO og Formanden for Natteravnene i Holbæk, og det lader ikke til at være afklaret på forhånd, hvilke roller de to hver især har til mødet, hvilket blandt andet fører til følgende situation: “Medarbejderen siger til Formanden fra Holbæk, at han bare kan begynde. Formanden griner, og siger til Medarbejderen, at det da er hans show”(bilag f: l. 10-11). I løbet af hele mødet er det primært Formanden fra Holbæk der fortæller om Natteravn-konceptet, mens han tit inddrager Medarbejderen med spørgsmål og kommentarer. Medarbejderen er til gengæld her god til at forsøge at inddrage forældrene, der dog oftest kun svarer helt kort, på de spørgsmål som Medarbejderen forsøger at sende videre til dem. Såfremt meningen med facilitering er at involvere de deltagende i at forme og forankre forandringer, som Ejlskov beskriver(jf. teoriafsnit), lader infomødet til at fejle på samme måde som forældremødet gjorde: Ved at forældrene ikke inddrages.

Infomødet fremstår bureaukratisk i sin organisering med Formanden for Natteravnene i Holbæk og Medarbejderen som de ledende figurer, og forældrene som de passive modtagere af informationer. I en periode fylder den ene af de to fremmødte uniformerede betjente også meget, hvilket blandt andet fremgår af denne observationsnote: “Det føles næsten som en paneldebat mellem Formanden, Politibetjenten og Medarbejderen, hvor kun de tre stiller spørgsmål til hinanden, ligesom det kun er de tre, der svarer”(bilag f: l. 54-56). Formanden fra Natteravnene i Holbæk, Medarbejderen og Politibetjentene oplever jeg som meget dominerende i rummet, hvilket ikke er så mærkeligt, når man tænker på at, det næsten kun er Formanden, der taler, at mødet afholdes i UiOs (og således Medarbejderens) lokaler, og at

betjenten er uniformeret, og dermed fremstår med en vis naturlig autoritet. På den måde fylder forældrene meget lidt i lokalet. Der tages med faciliteringen således ikke taget højde for, eller faciliteringen er ikke succesfuld med, at få mødet til at fremstå på en måde, som lægger op til, at forældrene skal tage ansvar og deltage aktivt. mit indtryk af, at det er Formanden fra Natteravnene i Holbæk og Medarbejderen der har ansvaret og ejerskabet over interventionen, ses også i følgende observationsnote:

Medarbejderen siger til Formanden for Natteravnene i Holbæk: "Du siger, at lederen af UiO har lovet dig et rum?". Formanden bekræfter, at lederen har lovet, at der vil være et rum til Natteravnene i Ungehuset i Asnæs, hvor de kan have deres jakker og bolcher. Formanden fortæller, at der ikke er brug for meget, bare et toilet og noget kaffe. Medarbejderen spørger, om det ville være fint, hvis de fik en nøgle til Ungehuset her i Asnæs. Formanden siger, at det ville være helt fint(bilag f: l. 164-170).

I samtalen mellem Formanden for Natteravnene i Holbæk og Medarbejderen, indtager begge en rolle, hvor de er i stand til at tale på vegne af forældrene, som slet ikke inddrages samtalen, selvom det givetvis er dem, der skal drive foreningen og derfor bruge det omtalte lokale. Igen er der altså tale om den laveste grad af involvering, hvor forældrene alene informeres om de beslutninger, som 'ledelsen' har truffet. Man kunne argumentere for, at der var tale om adækvat involvering, da det er facilitatorens rolle at simplificere processen, og at Formanden for Holbæk her skånet forældrene for at bruge tid og energi på noget så lavpraktisk som, hvor deres foreningslokale skal være. Samtidig kan man argumentere for, at Formanden for Natteravnene i Holbæk, som den eneste i lokalet, har erfaring med at være Natteravn, og derfor bedst ved, hvad der kræves af et foreningslokale. Jeg ser dog den manglende involvering som problematisk, da processen endnu en gang konstrueres som en proces, hvor Formanden for Holbæk og Medarbejderen har både beslutningskraft og udførelse, mens forældrene blot er passive deltagere. Faciliteringen bevirker således endnu en gang, at mødet opleves som et mere klassisk, bureaukratisk organiseret møde, hvor forældrene skal vente på at få udstykket allokerede arbejdsopgaver fra ledelsen. På den måde er det gennemgående, at forældrene ikke opfordres til hverken at handle eller at føle ejerskab

over interventionen, og konstrueres således aldrig som aktører i processen med reel beslutningskraft og udførelskraft.

Det er især Formanden for Natteravnene i Holbæk der har beslutningskraften, mens Medarbejderen har udførelskraften. Dette ses blandt andet i den førnævnte observationsnote, hvor Formanden for Natteravnene i Holbæk har beslutningskraften til at beslutte, hvad minimumskriteriet for et godt foreningslokale er, mens det er Medarbejderen, der har udførelskraften til rent faktisk at tilbyde et lokale i UiOs bygning i Asnæs. Medarbejderens udførelskraft ses blandt andet også ved, at det er ham (og den institution han repræsenterer, UiO), der både har indkaldt til det tidligere forældremøde og infomødet. At det er Formanden for Natteravnene i Holbæk der har beslutningskraften, blandt andet til at bestemme, hvordan og hvor hurtigt den videre proces skal forløbe, ses også i observationsnoten her: "Formanden fortæller, at der vil være en prøvetur i morgen. Flere forældre fortæller, at de altså ikke kan i morgen, de kan ikke gå med så kort varsel"(bilag f: l. 144-145). Her inddrages forældrene endnu en gang kun på laveste involveringsniveau, og informeres om, at der vil være en prøvetur den efterfølgende dag, uafhængigt af hvordan det passer forældrene. Dette er her et eksempel på, som Armenakis og Harris beskriver(jf. teoriafsnit), at forandringsprocessen igangsættes for hurtigt, og de involverede derfor ikke når at få ejerskab over hverken processen eller målet. Der er ligeledes, med den bebudede prøvetur den efterfølgende dag, en risiko for at forældrene oplever, at forandringsprocessen er mere indgribende i deres hverdag, og således kræver mere tid af dem, end de havde forventet. Dette især med henvisning til, at der på invitationen til infomødet stod "Er du nysgerrig? Så duk op"(bilag e). Forældrene er således blevet inviteret til et møde, hvor de vil få information om muligheden for at oprette en Natteravnforening i Asnæs, med mødes til infomødet med en forventning fra Formanden fra Holbæk om, at de allerede den efterfølgende dag skal deltage aktivt i foreningens virke.

I løbet af infomødet oplever jeg, at Formanden fra Holbæk trækker på en mere bureaukratisk logik, mens Medarbejderen er lidt mere entreprenante orienteret. Det ses eksempelvis i observationsnoten her:

Medarbejderen siger, at han gerne vil forventningsafstemme omkring, hvor folk gerne vil gå. De fem forældre der sidder nede i samme ende af bordet som mig, sidder og

taler sammen, og hører ikke efter. Det bliver Formanden der griber bolden, og siger, at hvis man vælger at tage til Fårevejle, så er det fint, man skal bare skrive det i logbogen(bilag f: l. 180-183).

Her forsøger Medarbejderen at inddrage forældrene på et højere niveau, og at konstruere processen som en, hvor forældrene faktisk har beslutningskraft, og kan tage ejerskab over processen. Medarbejderen forsøger, som Armenakis og Harris foreskriver(jf. teoriafsnit), at få forældrene til selv at deltage aktivt i løsningen af problemstillinger, som kan opstå i løbet af processen. Dette taler således ind i en mere entreprenant logik, hvor forældrene selv skal tage ansvar og ejerskab, og selv definere rammerne for deres deltagelse. Da forældrene ikke griber denne bold, bliver det Formanden for Natteravnene i Holbæk, der besvarer spørgsmål med en mere bureaukratisk tilgang, hvor han fortæller forældrene, hvilke rammer de kan handle indenfor. Det skal her understreges, at de rammer Formanden for Natteravnene i Holbæk opstiller, på ingen måde er rigide eller ikke efterlader plads til entreprenant deltagelse, men hans besvarelse af spørgsmålet fjerner fokus fra det, jeg oplever som Medarbejderens forsøg på at engagere og inddrage forældrene.

4.1.3 Fra mødelokalet til facebook

Til infomødet oprettes en facebookgruppe for forældrene. Det er Formanden for Natteravnene i Holbæk der igen udviser beslutningskraft ved at foreslå oprettelsen af en facebookgruppe, og der er stor tilslutning blandt forældrene hertil(bilag f: l. 197-198). Medarbejderen formår her at fremkalde en smule udførekraft blandt forældrene, ved at lægge ansvaret for at oprette en facebookgruppe over på dem selv:

Medarbejderen siger opsummerende “I snakkede hernede(i den ene ende af bordet) om en facebookgruppe, er der en, der kan oprette den?”. Efter lidt stilhed siger en forælder “Det skal jeg nok gøre”(bilag f: l. 201-203).

Selvom det er Formanden for Natteravnene i Holbæk, der foreslog oprettelsen af en facebookgruppe, italesætter Medarbejderen det som om, at det er forældrene selv, der fik denne idé. Der er selvfølgelig en mulighed for, at Medarbejderen ikke hørte, at det var Formanden for Natteravnene i Holbæk der foreslog det, men da Medarbejderen tidligere har

gjort aktive forsøg på at involvere forældrene, opfatter jeg dette som endnu et forsøg på at tillægge forældrene ejerskab over processen.

De første uger efter infomødet er der en fin aktivitet i facebookgruppen, og der lader til at være motivation og kemi blandt forældrene. Eksempelvis skriver en af forældrene, som ikke havde mulighed for at deltage i prøvevandringen med Formanden for Natteravnene i Holbæk, om der er to af de andre forældre, som vil gå en prøvevandring med ham¹⁶. Der bliver hurtigt meldt ind fra tre af de andre forældre, at de gerne vil gå en prøvevandring med ham (bilag g: udklip 1). I starten af processen er der således en godt sammenhold, og en lyst til at løfte projektet sammen. Engagementet ses også, da en anden forælder på eget initiativ skriver i facebookgruppen, at hvis alle skriver på siden, hvornår de kan gå ture som Natteravn, så skal hun nok lave en turplan (bilag g: udklip 2). Det fungerer her rigtig godt, at forældrene kan få lov til at deltage, så meget som de har lyst. På den måde får interventionen lov til at fylde så meget i den enkeltes hverdagsliv, som den enkelte ønsker. I sammen opslag ses dog også, hvordan den entreprenante tilgang møder nogle udfordringer. En forælder skriver: "Har vi afstemt antal timer pr. tur eller er det som man selv bliver enige om på turen? Skulle [formanden for Natteravnene i Holbæk] holde et mini foredrag eller et minikursus inden vi rigtigt går igang, så vi er helt klædt på trods de gule jakker og de 5 gyldne regler?? Må vi overhovedet gå inden godkendelsen/børneattesten? Hmmm...?" (bilag g: udklip 2). Dette er et eksempel på, da forældrenes motivation og engagement ikke er nok til at drive foreningen, da der indbygget i Natteravn-konceptet er regler og rammer, som de nødvendigvis må leve op til. Det er her en vigtig pointe, at det ikke er Natteravn-konceptets regler og rammer i sig selv, der bremser forældrene, men manglende klarhed om disse regler og rammer. Forældrene som ellers var begyndt at udvise noget, der kunne minde om ejerskab for foreningen, eksempelvis ved at lære hinanden op og lave turplaner, bliver som jeg opfatter det, bremset her. Det er her, i krydsfeltet mellem deres eget engagement og konceptets regler, at de mister overblikket over, hvad deres muligheder og begrænsninger er. Dette efterlader plads til, at Formanden for Natteravnene i Holbæk igen kan opleves som den, der har både beslutningskraften og

¹⁶ Formanden for Natteravnene i Holbæk fortalte til infomødet, at han ville gå en prøvevandring dagen efter infomødet med de forældre, som havde mulighed herfor. Efter prøvevandringen ville forældrene være fuldgyldige Natteravne. De forældre som gik på denne prøvevandring med Formanden, kunne herefter tage de andre forældre med på en prøvevandring, hvorefter også disse ville være fuldgyldige Natteravne (bilag f: l. 219-222).

udførelskraften i forhold til foreningen i Asnæs, når han skriver: “Hej [frivillige] vi skal finde en dato for et basiskursus 2-3 timer en aften gerne i ugen efter påske”(ibid). I en senere kommentar er det netop også Formanden for Natteravnene i Holbæk der foreslår dato og tidspunkt for dette basiskursus(bilag g: udklip 2). Opslaget understreger på samme måde, hvordan faciliteringen til infomødet har fejlet, da forældrene ikke er blevet gjort opmærksomme på helt grundlæggende regler, og derfor på ingen måde er rustet til at drive deres egen forening. Af mine observationsnoter fremgår det, at nogle af de spørgsmål forældrene stiller, faktisk blev besvaret på infomødet. At de nu alligevel er i tvivl om disse ting, bevidner, at processen ikke i tilstrækkelig grad blev simplificeret, så forældrene blev bevidste om de mest essentielle ting ved Natteravn-konceptet. Der blev efter mødet ikke udleveret eller udsendt et dokument med oversigt over de vigtigste rammer og regler for Natteravne, ej heller et mødereferat, hvilket ifølge Ravn er så essentielt for en mødeleder, at det ikke engang kan kaldes facilitering(jf. teoriafsnit).

4.1.4 Natteravnene i Asnæs - En underafdeling til Natteravnene i Holbæk?

En forælder har til det samme opslag kommenteret, henvendt til Formanden for Natteravnene i Holbæk: “Vil gerne være bedre forberedt”(bilag g: udklip 2). At flere af forældrene savner et større indblik i, hvad det egentlig vil sige at være Natteravn, går igen i svarene til min spørgeskemaundersøgelse, hvor jeg har spurgt forældrene om deres holdning til infomødet¹⁷. Tre forældre har svaret henholdsvis “Meget lidt info! Men en masse snak - havde forventet mere forberedelse”, “Lidt uorganiseret. Synes der skulle have været meget mere fortælling om historien bag natteravnene som helhed” og “Lidt tamt og for lidt info om hvordan man er som natteravn. Men mon ikke vi for lidt værktøjer til næste møde”(bilag h: Figur 5.2 “Hvad synes du om infomødet den 19. marts?”). Det er her igen tydeligt, at rammerne for Natteravn-konceptet ikke er blevet simplificeret til infomødet, da flere forældre efterfølgende savner viden og informationer. Jeg har tidligere i analysen kritiseret, at forældrene kun inddrages på det laveste involveringsniveau, og således kun får informationer om beslutninger der allerede er truffet, men dette tyder på, at ikke engang informationsniveauet

¹⁷ Spørgeskemaet sendes ud og besvares elleve dage efter infomødet. Spørgeskemaet ikke bliver besvaret i direkte forlængelse af infomødet, men senere da 90%(bilag h: Figur 3.1 “Har du været ude og gå din første prøvevandring?”) har været ude og gå som Natteravn. Selvom det specifikke spørgsmål jeg refererer til her, omhandler infomødet, anser jeg således besvarelsene som værende besvaret ikke alene på baggrund af infomødet, men også i kraft af forældrenes oplevelser med at gå ture som Natteravn og deres efterfølgende involvering i forandringsprocessen.

har været højt nok. At Natteravn-konceptet kan opleves som bureaukratisk med alle sine regler og rammer, lader således ikke her til at være et problem: Problemet opstår i den manglende klarhed omkring disse rammer og regler. Udfordringen bliver her, at i starten af forandringsprocessen hvor forældrene ellers er meget motiverede til at handle, oplever de at være handlingslammede, fordi de ikke kender til de regler, de som Natteravne skal efterleve.

Forældrenes udfordring med ikke at kunne handle, fordi de afventer svar på, hvordan de kan handle i en given situation, ses flere gange i forløbet. Der stilles flere gange spørgsmål til Formanden for Natteravnene i Holbæk i facebookgruppen, eksempelvis “[Formand for Natteravnene i Holbæk] - jeg har fået en henvendelse fra formanden for Vig Marked som gerne vil sponsorere vores projekt i Odsherred. Men hvordan administrerer vi det rent praktisk?”(bilag g: udklip 5) og “[Formand fra Holbæk] har du modtaget logbog”(bilag g: udklip 6). Formanden besvarer aldrig disse spørgsmål i facebookgruppen¹⁸. Især det første eksempel er kritisk, da det viser at minimum én af forældrene har en god kontakt med lokalområdet, og faktisk har mulighed for at få penge til den spirende forening¹⁹. Med den ene forælders kontakt til Vig Tuske- og Kræmmermarked er der netop et fokus på foreningens relation til omverdenen, som Ejlskov beskriver i sit tredje princip(jf. teoriafsnit), endda en relation hvor vigtigheden af foreningens arbejde anerkendes med en donation. Henvendelsen fra Vig Tuske- og Kræmmermarked viser netop, at andre i det omkringliggende lokalsamfund kan se værdien i foreningen. Her bremses forældrenes engagement, og dermed foreningens udvikling, igen af at forældrene ikke kender til de regler, der er i Natteravn-konceptet, og hvordan de rent praktisk kan modtage en donation. Til den positive side tvinges den ene forælder til selv at forsøge at finde et svar på Natteravnens hjemmeside, og bliver på den måde inddraget, eller inddrager sig selv, i løsningen af problemet som Armenakis og Harris foreskriver(jf. teoriafsnit). Det kan således have en positiv effekt og netop bidrage til den forælders oplevelse af at have ejerskab over processen og foreningen. For foreningen som helhed ser jeg det dog som et udtryk for dalende motivation og ejerskabsfølelse, at ingen af de andre forældre forsøger at hjælpe den omtalte forælder, eller spørger ind til, om hun har fået svar på sin henvendelse. Da jeg flere måneder

¹⁸ Formanden for Natteravnene i Asnæs svarer senere den ene forælder privat. Se afsnit ‘2.3.3 Dokumentanalyse’.

¹⁹ Natteravnene i Odsherred har tidligere, i flere år, fået penge fra Vig Tuske- og Kræmmermarked. Fra 2014 til 2015 fik foreningen 20.000 hvert år(Udlodninger fra Vig Tuske- og Kræmmermarked 2018).

efter er på Nattevandring med to andre forældre, snakker jeg netop med dem om episoden, og de to har ingen idé om, hvordan den føromtalte forælder greb situationen an(bilag o: l. 72-76).

Generelt lader der til at være gået noget galt i faciliteringen af rollefordelingen mellem Formanden for Natteravnene i Holbæk og forældrene, når formanden for Natteravnene i Holbæk ikke reagerer på flere af forældrenes (vigtige!) henvendelser, hvilket til dels forhindrer dem i at komme videre med processen. Til gengæld kontakter Formanden for Natteravnene i Holbæk forældrene, når han selv har brug for ekstra frivillige til specifikke begivenheder i Holbæk(bilag g: udklip 7). Formanden for Natteravnene i Holbæk fortalte ellers til infomødet, at foreningen i Asnæs i første omgang ville høre under Holbæk, og at hvis alt gik godt, kunne forældrene derefter få lov til rigtigt at starte deres egen forening, såfremt de ønskede dette(bilag f: l. 16-18). I min spørgeskemaundersøgelse spurgte jeg forældrene, hvad de syntes om, at foreningen i Asnæs i første omgang blev en underafdeling til Holbæk. Her svarede kun en enkelt 'Ved det ikke', mens syv svarede forskellige variationer af 'Helt fint' og de resterende to svarede "Rigtig godt, så kan vi få startet" og "Det er super! Så har man en back up til at få startet godt ud"(bilag h: figur 5.6 "Hvad synes du om, at afdelingen i Asnæs i første omgang bliver en underafdeling til Natteravnene i Holbæk?"). Formanden for Natteravnene i Holbæk har således præsenteret for forældrene, foreningen i Asnæs i første omgang er en underafdeling til Holbæk, og forældrene er glade for denne løsning. Jeg har snakket med Formanden for Natteravnene i Roskilde, en forening der går rigtig godt, og også han mener, at det ville være fornuftigt, hvis Asnæs startede ud som en 'satellit'²⁰ til Holbæk(bilag n: l. 82-87). Roskilde har selv en satellit-forening, nemlig Viby, og går derfor også under navnet 'Natteravnene Roskilde-Viby'. Formanden for Natteravnene i Roskilde har selv positive erfaringer med det at have en satellit-forening, men understregede, at et sådant samarbejde skal formaliseres. Han understreger især vigtigheden af, at der kommer en repræsentant fra satellit-foreningen i bestyrelsen i den egentlige forening, eller at denne repræsentant som minimum sidder med til bestyrelsesmøderne, til denne formelt kunne blive valgt ind ved næste valg(bilag n: l. 82-87). Også den tidligere

²⁰ Natteravnenes sekretariat brugte tidligere begrebet 'satellit', men bruger nu begrebet 'gå-område' til at betegne grupperinger af organiserede frivillige Natteravne, der ikke er egentlige foreninger, men hører under en anden forening(bilag k: l. 14-18, 37-43).

formand for den nu nedlukkede Natteravnforening i Odsherred mener, at det vil være fornuftigt, hvis foreningen i Asnæs i første omgang kan høre under Holbæk, og på den måde ikke skal stå helt på egne ben fra begyndelsen. Også hun understreger vigtigheden af, at der i så fald er en repræsentant fra satellit-foreningen i bestyrelsen af den egentlige forening (bilag m: l. 637-641). Formanden for Natteravnene i Holbæk har skaffet jakker, bolcher og så videre til forældrene i Asnæs, og har således leveret en del af det, han som formand skal. Igen fremstår faciliteringen af opstartsprocessen, især i forhold til ansvar, ejerskab og rollefordeling, da samarbejdet mellem foreningen i Asnæs og foreningen i Holbæk aldrig er blevet formaliseret eksempelvis med udvælgelsen af en repræsentant til bestyrelsen i Natteravnene i Holbæk. At lade foreningen i Asnæs være en satellit til Natteravnene i Holbæk lader således, ifølge forældrene selv samt Formanden for Natteravnene i Roskilde og den tidligere Formand for Natteravnene i Odsherred, til at være en rigtig god idé, og således som en måde at simplificere opstartsprocessen for forældrene. Desværre formaliseres dette samarbejde aldrig.

4.1.5 Natteravnene i Asnæs - En underafdeling til Ung i Odsherred?

På grund af den dårlige facilitering og uklarhed om regler og roller, hindres forældrene i at handle. De ved ikke, hvem der har hvilket ansvar, og derfor er der ingen der handler, og ingen der føler ejerskab over foreningen. Forældrene er blevet inviteret ind i proces, uden rigtig at blive introduceret til det faktum, at det er dem, der skal drive foreningen, og at det er dem, der skal handle og træffe beslutninger. Motivationen er dog stadig til stede hos de frivillige, og kan til dels veksles til udførelse da en forælder tre måneder efter opstartsmødet, skriver i facebookgruppen: "Hej alle vi er her stædige selv om vi ikke er så meget på gade som vi gerne ville. er det også den tanke i andre har... Hvis i forstår hvad jeg mener" (bilag g: udklip 8). Dette fører ikke nogle egentlige Nattevandringer med sig, men den samme motivation og lyst til projektet ses, da en anden forælder to måneder senere skriver i facebookgruppen: "Så er skolerne startet igen. Skal vi snart på tur" (bilag g: udklip 9). Jeg oplever på ingen måde, at det er dovenshed eller ligegyldighed, der er skyld i, at forældrene ikke kommer på Nattevandringer. Jeg oplever, som analysen har vist, ganske enkelt at processen ikke er blevet faciliteret på en måde, så forældrene er blevet i stand til at drive foreningen. Da de andre forældre i gruppen ikke reagerer på det føromtalt facebook-opslag, griber Medarbejderen bolden, og kommenterer: "Ja skal ha sat et nyt infomøde op med [Formanden for Natteravnene i Holbæk] - tænker at en eller nogle af jer vil være med til sådan et møde. Jeg

tager fat på det i næste uge”(bilag g, udklip 10). Her udviser Medarbejderen den beslutningskraft og udførelse som forældrene ikke selv udviser. Til den positive side betyder dette selvfølgelig, at der er en der påtager sig, at drive processen videre. Desværre er det Medarbejderen der tager ansvaret for foreningen, hvilket igen bidrager til at konstruere processen som en proces, som Medarbejderen/UiO og Formanden for Natteravnene i Holbæk har ejerskabet over. Jeg vil her argumentere for, at det ikke kun er problematisk, at det er Medarbejderen, der tager initiativ til at drive processen videre, men at også indholdet af det foreslåede møde er problematisk. Medarbejderen skriver om at afholde et nyt infomøde, og har således fokus på at tiltrække nye frivillige til foreningen, som endnu ikke er formelt oprettet, og som stort set ikke fungerer. Endnu engang involveres forældrene kun på laveste involveringsniveau, og får alene information om en beslutning, der er truffet vedrørende deres forening, endda af en person som ikke selv er med i foreningen. Men denne besked fra Medarbejderen mister forældrene, i min optik, endegyldigt muligheden for at opnå ejerskab over foreningen. Når Medarbejderen påtager sig denne ledende rolle og ansvar for foreningen, opfordres forældrene på ingen måde til selv at handle og tage ansvar. Den entreprenante logik i processen forsvinder helt, når forældrene definitivt ikke har nogen indflydelse på interventionen og ikke inddrages, og Medarbejderen som udefrakommende åbenbart har mandat til at invitere nye ind i, og introducere de nye til, foreningen. Hele interventionen fremstår nu overvejende bureaukratisk organiseret med Medarbejderen som leder. Man kan her argumentere for, at dette er positivt, da forældrene nu får en ledende figur til at optegne regler og rammer samt drive foreningen, hvilket de har manglet, men problemet her er selvfølgelig, at Medarbejderen ikke er en del af foreningen. At forældrene for alvor har mistet ejerskabet over processen på dette tidspunkt, og at dette også har ført til en dyk i deres engagement og motivation, underbygges af, at der efter det førnævnte facebook-opslag, som er skrevet den 17. august, ikke skrives noget i gruppen før den 19. september. Her skriver Medarbejderen igen, at han nu endelig har fået talt med Formanden for Natteravnene i Holbæk, og at de to sammen planlægger et nyt infomøde. Han skriver, at forældrene er meget velkomne til at komme og støtte op, og at Medarbejderen vil bede nogle af forældrene komme og fortælle om deres erfaringer indtil videre og “hvad vi skal være ops på”(bilag g: udklip 10). To dage senere, den 21. september, skriver Medarbejderen et nyt opslag i facebookgruppen og annoncerer, at det nye infomøde bliver den 10. oktober fra klokken 18 til 20(bilag g: udklip 11). Ingen af forældrene har kommenteret på disse opslag, mens

henholdsvis syv og seks har syntes godt om dem(bilag g: udklip 10, bilag g: udklip 11). Med disse to opslag understreges det igen, at forældrene ikke har noget ejerskab over foreningen. Processen fremstår nu mere bureaukratisk end nogensinde før, hvor al beslutningskraft, udførelse, ansvar og ejerskab ligger hos Medarbejderen som den ledende figur.

4.1.6 Opsamling og delkonklusion

Det lader ikke til, at der er tænkt meget over faciliteringen til hverken forældre- eller infomødet. UiO præsenterer et problem og en løsning for forældrene, som forældrene inviteres ind i, uden nogen indflydelse på forståelsen eller valget af hverken problemet eller løsningen. Til infomødet lader det til, at især Formanden for Natteravnene i Holbæk og forældrene tænker ind i en bureaukratisk logik, hvor Formanden skal lede, og forældrene skal have besked om arbejdsopgaver, regler og rammer. Formanden for Natteravnene i Holbæk fremstår her som den der har beslutningskraften, mens Medarbejderen har udførelsen. Tilbage står forældrene der, fra det første infomøde den 19. marts og frem til Medarbejderen den 21. september annoncerer, at han og Formanden for Natteravnene i Holbæk vil afholde et nyt infomøde, indgår i en proces, som de aldrig får, eller tager, ejerskab over. I stedet mister de i højere og højere grad deres motivation og engagement i processen. Det bliver aldrig gjort klart for forældrene, at det er dem, der skal drive foreningen. Spændet mellem entreprenant og bureaukratisk logik er ikke i sig selv problematisk, da det er min oplevelse, at processen godt kan rumme, at der både er faste regler, og at processen samtidig skal drives af forældrenes egen motivation og engagement. Problemet opstår, når dette aldrig på nogen måde bliver italesat, og forældrene derfor aldrig bliver klar over, hvilke rammer og regler de skal handle inden for, og hvad de selv skal investere i processen. Forvirring og manglende tydelighed har således kendetegnet processen, og spillet en stor, hvis ikke afgørende, rolle i, at foreningen aldrig er blevet oprettet eller drevet som en egentlig forening.

4.3 Meningsskabelse

I den første delanalyse blev opstartsprocessen præsenteret og analyseret kronologisk. For at opnå en vis dynamik i afhandlingen, arbejder jeg i denne delanalyse med et af Weicks elementer af gangen, for på den måde at undersøge, på hvilke måder, og hvilke steder i processen, forældrene har haft mulighed for at skabe mening med deres deltagelse.

4.3.1 Den sociale kontekst - Opfordrer formen til samtale?

Som påpeget i den første delanalyse, inddrages forældrene utroligt lidt til infomødet. Medarbejderen forsøger flere gange at inddrage forældrene, men har aldrig succes hermed, og forældrene sidder passivt lyttende til langt størstedelen af mødet. Formen til infomødet består hovedsageligt af at Formanden for Natteravnene i Holbæk holder oplæg og fortæller om Natteravn-konceptet, eller indgår i en dialog med Medarbejderen. Fysisk sidder forældrene placeret rundt om den ene af et bord, mens Formanden for Natteravnene i Holbæk står oppe foran den anden ende af bordet. Formen opfordrer således ikke til samtale, og det er derfor ikke underligt, at Medarbejderen ikke har succes med at aktivere og inddrage forældrene. Det som formen til og omkring infomødet til gengæld kan, er fysisk at samle nogle forældre, som alle befinder sig i den situation, at de er bekymrede for deres børns velbefindende, og potentielt er interesserede i aktivt at handle på denne bekymring. Da alle forældrene sidst til mødet bliver spurgt om, hvorfor de er kommet (bilag f: l. 205-218), skabes således en "social support, consensual validation, and shared relevance" (Weick 2001:461) om det at deltage i projektet og det at passe på egne og andres børn i lokalområdet.

Til mødet oprettes en facebookgruppe, hvor forældrene kan kommunikere indbyrdes samt med Formanden for Natteravnene i Holbæk og med Medarbejderen. Som vist i den første analyse er forældrene i starten meget aktive i gruppen, og kommunikerer meget både med hinanden og med Formanden for Natteravnene i Holbæk samt Medarbejderen. På den måde er facebookgruppen et godt redskab, da den opfordrer til samtale, på en måde som engagerer flere af forældrene.

At kommunikationen aldrig bliver mere styret, og at der ikke er nogle faste rammer eller egentlige møder mellem forældrene, betyder, at de aldrig får snakket sammen om, hvad de forventer af hinanden, eller hvordan de har lyst til at drive forening sammen. Den overordnede ledelse af forsøget på at oprette og drive en forening, eller rettere manglen på samme, opfordrer således ikke til samtale, da kommunikationen og den kontakt der er, aldrig faciliteres på en måde, som driver foreningen videre. Facebook lader dog som platform til at fungere godt for forældrene, som løst kan kommunikere her efter lyst og behov.

Facebookgruppen skaber således et socialt fællesskab, et samlingssted, som dog ikke er nok til at få foreningen til at fungere.

4.3.2 Den personlige identitet - Giver formen folk en tydelig, stabil oplevelse af, hvem de er, og hvad de repræsenterer?

Jeg støder flere gange i min empiri på, at forældrene har 'dårlig samvittighed' over at Natteravnene i Asnæs ikke er mere aktive og oftere på gaden(bilag o: l. 43-48), bilag g: udklip 8). Den dårlige samvittighed skal ses i relation til forældrenes forståelse af dem selv. De fortæller til infomødet, at de har et ønske om at "hjælpe", "gøre en forskel", "gøre det mere trygt" for de unge og "være med til at gøre noget positivt"(bilag f: l. 205-218). De samme begrundelser giver forældrene i min spørgeskemaundersøgelse, hvor de beskriver, at de har valgt at blive Natteravn for at passe på, og støtte op om, de unge(bilag h: figur 5.1 "Hvorfor har du valgt at blive Natteravn"). Det er tydeligt, at processen giver forældrene en mulighed for netop at opleve dem selv som ansvarlige forældre og medborgere, der tager ansvar for deres egne og lokalområdets børn. Dette element lader til at have en stor betydning for forældrenes motivation og engagement, også senere i processen, da de to forældre jeg er på Nattevandring med, fortæller mig, at det er vigtigt for dem, at tage ansvar og passe på de unge mennesker(bilag o: l. 88-90). Da jeg spørger dem, hvorfor de fortsat er engagerede i foreningen, svarer den ene at "Det er stadig fællesskabet og gøre forskellen. Vi passer på vores unge mennesker" mens den anden supplerer med "Lysten til de unge mennesker"(bilag o: l. 91-93). Deltagelse i Natteravn-konceptet giver tydeligvis forældrene en mulighed for at opleve dem selv som aktive medborgere, der yder en indsats og tager et ansvar for deres egne børn såvel som for hele ungekulturen i byen. At være med til at starte en ny forening op, giver på sammen måde forældrene en mulighed for at opleve sig selv som nogle, der gør en ekstra indsats, og er innovative. Således snakkede tre forældre til infomødet netop om, at de havde valgt at deltage i infomødet på grund af muligheden for at "være med til at starte noget op"(bilag f: 65-68).

4.3.3 Den retropektive meningsskabelse - Giver formen plads til en accept af det, der allerede er sket, og plads til at bruge dette i den fremtidige proces?

Den mening der skabes kollektivt socialt blandt forældrene er, at foreningens udfordring består i, at der ikke er nok frivillige. Da jeg eksempelvis beder de to forældre, som jeg er på Nattevandring med, om at kigge tilbage på processen, har de netop et stærkt fokus på, at der ikke har været nok frivillige(bilag o: l. 49-52, 55-57, 63-67, 93-96). Dette er særligt

interessant, da der ikke fra Natteravnenes Sekretariat er noget krav om, hvor tit en Natteravnforening skal have aktive Natteravne på gaden²¹. Det er således forældrenes egen opfattelse af, at Natteravnene skal gå oftere på gaden, end de har været i stand til, for at være en meningsfuld forening. Forældrene konstruerer således processen som vanskelig, på grund af for få frivillige. Dette er interessant, fordi det skubber ansvaret over på nogle andre. Det er de andre, som ikke har valgt at være Natteravne, der er skyld i, at foreningen ikke fungerer optimalt. På den måde kan forældrene opretholde forståelsen af dem selv som værende særligt gode og innovative forældre, da de har gjort en indsats, og det er de 'andres' manglende indsats, der er problemet.

En problematik i forhold til dette element er den manglende styring og facilitering af processen. Når der ikke afholdes nogle møder blandt forældrene, får de ikke mulighed for at erfaringsudveksle, og bruge deres erfaring i den videre proces. På den måde giver formen ikke plads til at acceptere og aktivt bruge det, der allerede er sket, i den videre proces.

4.3.4 De fremtrædende stikord - Forstærker formen synligheden af ledetråde?

Især i den indledende del af processen oplever jeg en specifik ledetråd som særligt fremtrædende. Det er når Medarbejderen flere gange til forældremødet siger, at UiO nok skal facilitere processen (bilag d: l. 16, 30-32), og når Formanden for Natteravnene i Holbæk til infomødet fortæller, at Natteravnene i Asnæs i første omgang vil høre under Holbæk (bilag f: l- 18-20). Dette opfatter jeg som en tydelig ledetråd for, at Medarbejderen og Formanden for Natteravnene i Holbæk vil facilitere og lede processen. Det fremstår for mig som om, at forældrene har opfattet samme ledetråd, hvilket fører til, at de ikke selv tager ansvar for foreningen, og ikke er klar over, at det er dem, der skal udvise beslutningskraft og udførelskraft. Især ledetråden om at Medarbejderen og UiO vil facilitere, lede og drive processen, forekommer ikke kun til forældre- og infomødet, men også senere i processen. Dette sker især, når Medarbejderen tager initiativ til at indkalde til nye møder på foreningens vegne (bilag g: udklip 10, bilag g: udklip 11). Ikke nok med at Medarbejderen planlægger

²¹ "Med Natteravnenes Landssekretariat og flere offentlige myndigheder som "fødselshjælpere", etablerer interesserede frivillige en lokalforening, hvor *ansvarlige voksne på frivillig basis, planlægger og gennemfører vandringer på dage, tidspunkter og steder, hvor foreningen finder det relevant*" (Natteravnene 2018: ¶Lokalforeningerne).

mødet, og at UiO står som afsender af invitationen(bilag s), det er også kun gennem UiO, at man kan få kontakt til Natteravnene i Asnæs(bilag l).

Således udgår der i løbet af processen en masse ledetråde om, at forældrene inviteres ind i en forening, som de ikke selv skal drive, eller udvise særligt ansvar for. På den måde har disse ledetråde en stor betydning for, hvordan processen konstrueres. Det er mit indtryk, at Medarbejderen aktivt forsøger at komme med modsatte ledetråde, eksempelvis når han til infomødet forsøger at få forældrene til at forventningsafstemme, hvor de gerne vil gå Nattevandringer henne(bilag f: l. 73-75, 180-183). Jeg opfatter dette som et forsøg fra Medarbejderen på at overdrage ansvaret og ejerskabet til forældrene selv, og få dem til at beslutte, hvordan de nye skal optages i foreningen. Weick beskriver, at hvilke ledetråde der vil fremstå som særligt fremtrædende, afhænger af konteksten(jf. teori afsnit). Det er her mit indtryk, at forældrene ser disse forsøg i lyset af de tidligere udtalelser fra Medarbejderen om, at UiO nok skal facilitere processen. I den kontekst kan ledetrådene her opfattes som bekræftende på, at Medarbejderen har styr på processen, og nok skal instruere forældrene, hvis de aktivt skal gøre noget.

4.3.5 At være ‘midt i’ noget - Gør formen det muligt for folk at være modstandsdygtige over for afbrydelse?

Til infomødet kastes forældrene ud i at skulle være Natteravne. Som tidligere vist sker dette meget pludselig, og forældrene føler sig ikke rustet til at drive foreningen, da de mangler helt basal viden om konceptet, som det både ses, da forældrene svarer “Meget lidt info! Men en masse snak - havde forventet mere forberedelse”, “Lidt uorganiseret. Synes der skulle have været meget mere fortælling om historien bag natteravnene som helhed” og “Lidt tamt og for lidt info om hvordan man er som natteravn. Men mon ikke vi for lidt værktøjer til næste møde” til mit spørgsmål om deres holdning til infomødet(bilag h: Figur 5.2 “Hvad synes du om infomødet den 19. marts?”), og i facebook-opslaget hvor en Natteravn efterspørger at blive ‘klædt på’ til at være Natteravn, og en anden gerne vil være ‘bedre forberedt’(bilag g: udklip 2).

Forældrene kastes således ud i et fremmed koncept, og netop den manglende viden om konceptet og om at drive forening, betyder, at processen på ingen måde er modstandsdygtig

over for afbrydelse. Den første afbrydelse sker således allerede i direkte forlængelse af infomødet, da forældrene ikke er i stand til at handle i foreningen, da de ikke kender til reglerne og rammerne herfor(bilag g: udklip 2). På den måde bliver de i allerhøjeste grad afbrudt i deres meningsskabelse, og har ikke mulighed for at handle på deres motivation og engagement og skabe mening med deres deltagelse i processen. Denne afbrydelse bliver således endnu en ledetråd der peger på, at forældrene ikke selv er rustet til at drive foreningen, og at det derfor ikke kan være dem, der har ansvaret.

På samme måde bliver forældrene afbrudt i deres meningsskabelse, når de stiller spørgsmål til Formanden for Natteravnene i Holbæk, som han aldrig besvarer(bilag g: udklip 5). Dette medfører, at forældrenes praksis bliver afbrudt, og med deres manglende ejerskab over processen og indblik i konceptet, er de ikke modstandsdygtige over for disse afbrydelser. Afbrydelserne bliver således ledetråde til, at forældrene ikke har beslutningskraften og udførelskraften i processen, og derfor er afhængige af hjælp fra andre, det være sig Formanden for Natteravnene i Holbæk og Medarbejderen. En enkelt gang kan en afbrydelse, i form af at Formanden fra Holbæk ikke svarer på en henvendelse, opfattes som et positivt element i meningsskabelsen. Dette sker da Formanden for Natteravnene i Holbæk ikke umiddelbart besvarer en forælders spørgsmål i facebookgruppen, da hun skriver, at formanden for Vig Kræmmermarked har henvendt sig til hende, og gerne vil donere penge til Natteravnene i Asnæs(bilag g: udklip 5). Denne forælder formår at konstruere afbrydelsen som meningsfuld, da den fører til, at hun udviser udførelskraft og i mangel på svar fra Formanden for Natteravnene i Holbæk, selv undersøger Natteravnenes hjemmeside, og finder svaret(bilag x). På den måde bliver denne afbrydelse meningsfuld, fordi den enkelte forælder handler på den med udførelskraft og udviser ejerskab og ansvar for processen.

4.3.6 Sandsynligheden - Gør formen det muligt for folk at skabe og dele plausible historier?

De forældre der stadig er en del af foreningen, har skabt en plausibel historie om, at grunden til at de ikke er blevet mere organiserede som forening end de egentlig er, er, at der ikke er nok frivillige. Det ses som tidligere vist blandt andet i kommentarerne til et opslag som en forælder står op i facebookgruppen(bilag g: udklip 8), og det er også den historie, som de to forældre jeg er på Nattevandring med, fortæller mig(bilag o: l. 49-52, 55-57, 63-67, 93-96).

På baggrund af mit analytiske arbejde, fremstår det som en betydeligt mere plausibel historie, at de ikke har været i stand til at organisere og drive foreningen, fordi de ikke er blevet rustet hertil gennem faciliteringen af processen. De er dermed ikke blevet bevidste om, hvilke ansvarsområder og arbejdsopgaver de egentlig har i foreningen, og at det er dem, der skal besidde og udføre disse. Det er dog tydeligt at historien om, at foreningens manglende succes skyldes mangel på frivillige, er den socialt anerkendte plausible historie som konstruerer forældrenes opfattelse af processen. Denne historie stemmer overens med de ledetråde, forældrene de har fået igennem processen, om at det ikke er dem, der har ejerskabet over processen, og at det derfor ikke er deres ansvar at organisere foreningen på en meningsfuld måde: Det er således ikke deres skyld, at foreningen ikke kører som de ønsker, det må være nogle andres ansvar. Dette passer ligeledes godt med deres forståelse af dem selv som ansvarsfulde forældre: Med denne plausible historie er det jo de andre forældre, der ikke er ansvarlige nok til også at tage et ansvar og blive Natteravn. På den måde bliver historien om, at Natteravnene i Asnæs er en forening der har problemer, fordi der ikke er frivillige nok, til en plausible og socialt anerkendt historie, som i allerhøjeste grad er med til at konstruere processen omkring oprettelsen af foreningen.

4.3.7 At skabe i handling - Opfordre formen til handlen eller tøven?

Som vist i den første analyse bliver forældrene aldrig rigtig klar over, at det er dem, der har ejerskabet over foreningen, og således dem der skal udvise beslutningskraft og udførekraft. På den måde opfordrer formen ikke til handlen, forstået på den måde at forældrene aldrig handler i forhold til at skabe en bedre organisering af foreningen, at skabe mere faste rammer, en fast vagtplan og så videre. Ikke desto mindre kommer forældrene faktisk ud at gå Nattevandringer, omend det ikke er så ofte, som de godt kunne tænke sig (bilag g: udklip 8, bilag o: l. 41-42). På samme måde vil jeg argumentere for, at formen opfordrer til tøven, når forældrene flere gange ikke kan komme videre i processen, fordi de afventer svar fra Formanden for Natteravnene i Holbæk (bilag g: udklip 5, bilag g: udklip 6). Modsat motiverede dette dog en enkelt forælder til selv at udvise udførekraft. På samme måde fortalte den ene af de forældre, som jeg var på Nattevandring med, at han ikke var "til det der med faste vagtplaner", og derfor helst så, at man i foreningen bare skriver et opslag i facebookgruppen, når man vil ud og gå (bilag o: l. 83-85). På den måde er der meget ved formen, som i min optik og forståelse ikke opfordrer til handlen. Det lader dog til, at en del af

de få forældre som har været en del af processen fra starten, og som stadig er aktive i foreningen nu, trives i disse løse rammer, og oplever disse som meningsfulde. På den måde må man konkludere, at de løse rammer for disse forældre faktisk opfordrer til handlen.

4.3.8 Opsamling og delkonklusion

På mange måder begrænser organiseringen af oprettelsen af en Natteravnforening i Asnæs forældrenes mulighed for at skabe mening med deres deltagelse deri. Forældrene lader til at være interesserede i at kommunikere med hinanden på facebook, men kommunikationen er så ustruktureret, at det ikke bidrager til nogen fremgang i processen. Der har i løbet af processen været en masse ledetråde, som har peget på, at det ikke er forældrene der har ejerskab over processen, men at det i stedet er Formanden for Natteravnene i Holbæk og især Medarbejderen. På samme måde hersker der en socialt anerkendt historie blandt forældrene om, at foreningens problemer skyldes, at der ikke er frivillige nok. På den måde oplever forældrene heller ikke at have ansvar for foreningens drift og dens problemer: Det er nogle andres ansvar. Flere gange bliver forældrene hindret i at handle, fordi de simpelthen ikke har nok viden om hverken Natteravn-konceptet eller foreningsdrift, til at drive en Natteravnforening i Asnæs. Modsat motiverer dette dog en enkelt forælder til at udvise udførelskraft, og selv finde den nødvendige viden. På sammen måde vil jeg argumentere for, at organiseringens form på mange måder opfordrer til tøven, igen fordi forældrene ikke har fået den viden og de redskaber, som de har brug for. Der er dog minimum en forælder, der trives med organiseringen, da denne netop trives med de løse rammer, hvorfor organiseringen for denne forælder opfordrer til handlen. I forhold til langt de fleste af Weicks elementer, fremstår organiseringen problematisk, da den ikke skaber gode rammer for meningskabelse. To af elementerne, modstandsdygtighed over for afbrydelser og det at skabe i handlen, efterlader den ellers problematiske organisering dog rum til, at enkelte forældre kan skabe mening med. Ét enkelt element er tydeligt til stede i processen, og her har forældrene rig mulighed for at skabe mening med deres deltagelse: Gennem deres deltagelse i processen får de nemlig mulighed for at opleve sig selv som ansvarsfulde forældre og samfundsborgere, som tager ansvar for deres børn og lokalområdet. Overordnet set er det dog tydeligt, at mens forældrene enkelte steder har mulighed for at skabe mening med deres deltagelse, er processen overordnet organiseret uhensigtsmæssigt.

5. Diskussion

I dette afsnit diskuterer jeg min brug af begreberne bureaukratisk- og entreprenant organisering i forhold til processen, samt min brug af begrebet meningsfuldhed. Jeg diskuterer ligeledes mine resultater fra analysen, og reflekterer over, hvordan fremtiden for Natteravnforeningen i Asnæs potentielt kan se ud, og hvad forældrene med fordel kan være opmærksomme på. Mit diskussionsafsnit vil således også indebærer elementer af analyse, når jeg bringer små mængder ny empiri i spil, for at kunne beskæftige mig med den senere del af processen.

5.1 Entreprenante bureaukrater og bureaukratiske entreprenører

Med brugen af begreberne bureaukratisk og entreprenant organisering, viser jeg i analysen, hvordan der i løbet af processen bliver refereret til begge logikker. Mens min umiddelbare opfattelse af opstarten af processen var, at den ikke var entreprenant nok, fordi forældrene ikke blev inddraget nok, viser min analyse, at forældrene til dels efterspørger flere rammer og regler, og har en mere klassisk bureaukratisk opfattelse af, hvordan processen skal ledes, og hvordan de skal deltage.

I forhold til disse to tilgange til organisering, er det interessant, at Natteravn-konceptet i sig selv trækker på begge logikker. Såfremt man ønsker at blive Natteravn, eller at opstarte en Natteravnforening, er der specifikke regler, som man til enhver tid skal overholde, eksempelvis at man altid går tre Natteravne sammen, og at man aldrig låner penge ud. Samtidig er der officielle vedtægter, som man skal underskrive og vedkende sig. På den måde fremstår Natteravn-konceptet bureaukratisk i sin opbygning, med centraliseret ledelse og klare regler for udførelse af jobbet. I praksis har de enkelte Natteravnforeninger, eller den enkelte Natteravn, dog stor mulighed for indflydelse. Der er eksempelvis ingen regler for, hvor tit Natteravnene skal tage på Nattevandringer, hvornår på døgnet Natteravnene skal gå, eller hvor lang tid de skal være på gaden af gangen. De har også rig mulighed for at indgå lokale samarbejds- og sponsoraftaler, med hvem end de ønsker. Således er der også elementer i konceptet, som ligger op til en høj grad af deltagerinvolvering og selvbestemmelse for den enkelte Natteravn eller den enkelte forening. Krøjer og Dupret beskriver, hvordan et projekt som de har fulgt, oplevede store problemer, fordi ledelsen af projektet kom med "Bureaukratiske svar på entreprenante spørgsmål"(Krøjer og Dupret 2016:90). Pointen er her,

at medarbejderne blev tvunget til at deltage i et projekt, hvori det blev forventet, at de opførte sig entreprenante og gik til projektet med engagement og motivation. Medarbejderne blev altså bedt om at opføre sig entreprenant i bureaukratiske rammer. Med Natteravn-konceptet er situationen lidt anderledes, da ingen tvinges til at blive en del af en Natteravnforening. Natteravn-konceptet rummer således både bureaukratiske og entreprenante logikker, hvor det bureaukratiske danner rammerne, mens de frivillige til en vis grad har mulighed for at fylde disse rammer ud, som de ønsker, når de til gengæld vælger at investere tid og energi i projektet. Umiddelbart lader Natteravn-konceptet således til at være et eksempel på, hvordan der i organiseringen af et koncept kan refereres til både bureaukratiske og entreprenante logikker, uden dette nødvendigvis behøver at være problematisk. Problemet i forhold til forsøget på at oprette en Natteravnforening i Asnæs, består således i, at denne dynamik mellem de forskellige logikker, ikke bliver præsenteret for forældrene. Den centrale pointe i min analyse er, at forældrene aldrig får ejerskab over foreningen. Dette kan skyldes, at de tænker 'forening' på en mere bureaukratisk måde, hvor den der sætter rammerne og udstikker reglerne, har ejerskabet. Jeg vil hævde, at en anden måde at tænke 'forening' på, er, at ejerskabet netop ligger i den daglige og praktiske drift, i forventningsafstemningen og i de lokale aftaler og særlige måder at drive sin forening på. På den måde er det tydeligt, at faciliteringen fejler, da forældrene aldrig rigtig bliver gjort opmærksomme på, hvor i processen det netop er, at de kan have indflydelse og få ejerskab over foreningen.

I starten af processen havde jeg, som tidligere beskrevet, en kritisk tilgang til at forældrene ikke blev inddraget mere, end de gjorde. Et andet interessant aspekt ved brugen af de to tilgange til organisering er netop, at de har været redskaber til at hjælpe mig med at forstå, at forældrene ikke savner mere inddragelse og friere tøjler, men regler og rammer. Forældrene har svært ved at handle, fordi de ikke ved, hvilke rammer de skal handle inden for, og hvilke regler der er, når man er Natteravn. Det er her en vigtig pointe, at forældrene således egentlig ikke efterspørger hverken flere eller færre regler, men en tydelighed omkring, hvilke regler der er. I Natteravn-konceptet er der netop en masse rammer og regler, men da disse ikke er blevet kommunikeret ud, bliver forældrene mere eller mindre handlingslammede, da de ikke ved, hvornår i processen de skal handle på en bestemt måde, og hvornår der er plads til at være kreative og selv sætte sit præg på processen og foreningen.

Jeg oplever på den måde ikke, at hverken de bureaukratiske logikker, de entreprenante logikker eller kombinationen af de to, i sig selv har været problematiske i forhold til forældrenes forsøg på at oprette en Natteravnforening i Asnæs. Det store problem har været, at der fra starten har manglet tydelighed omkring, hvilke muligheder forældrene har for at deltage i processen. At der er behov for mere tydelighed, skal her forstås på to niveauer. Først og fremmest, og meget lavpraktisk, skal der være mere tydelighed omkring, hvordan man driver en forening inden for Natteravn-konceptet. På et nærmest meta-niveau, skal der være mere tydelighed omkring, hvornår der i processen refereres til bureaukratiske logikker, og hvornår der refereres til entreprenante. Med dette mener jeg, at det skal være mere tydeligt for forældrene, hvilke rammer og regler der er, og hvornår der er mulighed for, at forældrene selv kan og skal træffe egne beslutninger og handle selvstændigt. Da der som tidligere nævnt altid vil være elementer af både bureaukratisk logik og entreprenant logik i en Natteravnforening, finder jeg det særligt interessant at sætte spørgsmålstegn ved, hvordan kombinationen af de to organiserings-logikker, bedst muligt kan understøtte processen.

I starten af en proces når man forsøger at motivere nogle til at blive Natteravne, eller oprette en lokal Natteravnforening, må man nødvendigvis referere til entreprenante logikker. Det er netop vigtigt, at personerne er oprigtigt interesseret i at investere deres tid i projektet, og vil opleve deres deltagelse heri som meningsfuldhed. Så snart personernes interesse skal udvikles til egentligt engagement, er det vigtigt, at de rammer og regler som konstituerer Natteravnkonceptet, præsenteres tydeligt. Det er ligeledes, at også rammerne for selve processen præsenteres tydeligt. På den måde skulle forældrene i forhold til forsøget på at oprette en Natteravnforening i Asnæs, ikke kun være blevet præsenteret for eksempelvis De 5 Gyldne regler for Natteravne, men også for viden omkring, hvordan de bedst muligt kunne organisere sig, eksempelvis ved enten at få en bestyrelse, eller være repræsenteret ved bestyrelsen i Holbæk. Så snart konceptet og de underliggende rammer og regler, herunder forventninger til roller og ansvar, er klart og tydeligt præsenteret, kan processen fremadrettet drives af entreprenante logikker, og efterlade rum til at de involverede kan drive foreningen, med reference til deres forståelse af konceptet, baseret på deres egen motivation, engagement og ønsker til processen. På den måde fremstår det for mig som om, at en oprettelse af en Natteravnforening må baseres på to skift mellem organiserings-logikker:

Entreprenant logik → Bureaukratisk logik → Entreprenante logik

Udfordringen med modellen er selvfølgelig først og fremmest, at den er meget upræcis, da jeg ikke tror, at man på forhånd kan definere, hvornår en proces er klar til at gå fra den første til den anden fase, eller fra den anden til den tredje fase. I relation til netop det forsøg på at oprette en Natteravnforening, som jeg behandler i denne afhandling, lader det til, at Formanden for Natteravnene i Holbæk forsøgte at klargøre forældrene til at gå fra anden til tredje fase, allerede efter infomødet. At forældrene efter infomødet ikke er klar til at drive foreningen, viser selvfølgelig, at dette skift blev forsøget for hurtigt. Umiddelbart ser jeg to muligheder for, at processen kunne have været mere hensigtsmæssig. Enten skulle der have været afholdt endnu et møde, og i øvrigt have været klarhed omkring, at man ikke forventede, at forældrene kunne drive foreningen før efter andet eller måske endda et tredje møde. En anden mulighed havde været, at infomødet var blevet faciliteret bedre, således at forældrene allerede der havde fået den nødvendige viden og klarhed over processen, eksempelvis understøttet af skriftligt materiale og et mødereferat. Modellen er således mit bud på en rammesætning af, hvordan man i fremtiden kan arbejde med en oprettelse af en Natteravnforening på en mere hensigtsmæssig måde, og facilitere en proces med mere tydelighed, hvor de involverede er indforståede med deres rolle, ansvar og muligheder i processen. En måde at arbejde med at styrke muligheden for, at en proces bliver faciliteret på en meningsfuld måde, kan således bestå i at arbejde ud fra denne model, med fokus på at facilitere og navigere i skiftet mellem de forskellige organiserings-logikker.

En anden mulighed for at sikre, at fremtidige forsøg på at oprette en lokal Natteravnforening forløber mere hensigtsmæssigt, og at de involverede opnår mere ejerskab over processen, er at Natteravnenes sekretariat i højere grad sørger for, at relevant materiale er tilgængeligt på deres hjemmeside. En af de udfordringer forældrene har mødt i processen er, at de ikke har kunnet få svar, på de spørgsmål de har haft omkring Natteravnekonceptets rammer og regler. Formanden for Natteravnene i Holbæk har således ikke haft succes med at præsentere disse regler på infomødet, og mange af svarene kan man ikke finde på Natteravnenes hjemmeside, da det netop er en del af konceptet, at det er en Formanden for en anden Natteravnforening, der skal hjælpe med at opstarte nye foreninger. På den måde bliver konceptet skrøbeligt, når forældrene kontakter Formanden for Natteravnene i Holbæk med spørgsmål, som han ikke

besvarer. Således har Natteravnenes sekretariat i min optik et ansvar over for deres nuværende og kommende foreninger, om at sikre tilgængelig information på deres hjemmeside, så frivillige selv har mulighed for at fremsøge den relevante information. Dette ikke for at foreningerne skal have mindre kontakt til hverken formænd for andre Natteravnforeninger eller selve sekretariatet for Natteravnene, men simpelthen for at sikre, at rammerne og reglerne for drift af en forening er tilgængelig for de frivillige selv. Natteravnene har den 4. december 2018 slået en nyoprettet stilling op på deres facebookside. Sekretariatet søger en foreningskonsulent, det blandt andet skal "Have fingeren på pulsen i samtlige foreninger over hele landet, herunder tæt kontakt til og med formænd/forkvinder og bestyrelsen", "Sikre, at foreningerne har de rette værktøjer og ressourcer til at efterleve Natteravne-konceptet, herunder diverse kurser og materialer" og "Sikre overholdelsen af Natteravnekonceptet lokalt og nationalt i tæt samarbejde med frivillige"(bilag i). Dette kan således tyde på, at man fra sekretariatets side er opmærksom på nogle af de udfordringer, som jeg påpeger i min analyse, og forsøger at løse dette ved at kapacitetsopbygge deres sekretariat med en medarbejder, der netop kan sikre, at de frivillige har adgang til relevant viden, og kan begå sig trygt i konceptet.

5.2 Natteravnene i Asnæs' tilknytning til UiO

Jeg har fra starten forholdt mig relativt kritisk til den rolle UiO spiller i opstartsprocessen. Dette skyldes i første omgang mit teoretiske udgangspunkt, med hvilket jeg anser det for mest hensigtsmæssigt, hvis forældrene selv tager mest muligt ansvar for processen, og på den måde føler mest muligt ejerskab. Derudover bekræfter chefkonsulent i Natteravnenes sekretariat, Leif Christiansen, at det ikke umiddelbart er hensigtsmæssigt, at en offentlig myndighed er indblandet i en Natteravnforening, på det niveau som UiO er i Asnæs(bilag k: l. 208-210). At jeg måtte kontakte Leif Christiansen, fordi jeg selv havde så svært ved at finde svar på, hvor meget en offentlig myndighed måtte være involveret, bevidner igen, at der er nogle helt grundlæggende aspekter ved Natteravn-konceptet, som ikke kommunikeres tydeligt nok ud via eksempelvis deres hjemmeside.

Natteravnene i Asnæs fremgår hverken som egentlig forening eller som ekstra lokation til Holbæk på Natteravnens hjemmeside(bilag j)²². Officielt eksisterer foreningen i Asnæs således ikke, og det er ikke mit indtryk, at forældrene på nogen måde er bevidste om dette. På samme måde har Natteravnene i Asnæs ikke nogen facebook- eller hjemmeside, og man har således ikke mulighed for at kontakte foreningen direkte. Den eneste form for kontakt går via UiO. Natteravnene i Asnæs fremstår nærmest som en underafdeling til UiO, når den eneste måde man kan kontakte dem på, er via UiOs hjemmeside, hvor man kan finde teksten: “Vil du også være natteravn i dit lokalområde? Så kontakt os og hør nærmere”(bilag l), efterfulgt af en mailadresse til en ansat samt UiOs hovednummer. Teksten findes under fanen ‘frivillig’ på UiOs hjemmeside, og det fremstår nærmest som om, at man bliver frivillige i UiO, hvis man bliver Natteravn. På samme måde kan man på nettet finde artiklen “Natteravne på vej op af graven”(Nielsen 2018c), hvor lederen af UiO bliver interviewet om opstarten af den nye forening, mens ingen forældre udtaler sig i artiklen. Det er altså tydeligt, at Natteravnene stadig er tæt knyttet til UiO, dette endda på en måde, som ifølge chefkonsulent Leif Christiansen ikke umiddelbart er hensigtsmæssig(bilag k: l. 208-2010). Det var netop UiO som ønskede, at der blev oprettet en Natteravnforening i Asnæs, for at forældrene kunne tage mere ansvar for deres børn og unge i forhold til alkohol og festkultur. Lederen af UiO prædiker netop, at det er et ‘forældreansvar’(bilag a, bilag b, bilag c). Paradoksalt nok medvirker UiO til at opstarte en forening, hvor forældrene aldrig får eller tager ansvaret. Spørgsmålet bliver således, om UiO har opnået deres mål, og om Natteravnforeningen får forældrene til at udvise mere forældreansvar. Jeg vil argumentere for, at så længe foreningen ikke rigtig drives af forældrene selv, og er så afhængig af UiO, som den er, så sidder UiO stadig med en stor del af det ansvar, som de ellers forsøgte at pålægge forældrene. På samme måde består det store spørgsmål om, om en Natteravnforening er den mest hensigtsmæssige måde at arbejde med problematikken omkring, at de unge drikker store mængder alkohol i Asnæs by i aften- og nattetimerne. Lederen af UiO skriver i et facebook-opslag, at det ikke er en kommunal opgave at sikre, at unge under 18 kan drikke alkohol i trygge omgivelser, men at det derimod er et forældreansvar(bilag a). Her er det vigtigt at minde om, at en forældre til forældremødet faktisk foreslog, om ikke det ville være smartere, hvis de i fællesskab kunne hjælpe de unge

²² Som det fremgår af min samtale med chefkonsulent Leif Christiansen, skal en underafdeling, eller en lokation, fremgå af deres hjemmeside(bilag k: l. 52-61). Eksempelvis kan man på kortet se, at der er en egentlig forening i Roskilde og en lokation i Hvalsø i nærheden af Lejre(bilag j). Asnæs er således ikke officielt registreret som hverken forening eller lokation hos Natteravnens sekretariat.

med at afholde fester ved at stille lokaler til rådighed(bilag d: l. 36-37). Jeg sætter således spørgsmålstegn ved, om en Natteravnforening, selv en aktiv og velfungerende Natteravnforening, er det bedste middel til at sikre, at de unge under 18 kan drikke alkohol i trygge omgivelser? Og bidrager en Natteravnforening i virkeligheden til, at de lokale forældre i mindre grad vil tage ansvar for deres egne børn og unges alkohol- og festkultur i lokalområdet, når der nu eksisterer en Natteravnforening, der er sat i verden til det samme? Både KORA-rapporten(Jensen et al. 2013) og Kendskabsmålingen fra 2018(bilag r: 3) viser, at forældrene oplever en højere grad af tryghed ved Natteravnene, end de unge gør. Spørgsmålet bliver således, om en lokal Natteravnforening blot bidrager til, at de lokale forældre nu føler sig lidt mere trygge, når deres børn og unge indtager alkohol ude i byen. På den måde kan oprettelsen af foreningen bidrage til det modsatte af, hvad lederen af UiO oprindeligt opfordrede til, nemlig at forældrene udviser mere ansvar. Jeg vil ikke argumentere for, at Natteravne i bylivet nødvendigvis er falsk tryghed, blot at en sådan forening ikke nødvendigvis kan forstås som bidragende til, at forældre generelt tager mere ansvar for deres børn og unge. I hvert fald ikke i det specifikke tilfælde i Asnæs, hvor ganske få forældre er aktive Natteravne, og hvor der meget sjældent er Nattevandringer. På den måde fremstår interventionen, i forhold til UiOs oprindelige intention, kun delvist succesfuld. Til den positive side har de delvist formået udadtil at give udtryk for, at det ikke er deres opgave som kommunal institution, at holde øje med, eller passe på, de unge mennesker når de indtager alkohol og fester i det offentlige rum. Samtidig har de bidraget til, omend kun i meget begrænset omfang, at der er mere tilsyn fra voksne, de steder hvor de unge indtager alkohol i Asnæs by. Til gengæld har de ikke rigtig været i stand til at lægge ansvaret fra sig, da de spiller en stor rolle i driften af foreningen. Samtidig er det kun et fåtal af forældre som er blevet Natteravne, og dermed tager mere ansvar, mens interventionen i sig selv kan bidrage til, at alle de andre forældre føler et mindre behov for at udvise ansvar.

I forhold til hele Natteravnkonceptet er det interessant, at en Natteravnforening nærmest kan drives af en kommunal institution, uden sekretariatet er klar over at foreningen (tror at den) eksisterer, og at den kommunale institution spiller denne store rolle. Igen ville det her være en fordel, hvis Natteravnenes sekretariat mere tydeligt havde kommunikeret de gældende regler og præmisser for en Natteravnforening ud på deres hjemmeside, de eksplicite såvel som de mere underliggende, eksempelvis at foreningen skal drives af frivillige, og ikke af en

offentlig kulturinstitution. Som vist i analysen søger forældrene i stor grad vejledning, rammer og regler, og det er meget sandsynligt, at der ikke engang ville eksistere noget der minder om en forening i dag, hvis ikke Medarbejderen fra UiO havde gjort den indsats, som Medarbejderen nu engang har. Som den tidligere formand fra Natteravnene i Odsherred også beskriver, kan et samarbejde med en institution som UiO være hensigtsmæssigt for en Natteravnforening især i forhold til lån af foreningslokale(bilag m: l. 82-94). Som chefkonsulent Leif Christiansen også pointerede, er det vigtigste i forhold til UiOs rolle, at foreningen får forventningsafstemt, hvordan deres relation skal være, hvilke roller de hver især har og så videre(bilag k: l. 230-234, 271-274). På nuværende tidspunkt har der ikke været en sådan forventningsafstemning, og for mig lader det til, at dette skyldes, at forældrene ikke er klar over, at UiO ikke er, eller ikke skal være, styrende for foreningen, men har en klar opfattelse af, at netop UiO skal drive foreningen. Det er tydeligt at en forventningsafstemning er nødvendig, hvis foreningen skal fungere i fremtiden, på en måde som lever op til Natteravnenes (skrevne såvel som uskrevne) regler.

UiO fylder ikke kun meget, når man som ekstern ønsker at kontakte foreningen. Faktisk skriver en forælder på Natteravnene i Asnæs' facebookside at "Hej Jeg har skrevet til (Medarbejderen) på mail at jeg desværre må melde pas på grund af Arb. Troede han havde givet beskeden videre"(bilag g: udklip 12). Selv en forælder der er med i facebookgruppen, vælger at kontakte Medarbejderen for at fortælle, at han ikke længere ønsker at være Natteravn i Asnæs. Dette understreger, at der i høj grad mangler en forståelse af, hvem der har ansvaret for foreningen - eller det understreger måske i højere grad, at der er en forkert forståelse af, hvem der har ansvaret. Det understreger igen også det problematiske ved, at forløbet har været meget personbåret, og at forældrene har forventet, at Formanden for Natteravnene i Holbæk og Medarbejderen fra UiO skulle trække læsset. Formanden har for nyligt meddelt, at foreningen i Asnæs i starten af 2019 skal afholde en stiftende generalforsamling, og således blive en officiel forening, uafhængig af Holbæk(bilag o: l. 17-24). Derudover arbejder Medarbejderen ikke længere i UiO(bilag g: udklip 12), og foreningen har således pludselig mistet begge sine to tovholdere. Forhåbentligt kan det, at Medarbejderen stopper, tvinge foreningen til at se sig selv som en forening, frem for nærmest at være en underafdeling til UiO. Forhåbentligt giver dette også anledning til en form for forventningsafstemning mellem foreningen og UiO, omkring hvordan deres samarbejde skal

forløbe, nu hvor Medarbejderen er væk. Forhåbentligt bevirker dette, at foreningen i fraværet af Medarbejderen bliver i stand til selv at indkalde til møder og så videre, og indgå i et mere hensigtsmæssigt samarbejde med UiO. Jeg frygter dog, at faciliteringen af opstartsprocessen har været så mangelfuld, er forældrene ikke er i stand til at vende fraværet af Formanden for Natteravnene i Holbæk og Medarbejderen til noget positivt, men at forening i deres fravær endegyldigt falder fra hinanden. Min analyse viser dog, at enkelte forældre tidligere har udviklet udførekræfter i manglen på konkrete svar og faste rammer, og der er således en mulighed for, at denne udvikling vil fortsætte, og at foreningen vil overleve.

5.3 En meningsfuld fremtid?

Som KORA-rapporten viste i 2013, er to af de helt store udfordringer i foreningerne rekruttering af nye medlemmer samt fastholdelse af medlemmer (Jensen et al. 2013: 8). Dette lader også til at være en stor bekymring for de forældre, som er aktive i Natteravnforeningen i Asnæs, som beskriver manglende frivillige som deres største udfordring (bilag o: l. 49-52, 55-57, 63-67, 93-96). Også den tidligere formand for Natteravnene i Odsherred beskrev deres lave antal frivillige som en kæmpe udfordring. Her resulterede det lave antal frivillige i, at de til sidst valgte at lukke foreningen (bilag m: l. 505-507). Også til basiskurset i Roskilde blev der snakket om det at rekruttere frivillige som noget af det absolut vigtigste for en forenings overlevelse (bilag n: l. 82-87). Det er således tydeligt, at det at tiltrække og fastholde frivillige er en reel udfordring, som også forældrene i Asnæs skal forholde sig til i fremtiden.

Natteravnenes sekretariat gør i forvejen meget for at brande hele Natteravnkonceptet, eksempelvis har de netop sendt 'gavekort' til prøvevandring med Natteravnene ud til alle foreningerne, som de kan dele ud til interesserede (Natteravnene 2018: ¶GAVEKORT til prøvetur.) Det skal selvfølgelig her nævnes, at eftersom Natteravnene i Asnæs ikke er registreret som en officiel forening, vil de ikke modtage disse. Pointen er dog ikke desto mindre, at sekretariatet gør meget for at brande Natteravnene, og med en kendskabsgrad på 98% blandt forældre må dette siges at være en succes (bilag r: 3). Selvfølgelig ligger dog hos de lokale foreninger. Jeg har valgt ikke at beskæftige mig med rekrutteringsproblematikken i denne afhandling, da mit problemfelt har været selve faciliteringen af processen. Som hele denne afhandling viser, har Natteravnene på nuværende tidspunkt endnu ikke formået at etablere sig som en officiel Natteravnforening, hvorfor jeg mener, at en afgrænsning fra at kigge på rekruttering har givet god mening, da foreningen i

min optik slet ikke er nået der til. Ikke desto mindre må man nødvendigvis forholde sig til, at det i høj grad er rekrutteringen af flere frivillige, som fylder i forældrenes bevidsthed. Mit fravalg af fokuset på rekruttering skal således ikke forstås som en negligering af det, som forældrene selv finder meningsfuldt, men som en undersøgelse af, hvorfor foreningen endnu ikke er nået til et sted i deres proces, hvor det vil være hensigtsmæssigt at arbejde med rekruttering.

Begreberne meningsfuldhed og meningsskabelse har været brugbare redskaber til forsøgsvist at forstå, hvorfor nogle forældre har valgt at forblive i foreningen, på trods af det jeg vil betegne som dårlig facilitering af processen. Arbejdet med begrebet meningsskabelse har især været brugbart i forhold til at forstå, hvordan processen har givet forældrene mulighed for at opleve deres deltagelse som meningsfuld, gennem deres oplevelse af sig selv som ansvarlige forældre, der tager ansvar deres egne børn og deres lokalområde. Meningsfuldhed er som allerede beskrevet et blødt begreb, der aldrig rigtig er blevet afgrænset. Meningsfuldhed bliver ofte, især inden for feltet af sociale interventioner, sidestillet med succes, uden meningsfuldheden bliver afgrænset til særlige parametre. Derfor kunne man være tilbøjelig til at pointere, at når nu forældrene selv mener, at det der ville gøre oplevelsen med processen bedre for dem, ville være at der var flere frivillige, måtte det være det, der skulle til, for at processen blev mere meningsfuld. Her må jeg dog henvise til, at der ikke er nogle bestemte rammer for, hvor tit en Natteravnforening skal foretager vandring. Der er altså ikke nogle objektive kriterier indbygget i konceptet, ud fra hvilke forældrene kan konkludere, at de nødvendigvis skal være flere frivillige. De kunne i stedet fokusere på, at de har bidraget til, at der nu en gang imellem er Natteravne på gaden, hvor der før aldrig var nogle. At foreningen nødvendigvis må have flere frivillige og gå flere ture, er alene noget forældrene har konstrueret. En lige så legitim konstruktion ville være, at en gruppe forældre har skabt en lokal Natteravnforening, som stille men sikkert er begyndt at vise sig på gaden. På samme måde kan man stille spørgsmålstejn ved, hvad der i KORA-rapporten refereres til, når de konkluderer, at den største udfordring er rekruttering og fastholdelse. Dette specificeres aldrig i rapporten (Jensen et al. 2013). Således føler jeg mig nødsaget til at sætte spørgsmålstejn ved forældrenes forståelse af, at foreningen først bliver meningsfuld, når der kommer flere frivillige til. Konstruktionen er selvfølgelig skabt på baggrund af forældrenes forudindtagethed vedrørende Natteravn-konceptet og frivillighed generelt, eller det som

Weick beskriver som ledetråde, og kunne således sagtens have set anderledes ud. Var processen faciliteret anderledes, og var forældrene blevet præsenteret for konceptet på en anden måde, ville deres egne kriterier for succes sandsynligvis have set anderledes ud. Forældrene har blandt andet besvaret i min spørgeskemaundersøgelse, at de har valgt at blive Natteravn for at “støtte op om en god sag” og “fordi jeg synes at det er vigtigt at der er fokus på de unge”(bilag h: Figur 5.1 “Hvorfor har du valgt at blive Natteravn”). Man kan dermed sagtens sætte spørgsmålstegn ved, om den enkelte kun kan støtte op om en god sag, eller sætte fokus på de unge, såfremt der kommer flere frivillige med i foreningen. På den måde afhænger deres oplevelse af meningsfuldhed, af den konstruktion af foreningens succeskriterier, som de selv har skabt. Formanden for Natteravnene i Holbæk kunne have præsenteret for forældrene, at måske især i opstartsprocessen handler det ikke om at have Natteravn gående hver weekend, men at organisere sig og skabe sig selv som forening. Spørgsmålet er, om forståelsen af at man skal kæmpe for at rekruttere frivillige, ligger så dybt i Natteravn-konceptet, så Formanden for Natteravnene i Holbæk ikke selv kunne se ud over dette. I mit interview med den tidligere formand for Natteravnene i Odsherred, fortæller også hun, at det største problem var, at de ikke var nok Natteravn til at dække alle turene(bilag m: l. 107-109). Forståelsen af at der skal gåes et vist antal ture, før en forening har sin berettigelse, herskede altså også i den tidligere forening i Odsherred. Dette er endnu et eksempel på, at Natteravnens sekretariat burde være bedre til at kommunikere deres forventninger ud til nye og interesserede frivillige, i stedet for primært at overlade dette til Formændene for andre foreninger. Som allerede beskrevet kan man håbe, at det netop vil være udfordringer som disse, som den kommende foreningskonsulent i Natteravnens sekretariat skal beskæftige sig med. Udover foreningskonsulenten søger Natteravnens sekretariat også en kommunikations- og eventkonsulent, hvis arbejde blandt andet bliver at stå for “opdatering og udvikling af Natteravnens hjemmeside”(bilag p). Forhåbentligt vil der således i fremtiden være den nødvendige og relevante information på Natteravnens hjemmeside, så ‘oplæringen’ af nye foreninger bliver lidt mindre personafhængig, og vigtig information bliver lettere tilgængeligt.

6. Konklusion

I denne afhandling har jeg undersøgt, hvorfor der fortsat ikke eksisterer en lokal Natteravnforening i Asnæs, ni måneder efter ti engagerede forældre besluttede sig for at oprette en forening. Jeg er her kommet frem til den konklusion, at processen i overvejende grad ikke er forløbet på en meningsfuld måde for de deltagende forældre.

Jeg har arbejdet med forskningsspørgsmålet “Hvad karakteriserer faciliteringen af opstartsprocessen?”, og kan her konkludere, at opstartsprocessen netop er karakteriseret ved manglende facilitering. Det er Formanden for Natteravnene i Holbæk og Medarbejderen fra UiO der har styret processen, mens forældrene, som egentlig burde drive foreningen, kun er blevet involveret i meget lav grad. Forældrene hverken får eller tager på noget tidspunkt ejerskabet over foreningen, men fremstår handlingslammede, mens de venter på at få fortalt, hvad deres rolle i processen egentlig er.

Jeg har ligeledes arbejdet med forskningsspørgsmålet “Hvilke rammer sætter faciliteringen af opstartsprocessen for de frivilliges mulighed for at skabe mening med deres deltagelse heri”, og kan her konkludere, at processen er faciliteret på en måde, som gør det relativt svært for forældrene at skabe mening med deres deltagelse. Forældrene får dog mulighed for at opleve dem selv som gode og ansvarlige forældre, der tager ansvar for deres egne samt de lokale unge. Processens dårlige facilitering kan især ses ved, at der ikke er klarhed om, hvilke regler og rammer der er for forældrenes deltagelse. Mens det med min baggrund i sociale interventionsstudier er nærliggende at konkludere, at problemet er manglende inddragelse af deltagerne, peger min analyse på, at forældrene søger konkrete svar på, hvad de skal gøre hvornår. Jeg peger her på, at en mere hensigtsmæssig måde at facilitere en proces som denne på, vil være at bygge faciliteringen op inden for rammerne af denne model, som jeg har udformet på baggrund af min analyse og diskussion:

Entreprenant logik → Bureaukratisk logik → Entreprenante logik

Faciliteringen skulle således have givet plads til, at forældrene i starten af forløbet kunne motiveres til at deltage frivilligt i en proces. Herefter er det vigtigt, at det klart præsenteres, hvilke rammer der er for deltagerne i processen. Her gav det anledning til store problemer, at

det aldrig blev fortalt til forældrene, hvor stort et ansvar de skulle tage for foreningen, og hvilke roller de skulle udfylde. Der manglede således klarhed, om de regler og roller der fremadrettet skulle karakterisere processen. Som det sidste punkt i min model, anbefaler jeg, at så snart reglerne og rollerne er præsenteret og forstået af deltagerne, skal disse igen have mulighed for at drive processen på baggrund af deres eget engagement, og den absolut højeste grad af involvering. Problemet for foreningen i Asnæs er på den måde, at processen ikke er blevet faciliteret på en meningsfuld måde, og forældre derfor aldrig er blevet klar over, hvilke regler der er, og hvilke roller de skal udfylde. De har derfor heller ikke haft muligheden for at vide, hvornår der ikke er nogle regler, hvornår de selv skal opfinde og bestemme løsningerne, og helt grundlæggende hvornår det er dem, der skal handle.

Som det sidste forskningsspørgsmål har jeg løbende forholdt mig til: "Hvilken betydning har faciliteringen af opstartsprocessen for foreningens fremtid?". Her kan jeg konkludere, at da der i foreningens opstartsproces ikke lader til at være hveken besluttende kraft eller udførelsekraft til stede blandt forældrene, at det svært at se, hvordan forældrene skal være i stand til at drive foreningen videre. Dette kompliceres yderligere, da Formanden for Natteravnene i Holbæk har trukket sig fra processen, således at Asnæs ikke længere skal være tilknyttet Holbæk, og Medarbejderen fra UiO ikke længere arbejder for UiO, og dermed ikke længere er en del af processen. De to personer som har drevet processen i hele 2018, er således ikke længere aktive. Der er umiddelbart ikke meget der peger på, at forældrene vil være i stand til at drive processen videre. Jeg har dog vist, at en forælder i løbet af processen tog ansvar, og selv fandt en løsning på et problem, da personen ikke fik svar fra Formanden for Natteravnene i Holbæk på, hvordan hun skulle håndtere en specifik situation. Dette peget på, at der alligevel er en mulighed for, at fraværet af de to nøglepersoner tvinger forældrene til at udvise ansvar for foreningen, og rent faktisk tage det ejerskab for processen, som er nødvendigt, hvis foreningen skal overleve.

7. Litteraturoversigt

Andersen, T. (2016). *SSP: Hash-kulturen udvikler sig*. Publiceret 05. oktober 2018. sn.dk / Sjællandske Medier. Hentet den 12.12.2018 fra:
<https://sn.dk/Odsherred/SSP-Hash-kultur-udvikler-sig/artikel/605298>

Armenakis, A. A. & Harris, S. G. (2009). *Reflections: Our journey in organizational change research and practice*. I *Journal of Change Management*, volume 9, issue, s. 127-142.

Bardeleben, K. H., Nygård, J., Kaare-Andersen, S., Jørgensen, T. R., Saxberg, N. F. & Meyer, J. (2018). *Opråb! Sorte udsigter for Fonden for Socialt Ansvar*. Fonden for Socialt Ansvar. Publiceret 04. september 2018. Hentet fra:
<https://socialtansvar.dk/Nyheder/2018/Opraab-fra-Fondens-bestyrelse>

Bay, H. & Rathlev, J. (2017). *Population og stikprøver*. I M. Frederiksen, P. Gundelach & R. R. Nielsen (red), *Survey - Design, stikprøve, spørgeskema, analyse*. Hans Reitzels Forlag.

Berger, P. L. & Luckmann, T. (2016). *Den sociale konstruktion af virkeligheden: en videnssociologisk afhandling*. 3. udgave, 6. oplag. Akademisk Forlag.

Berliner, P, Refby, M. H. & Hakesberg, S. (2005). *At fare vild - sammen. Introduktion til community psykologi*. Frydenlund.

Boje, T. P. (2017). *Civilsamfund, medborgerskab og deltagelse*. København: Hans Reitzels Forlag.

Borgmann, L & Ørbech, L. B. (2013). *Velfungerende grupper og teams - Grundbog om facilitering i organisation og ledelse*. København: Hans Reitzels Forlag.

Blumer, H. (1986). *Symbolic Interactionism - perspectives and method*. Berkeley: University of California Press.

Clement, S. L. (2017). *Formulering af surveysspørgsmål*. I M. Frederiksen, P. Gundelach & R. R. Nielsen (red), *Survey - Design, stikprøve, spørgeskema, analyse*. Hans Reitzels Forlag. s.115-136.

Collin, F (2006). *Socialkonstruktivisme i humaniora*. I F. Colling & S. Køppe (red), *Humanistisk Videnskabsteori*. 1. udgave, 3. oplag. DR Multimedie. s. 247-276.

Dewey, J. (2012). *How we think*. Eastford: Martino Publishing.

du Gay, P. (2000). *In Praise of Bureaucracy - Weber, organization, Ethics*. London: Dasge Publications Ltd.

Dupret, K., Krøjer, J. & Bagger, S. B. (2016). *Introduktion til social intervention*. I J. Krøjer & K. Dupret (red), *Social Intervention - Meningsfuld indgriben i menneskers liv*. Frederiksberg: Frydenlund. s.7-26.

Dreier, O. (2011). *Personality and the conduct of everyday life*. I *Nordic Psychology* 2011, Vol. 63(2). Hentet fra:
https://psychology.ku.dk/Academic_staff/emeriti/ole_dreier/downloads/01_personality.pdf

Ejlskov, M. (2017). *Facilitering af forandringer - involvering og ejerskab*. I A. Mac & S. Madsen (red), *Forandringsforståelse - Balance mellem proces og resultat*. Samfundslitteratur.

Fonden for Socialt Ansvar, Pressemeldelse (2018). *Natteravnene modtager millionbeløb fra Tuborgfondet*. Fonden for Socialt Ansvar. Publiceret 14 november 2018. Hentet fra:
<https://socialtansvar.dk/Nyheder/2018/Natteravnene-Danmark-modtager-millionbeloeb-fra-Tuborgfondet>.

Fonden for Socialt Ansvar (u.å). Lokaliseret den 20. september 2018. Hentet fra:
<https://socialtansvar.dk/>

Flyvbjerg, B. (2015). *Fem misforståelser om casestudiet*. I S. Brinkmann & L. Tanggaard (red), *Kvalitative metoder: en grundbog*. 2. udgave, 1. oplag. København: Hans Reitzels Forlag. s. 497-520.

Flyvbjerg, B. (2009). *Samfundsvidenskab som virker, hvorfor samfundsforskningen fejler, og hvordan man får den til at lykkes igen*. København: Akademisk.

Fridberg, T & Henriksen, L. S.(red) (2014). *Udviklingen i frivilligt arbejde 2004-2012*. København: Det National Forskningscenter for Velfærd. Hentet fra:
https://pure.sfi.dk/ws/files/201767/1409_Udviklingen_i_frivilligt_arbejde.pdf%3E

Gergen, K. (1999). *The Saturated Self - Dilemmas of Identity in Contemporary Life*. New York: Basic Books.

Glassman, R. (1973). *Persistence and loose coupling in living systems*. I *Behavioral Science*, volume 18, issue 2. s. 83-98.

Habermann, U. (2013). *En postmoderne helgen? om motiver til frivillighed*. Lund: Socialhögskolan.

Hammer, S & Høpner, J. (2018). *Meningsskabelse, organisering og ledelse*. 1. udgave, 5. oplag. Frederiksberg: Samfundslitteratur.

Harrebye, S. (2014). *Jeg er træt af kravet om aktiv deltagelse*. Information. Hentet fra:
<https://www.information.dk/debat/2014/08/traet-kravet-aktiv-deltagelse>.

Hjære, M. (2012). *Hvad ved vi om det frivillige engagement?*. I V. Bundgård (red), *Ledelse på et frivillige fundament - en antologi om ledelse i frivillige sociale organisationer*. Center for Frivilligt Socialt Arbejde. s. 10-15.

Hjære, M & Jørgensen, H. E. D. (2017). *Tal om det frivillige Danmark - Analyse af befolkningens frivillige engagement (En del af Frivilligrapporten 2016 - 2018)*. 2. udgave. Center for Frivilligt Socialt Arbejde.

Justesen, L & Mik-Meyer, N. (2010). *Kvalitative metoder i organisations- og ledelsesstudier*. København: Hans Reitzels Forlag.

Jørgensen, P. S. (u.å). *Intervention*. Den Store Danske, Gyldendal. Lokaliseret den 05.12.2018. Hentet fra http://denstoredanske.dk/Krop,_psyke_og_sundhed/Psykologi/Psykologiske_termer/intervention.

Keat, R. (1990). "Introduction". I R. Keat & N. Abercrombie (red.), *Enterprise Culture*. London: Routledge.

Klausen, K. K. & Selle, P. (1996). *The third sector in Scandinavia*. *Voluntas: International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations*, volume 7, issue 2, s. 199-122.

Klein, G., Moon, B. & Hoffmann, R. R. (2006). *Making Sense of Sensemaking I: Alternative Perspectives*. IEEE Computer Society, vol. 21, no. 4. Hentet fra <http://perigeantechnologies.com/publications/MakingSenseofSensemaking1-AlternativePerspectives.pdf>.

Kotter, J. E. (1995). *Leading Change: Why Transformation Efforts Fail*. Harvard Business Review, march - april 1995. Hentet fra: <http://www.lighthouseconsultants.co.uk/wp-content/uploads/2010/08/Kotter-Leading-Change-Why-transformation-efforts-fail.pdf>

Kreiner-Møller, M. (2012). *Teori U - et ledelsesværktøj særligt egnet til de vilkår, der karakteriserer den frivillige verden*. I V. Bundgård (red), *Ledelse på et frivillige fundament - en antologi om ledelse i frivillige sociale organisationer*. Center for Frivilligt Socialt Arbejde. s. 32-38.

Larsen, B. Ø, Ladenburg, J & Olsen, L. (2013). *Evaluering af Natteravnene i Danmark - Udbredelse, indsatser og udvalgte effekter*. Det Nationale Institut for Kommuners og Regioners Analyse og Forskning. Hentet fra:
<http://www.kora.dk/udgivelser/udgivelse/i7093/Evaluering-af-Natteravnene-i-Danmark>

Liao-Troth, M & Dunn, C. (1999). *Social Constructs and Human Service: Managerial Sensemaking of Volunteer Motivation*. I *Voluntas: International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations*, December 1999, volume 10, issue 4. s. 345-361.

Lynggaard, K. (2015). *Dokumentanalyse*. I S. Brinkmann & L. Tanggaard (red), *Kvalitative metoder: en grundbog*. 2. udgave, 1. oplag. København: Hans Reitzels Forlag. s. 153-168.

Løppenthin, R. D. (2018). *Fond bag Natteravnene er truet af lukning*. Altinget. Lokaliseret den 20. september. Hentet fra:
<https://www.alinget.dk/artikel/172600-fond-bag-natteravnene-er-truet-af-lukning>.

Mac, A. (2017). *Det forandringsteoretiske landskab - mellem mål og proces*. I A, Mac & S. Madsen (red), *Forandringsforståelse - Balance mellem proces og resultat*. Samfundslitteratur. s. 25-46.

March, J. G. (2008). *Fornuft og forandring*. 2. udgave. Samfundslitteratur.

March, J. G. (1994). *A Primer on Decision Making - how decision happen*. New York: Free Press/Simon & Schuster.

Mead, G. B. (1967). *Mind, Self and Society - from the standpoint of a social behaviorist*. Chicago: The University of Chicago Press.

Mills, A. J. (2008). *Getting Critical About Sensemaking*. I D. Barry & H. Hansen (red), *Sage Handbook of New Approaches to Organization Studies*. London: Sage. s. 29-30.

Mills, J. H. (2012). *Sensemaking*. I A. J. Mills, G. Durepos & E. Wiebe (red), Encyclopedia of Case Study Research. Thousand Oaks: SAGE Publications, Inc. Hentet fra:
<http://methods.sagepub.com.ep.fjernadgang.kb.dk/base/download/ReferenceEntry/encyc-of-case-study-research/n313.xml>.

Mortensen, K. U. (2018). *Natteravnenes fond er reddet: Men kan se frem til endnu et år i skærsilden*. Altinget. Lokaliseret den 10. november. Hentet fra:
<https://www.alinget.dk/civilsamfund/artikel/natteravnenes-fond-er-reddet-men-kan-se-frem-til-endnu-et-aar-i-skaersilden>

Mullarky, (2010). *Stop Making (Philosophical) Sense: Notes towards a Process Organizational-Thinking beyond "Philosophy"*. I T. Hernes & S. Maitlis (red), Process, sensemaking and organizing. New York:Oxford University Press Inc.

Musick, M. A & Wilson, J. (2007). *Volunteers, a social profile*. Bloomington: Indiana University Press.

Natteravnene (u.å). *Om os*. Lokaliseret den 20. september 2018. Hentet fra:
<https://natteravnene.dk/Om-os>

Natteravnene (u.å). *Hvem er Natteravnene*. Lokaliseret den 20. september 2018. Hentet fra:
<https://natteravnene.dk/Om-os/Hvem-er-Natteravnene>

Natteravnene (u.å). *De 5 Gyldne*. Lokaliseret den 20. september 2018. Hentet fra:
<https://natteravnene.dk/Om-os/De-5-Gyldne>

Natteravnene (u.å). *Pressemeddelelse/20 års jubilæum*. Lokaliseret den 20. september 2018. Hentet fra:
<https://natteravnene.dk/Presse/Pressemeddelelser/20-aars-jubilaem> (web 4)

Natteravnene (u.å). *Natteravnene i Norden*. Lokaliseret den 20. september 2018. Hentet fra:
<https://natteravnene.dk/Om-os/Natteravnene-i-Norden>

Natteravnene (u.å). *Samarbejdsaftaler - Vedtægter*. Lokaliseret den 20. september 2018. Hentet fra: <https://natteravnene.dk/Om-os/Samarbejdsaftale-Vedtaegter>

Natteravnene (u.å). *Natteravne-træning*. Lokaliseret den 20. september 2018. Hentet fra: <https://natteravnene.dk/Om-os/Natteravne-traening>

Natteravnene (u.å). *Lokalforeningerne*. Lokaliseret den 20. september 2018. Hentet fra: <https://natteravnene.dk/Om-os/Lokalforeningerne>

Natteravnene (u.å). *Hovedsamarbejdspartnere*. Lokaliseret den 20. september 2018. Hentet fra: <https://natteravnene.dk/De-stoetter-os/Hovedsamarbejdspartnere>

Natteravnene (u.å). *Opråb fra Fondens bestyrelse*. Lokaliseret den 20. september 2018. Hentet fra: <https://socialtansvar.dk/Nyheder/2018/Opraab-fra-Fondens-bestyrelse>

Natteravnene (u.å.) *GAVEKORT til prøvetur med Natteravnene*. Lokaliseret den 20. december 2018. Hentet fra: <https://natteravnene.dk/Bliv-Natteravn/GAVEKORT-til-en-proevetur?fbclid=IwAR3VfURDFr7onxt9TSMI-RK-raQEUxNJRAhRvUVLJb6omGOFdaU3wrTm0pU>

Nielsen, M (2018b). *Natteravne lægger de gule jakker væk*. sn.dk/ Sjællandske Medier. Lokaliseret den 15. december 2018. Hentet fra: <https://sn.dk/Odsherred/Natteravne-laegger-de-gule-jakker-vaek/artikel/669500>

Nielsen, M (2018c). *Natteravne på vej op af graven*. sn.dk / Sjællandske Medier. Lokaliseret den 07. december 2018. Hentet fra: <https://sn.dk/Odsherred/Natteravne-paa-vej-op-af-graven/artikel/730599>

Nielsen, M (2018a). *SSP: Ikke i orden at 12-årige er ude om natten*. sn/dk / Sjællandske Medier. Lokaliseret den 12. december 2018. Hentet fra: <https://sn.dk/Odsherred/SSP-Ikke-i-orden-at-12-aarige-er-ude-om-natten/artikel/781143>

Ravn, I. (2011). *Facilitering - ledelse af møder der skaber mening*. København: Hans Reitzels Forlag.

Skårhøj, R. F. & Rygaard, E. S. (2014). *Nye redskaber til ledelse af frivillige i praksis*. Randers: Ankerhus.

Simms, B. P. & Trim, D. J. B. (2011). *Towards a history of humanitarian intervention*. I B. Simms & D. J. B. Trim (red), *Humanitarian Intervention: A History*. Cambridge University Press.

Sinek, S. (2013). *Start med hvorfor - Til alle, som vil inspirere andre og blive inspireret*. København: Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck A/S.

Stake, R. E. (1991). *The art of case study research*. Thousand Oaks: Sage Publications.

Szulevics, T. (2015). *Deltagerobservation*. I S. Brinkmann & L. Tanggaard (red), *Kvalitative metoder: en grundbog*. 2. udgave, 1. oplag. København: Hans Reitzels Forlag. s. 81-98.

Tanggaard, L. & Brinkmann, S. (2015a). *Kvalitet i kvalitative studier*. I S. Brinkmann & L. Tanggaard (red), *Kvalitative metoder: en grundbog*. 2. udgave, 1. oplag. København: Hans Reitzels Forlag. s. 521-531.

Tanggaard, L. & Brinkmann, S. (2015b). *Interviewet: samtalen som forskningsmetode*. I S. Brinkmann & L. Tanggaard (red), *Kvalitative metoder: en grundbog*. 2. udgave, 1. oplag. København: Hans Reitzels Forlag. s. 29-54.

Thurlow, A. (2012). *Critical sensemaking*. I A. J. Mills, G. Durepos & E. Wiebe (red), *Encyclopedia of Case Study Research*. Thousand Oaks: SAGE Publications, Inc. Hentet fra: <http://methods.sagepub.com.ep.fjernadgang.kb.dk/base/download/ReferenceEntry/encyc-of-case-study-research/n96.xml>

Tuborgfondet (u.å). *Natteravnene Danmark modtager millionbeløb fra Tuborgfondet.*

Loakliseret den 15. december 2018. Hentet fra:

<https://www.tuborgfondet.dk/nyhed/partnerskab-med-natteravnene>

Vig Tuske- og Kræmmermarked (u.å). *Udlodninger fra Vig Tuske- og Kræmmermarked.*

Lokaliseret den 20. oktober 2018. Hentet fra: <http://www.vigmarked.dk/Udlodning.htm>

Weber, K & Glynn, M. A. (2006). *Makin Sense with Institutions: Context, Thought and Action in Karl Weick's Theory.* SAGE Publications. Hentet fra:

<https://pdfs.semanticscholar.org/f174/7bad3e8d3cff03425c7b7d72adf4d6bd1ece.pdf>

Weick, K. E. (2001). *Making Sense of the Organization.* Blackwell Publishing.

Weick, K. E. (1982). *Mangement of Organisational Change among Loosly Coupled Elements.* I P. S. Goodman (red), *Change in organisations: New Perspectives on Theory, Reserach and Practice.* San Fransico: Jossey-Bass.

Weick, K. E. (1995). *Sensemaking in organisations.* Thousand Oaks, Calif. London: Sage Publications.

Weick, K. E. (1979). *The Social Psychology of Organizing.* 2. udgave. Boston: Addison Wesley Publishing/Pearson.

Wenger, E. (1998). *Communities of practice - Learning, meaning and identity.* The Pitt Building, Trumpington Street, Cambridge, United Kingdom: Cambridge University Press.

Wulff, M (2013). *Den nødvendige frivillighed, frivilligt arbejde og frivillige sociale organisationer i det 21. århundrede.* Frederiksberg: Frydenlund.

7.1 Bilagsoversigt

Bilag a: Opråb fra Ung i Odsherred v/ lederen af Ung i Odsherred; 13. december 2017.

Bilag b: Opråb fra Ung i Odsherred v/ lederen af Ung i Odsherred; 20. december 2017.

Bilag c: Opråb fra Ung i Odsherred v/ lederen af Ung i Odsherred; 27. december 2017.

Bilag d: Observationsnoter fra forældremøde i Asnæs 30. marts 2018.

Bilag e: Invitation til infomøde; delt på UiOs facebookside 5. marts 2018.

Bilag f: Observationsnoter fra infomøde om oprettelse af en Natteravnforening i Asnæs 19. marts 2018.

Bilag g: Udklip fra Natteravnene i Asnæs' facebookgruppe.

Bilag h: Besvarelser af spørgeskemaet "De første Natteravne i Odsherred i 2018 - Hvem og hvorfor?". Spørgeskemaundersøgelsen er lavet via Google forms.

Bilag i: "Natteravnene søger en fleksibel og imødekommende Foreningskonsulent". Delt på Natteravnene i Danmarks facebookside 4. december 2018. Downloadet 07.12.2018

Bilag j: Billede af kort fra Natteravnenes hjemmeside, taget 25. december 2018. Kortet findes på: <https://natteravnene.dk/Om-os/Lokalforeningerne>.

Bilag k: Interview med chefkonsulent for Natteravnene, Leif Christiansen; 17. oktober 2018. Inklusiv interviewguide.

Bilag l: Screenshot fra Ung i Odsherreds hjemmeside, taget 26.12.2018. Hentet her: http://www.ungiodsherred.dk/index.php?open=1838&menu_id=52#.XAqQ-mhKiUk

Bilag m: Interview med tidligere formand for Natteravnene i Odsherred; 3. september 2018.

Bilag n: Observationsnoter fra deltagelse i basiskursus hos Natteravnene i Roskilde; 4. september 2018.

Bilag o: Observationsnoter fra Nattevandring med to Natteravnene; den 18. oktober 2018.

Bilag p: "Kommunikations- og eventkonsulent til Natteravnene". Delt på Natteravnene Danmarks facebookside 5. december 2018. Downloadet 28.12.2018.

Bilag q: Opklarende spørgsmål til en Natteravn.

Bilag r: advice/Epinion, Kendskabsmåling 2018.

Bilag s: "Infomøde: Vil du være Natteravn?".

Bilag t: Spørgeskemaundersøgelsen "De første Natteravnene i Odsherred i 2018 - Hvem og hvorfor?" udsendt til forældrene via deres facebookgruppe den 30. marts. Spørgeskemaundersøgelsen er lavet via Google forms.